

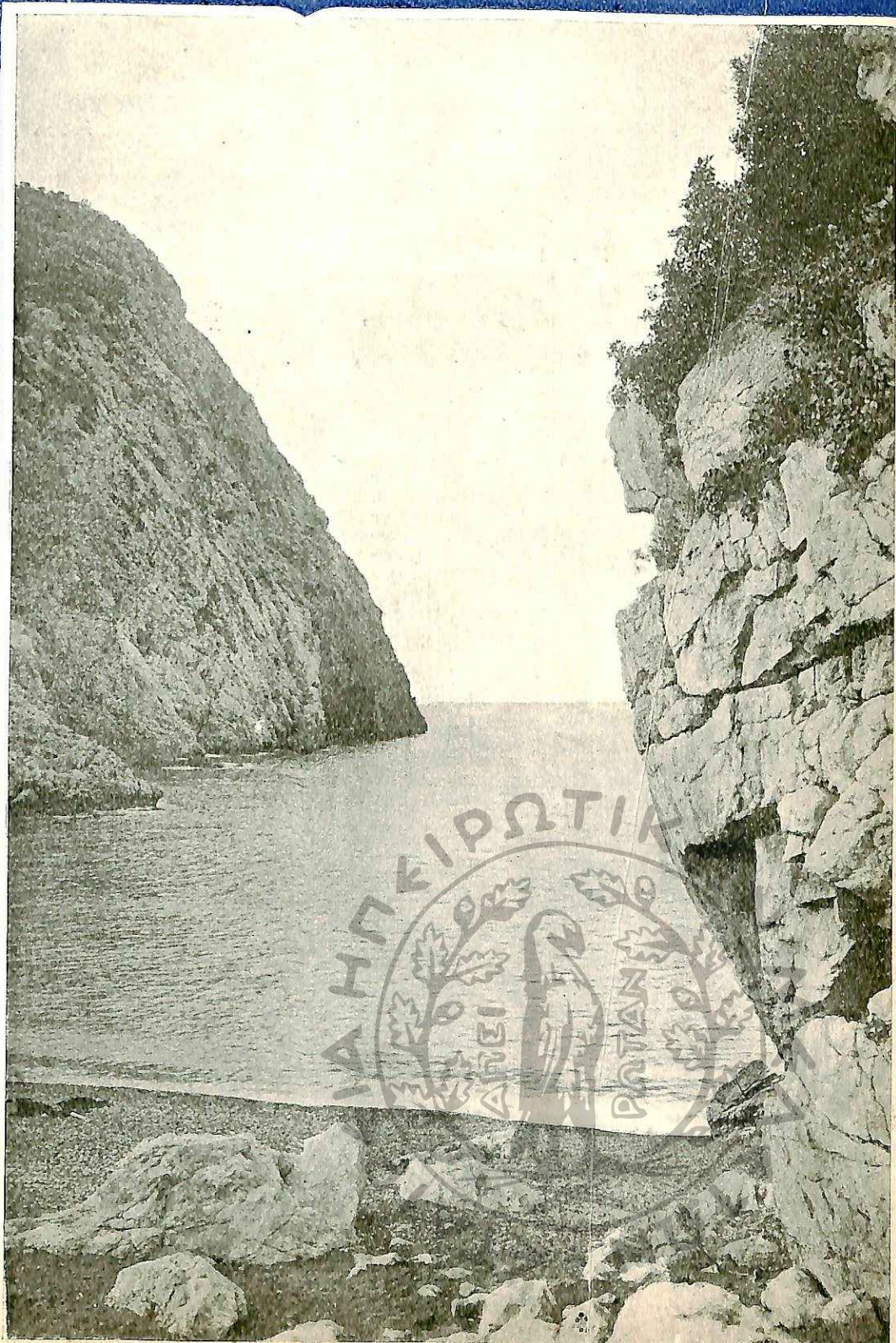
ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ
ΕΘΝΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΙΟΥΝΙΟΣ
1939

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

HELLÉNIS

Revue mensuelle du Conseil National des femmes Héliennes

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ:

Συνδρομή έτησια Δρ. 100
Έξαμηνος » 60
Έξωτερικού έτησια » 200
» έξαμηνος » 100
Αιγύπτου γρσ. 40

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ:
Άπλου Δρ. 10
Διπλου » 15
Αί συνδρομαί έρχονται την 1ην Ιανουαρίου και είναι προπληρωτέαι.

Διεύθυνσις και Γραφεία: 'Αλεξάνδρου Σούτσου 26

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Έκλιπούσαι φυσιολογίαι, λαΐδη 'Αμπερδίν, υπό 'Ελλης Χαρ. 'Αποστολίδου.—Στήλη Ειρήνης.—'Η εξέγερσις τών εικόνων.—'Εξω βρέχει, ποίημα υπό Σπ. Παυλινέλη.—Αισθητική και 'Ιατρική επιστήμη.—'Η κριτική του βιβλίου, υπό 'Ελ. Σιφναίου.—Γύρω από την άγάπη πρὸς τὸ δένδρο, υπό Μιχ. Πουλάκη.—'Η ένωσις Κυριών 'Εδήσσης εις 'Αθήνας.—Τὸ χελιδόνι, 'Εαρινὸ, ποιήματα υπό Χρ. Διαμαντοπούλου.—Φιλόπτωχος ἀδελφότης Κυριών Καβάλλας.—Γυναικεία δράσις στήν Κύπρο, υπό Σαλαμινίας.—Τὸ λουλουδιὸν τὸ δῶρο, ποίημα υπό 'Ιω. Μπουκουβάλα.—Διαλέξεις.—Μητριαρχικά κάθιστά.—Μουσική Κίνησις.—Μιά ζωγραφία, ποίημα Καλλ. Λιακάκου.—Εἰδήσεις.—Μαγειρική, Πρακτικὲς συμβουλές.—Μόδες.—

SOMMAIRE:

Lady Aberdeen, par Helly Ghar. Apostoljdi.—Colonne de la paix. La rébellion des icones.—Science esthétique et médicale.—Activité des femmes de Chypre et de Cavalla.—Les femmes d'Edessa à Athènes.—Poèmes par Pavlineli, Diamantopoulos, Liakakon, Boukouvala.—Les matriarcats.—Mouvement musical.—La critique du livre, par H. Sifnéou.—Nouvelles.—Notre foyer. Modes.—

Έκτελεστική Έπιτροπή του Έθνικου Συμβουλίου Έλληνιδων

Πρόεδρος: Σμαράγδα Θ. Δημαρά.

Άντιπρόεδροι: Βέρθα Σ. Λέκα, Μαρία Έμμ. Τσουδεροῦ.

Γεν. Γραμματεὺς: Εὐαγγελινὴ Κ. Βάρδα.

Ταμίας: Ρίτσα Γ. Κορομηλά.

Σύμβουλοι: Έλένη Ι. Σιφναίου, Έλένη Ο. Ρουσοπούλου, Έλλη Μ. Μυλωνά, Άγγελικὴ Χατζημιχάλη. Άλεξάνδρα Μαντζουλίνου, Ζωὴ Δημητρακοπούλου.

Εἰδικὴ Γραμματεὺς: Φρόσω Δ. Πρωτεκδίκου.

'Η ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου εἰκόνα, παριστάνει, τοποθεσίαν τῆς Εὐβοίας καὶ μᾶς ἐδόθη εὐγενῶς ἀπὸ τὸν Τουρισμό.

Επὶ τῆς Συντάξεως: ΕΛΕΝΗ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

“Ο ἄνδρας μου δέν μποροῦδε νὰ πιστέψῃ τὰ μάτια του”

δηλοῖ ἡ Κ^α Βάρκνερ - Montreil (Seine)
“ΛΕΓΕΙ ΟΤΙ ΦΑΙΝΟΜΑΙ ΚΑΤΑ ΙΟ ΧΡΟΝΙΑ
ΝΕΩΤΕΡΑ ΙΔΟΥ ΠΩΣ ΤΟ ΚΑΤΩΡΘΩΣΑ”

Φωτογραφία τῆς Κας Wagner πρὸ τῆς χρησιμοποίησος τῆς Κρέμας Τοκαλόν, τροφῆς τῆς ἐπιδερμίδος.

Φωτογραφία τῆς Κας Wagner, δεικνύουσα τὴν ἐκπληκτικὴν ἀλλαγὴν ἐπελθοῦσαν μετὰ χρῆσιν μερικῶν ἑβδομάδων.

“Θὰ ἔλεγε κανεὶς ἓνα θαῦμα, αὐτὰ εἶνε τὰ λόγια τοῦ Ζώρζ. Μόλις πρὸ δύο μηνῶν εἶχα ρυτίδες καὶ γραμμές, εἰς τὸ πρόσωπο, γύρω στὰ μάτια καὶ στὸ στόμα. Ἦτο πλέον ἐκδηλον ὅτι ἤρχισα νὰ δείχνω «κάποια ἡλικία». Σήμερα οἱ αἱ φίλοι μου θαυμάζουν τὸ καθαρὸ καὶ φρέσκο μου χρῶμα νέας κόρης. Συνιστῶ εἰς ὅλας νὰ μεταχειρίζονται Κρέμα Τοκαλόν, τροφήν διὰ τὴν ἐπιδερμίδα με Βιοσελ. Πολλὰ με περιέλασαν μέχρις ὅτου τὸ ἐδοκίμασαν αἱ ἴδιαι. Ὄταν ὁμως εἶδον τὰ ἀποτελέσματα ἔγιναν τόσο ἐνθουσιώδεις, ὅσον καὶ ἐγώ.

Μεταχειρίζεσθε τὴν Κρέμα Τοκαλόν, τροφήν διὰ τὴν ἐπιδερμίδα χρώματος ρόζ, κάθε βράδυ προτοῦ πλαγιασέτε. Περιέχει Βιοσελ, τὴν ἀνακάλυψιν ἑνὸς καθηγητοῦ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Βιέννης. Τὸ Βιοσελ εἶνε ἐνεργητικὸν συστατικὸν νεότητος, ὅμοιον με τὰ ζωτικὰ στοιχεῖα τῆς ἐπιδερμίδος σας. Διὰ τὴν ἡμέραν μεταχειρίζεσθε τὴν Κρέμαν Τοκαλόν, χρώματος λευκοῦ, διὰ νὰ καταστήσετε τὴν ἐπιδερμίδα σας καθαρὰ καὶ βελουτέ, ἀπηλλαγμένη μαύρων στιγμάτων καὶ διασταλμένων πόρων. Ἐγγυώμεθα καλὰ ἀποτελέσματα με τὰς Κρέμας Τοκαλόν, τροφὰς διὰ τὴν ἐπιδερμίδα, ἄλλως τὰ χρήματά σας ἐπιστρέφονται.

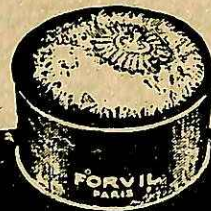

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΚΟΜΠΟΛΙΤΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΓΓΛΟΥ ΚΑΙ ΓΑΛΛΩΣΩΝ
ΔΟΡΕΑ 7Α Πλατεία
ΗΜΕΡΟΜ. 10-9-81
ΑΡΙΘ. 30254

Σίγμα Βελούδο

ΝΕΑΝΙΚΟ
ΛΕΠΤΑ ΑΡΩΜΑΤΙΣΜΕΝΟ
ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑΝ
ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΥΔΡΑ

FORVIL
AUX 5 FLEURS.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΚΟΥΤΙ ΔΡΧ. 38
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΚΟΥΤΙ ΔΡΧ. 58

Γεν. Αντιπρόσωπος εν Ελλάδι: Αλέξ. Θεοχάρης - Αιόλου 31. Τηλ. 25202

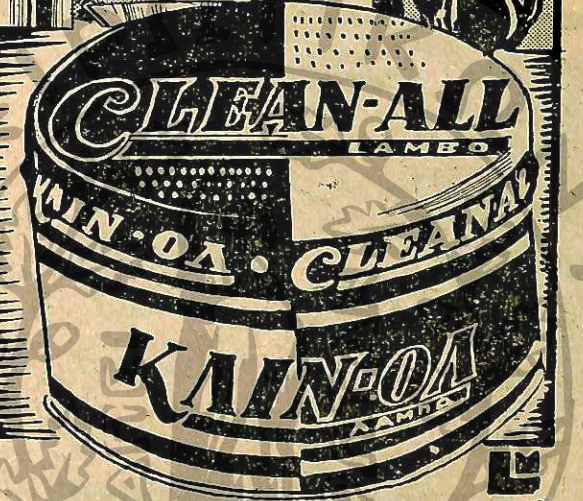
..... ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΚΛΙΝ-ΟΛ Κάτι Νέον
ΠΡΟΪΟΝ ΛΑΜΠΟ

Δια τόν καθαρισμόν

ΜΑΓΕΙΡΙΚΩΝ ΣΚΕΥΩΝ ΕΞ
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
ΕΜΑΓΙΕ
ΧΑΛΚΟΥ
• ΛΟΥΤΡΩΝ
• ΝΙΠΤΗΡΩΝ Κ.Α.

*Δια τήν συντήρησιν
τῶν παρκέτων σας
χρησιμοποιήτε μόνον*

ΠΑΡΚΕΤΙΝΗ
LAMBO

Πόσον καιρόν μπορεί νά μείνη κανείς στόν ήλιο ;

Αυτό εξαρτάται, εάν επιθυμήτε νά συνηθίσετε τó δέρμα σας στόν ήλιο σιγά σιγά, ή εάν επιθυμήτε νά μαυρίσετε άμέσως από τήν μίαν ήμέραν στήν άλλην.

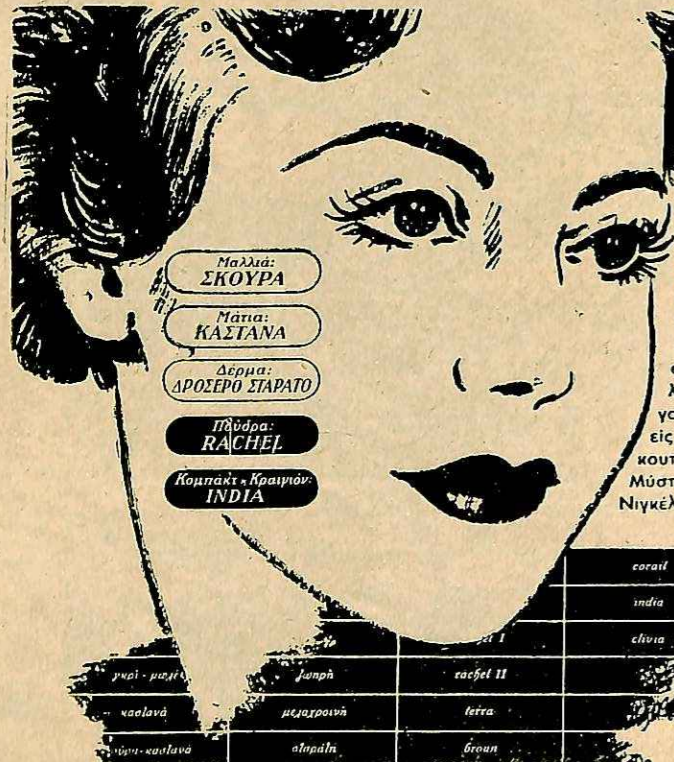
Υπάρχουν δύο είδη ήλιοθεραπείας :

1) Νά συνηθίσετε τó δέρμα σας σιγά σιγά στόν ήλιο - αυτό δέ είναι και τó φρονιμώτερον -, όποτε πρέπει νά κάμετε έντριβάς με κρέμα **NIVEA**, ή

2) Νά μείνετε επί ώρες όλόκληρες στόν ήλιο και νά χρησιμοποιήτε δι' έντριβάς τó **NIVEA - NUSS** λάδι, τó όποϊον έχει ισχυράν προστατευτικήν ενέργειαν από τάς άκτίνας του ήλιου.

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

SCHERK

Μικρό παράδειγμα

Ένα όμορφο σταράτο πρόσωπο με καστανά μάτια και σκούρα μαλλία χρειάζεται πούδρα χρώματος Rachel, κομπακ και κραιγιόν σε χρώμα India. Πόσο είναι εύκολος ο καλλωπισμός με τον πίνακα του Scherk! Σας βοηθεί να εύρετε τó αρμονικό συμπλήρωμα της όμορφιάς σας είτε είσθε ξανθή, μελαχροινή ή καστανή. Η αιθέρια πούδρα Mystikum, τó κομπακ Mystikum και τó κραιγιόν χειλέων Nigella προσεκτικά διαλεγμένα στον τόνο που σας ηγαίνει καλύτερα στα μάτια, μαλλιά και επιδερμίδα θα δημιουργήσουν τον ξεχωριστό γοητευτικό σας τύπο. Ο πίναξ του Scherk εύρίσκειται εις όλα τά καταστήματα. Πούδρα Μυστικουμ σε κουτία τών Δραχμών 80. και 50. Κομπακ Μυστικουμ Δρ. 40. Κραιγιόν χειλέων Νιγκέλλα Δρ. 40.

Mystikum πούδρα

ΕΛΛΗΝΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΣΟΥ, 26

ΕΤΟΣ ΙΘ'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΙΟΥΝΙΟΣ 1939

ΑΡΙΘ. 6

ΜΕΓΑΛΑΙ ΕΚΛΙΠΟΥΣΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ

ΛΑΙΔΗ ΑΜΠΕΡΔΙΝ

Η πρώτη φορά, που έμαθα ποιά ήτο η Λαΐδη Άμπερδίν, ήτο τόν Άπρίλιο του 1921, όποτε στο ύπ' αριθμό 2 του πρώτου έτους τής «Ελληνίδος», μετέφραζα ένα άρθρο ιδικό της, για νά γνωρίσουν αϊ άναγνώστριά μας ποιά ήταν «ή θ έ σ ι ς τ ω ν γ υ ν α ι κ ω ν, εκείνη τήν εποχήν, σ τ ή ν Κ ο ι ν ω ν ι α τ ω ν Έ θ ν ω ν».

Έκτοτε δέν έπαυσα νά είμαι εις έπαφήν με τήν μεγάλην αυτήν γυναίκα, μίαν εκ τών μεγαλειτέρων ίσως φυσιογνωμιών, που ήνωσε τόν 19ον αιώνα με τόν 20όν.

Έγεννήθη τó 1857 στο Guisachan τής Σκωτίας, σ' ένα από τά ρωμαντικά εκείνα τοπεία, τά όποια τόσο αγαπούσε νά ζωγραφίζη, και τών όποιων έγχρωμα αντίτυπα έστειλε τά Χριστούγεννα κάθε χρόνο, με τίς ευχές της στις φίλες της. Η Isabel-Μαρία Marjoribank ανήκεν εις παλαιάν σκωτικήν άρχοντικήν οικογένειαν, τής όποίας και πατήρ και αδελφός ήσαν διακεκριμένοι πολιτικοί άνδρες. Άνετράφη με πολλήν έπιμέλειαν από τούς γονείς της και διηγείται ή ίδια, πως, όταν ήτο μόλις 12 έτων, είδε νά φθάνη στόν πατρικό πύργο της ένα νέο καθάλλαρη 25 χρόνων, μελαγχροίνόν, ώραιόν που τής έφάνη σαν ήρωσ τών παραμυθιών. Η έντύπωση που τής έκαμεν ό επισκέπτης, έμελλε νά είναι ανεξίτηλος, διότι ό νέος αυτός ήτο ό κατόπιν Λόρδος Άμπερδίν, ό όποιος τήν έζήτησεν εις γάμον όλίγον άργότερα και συνεζεύχθησαν τó 1877 με σφοδρόν άμοιβαίον έρωτα.

Η λαΐδη Άμπερδίν υπήξεν ευτυχεστάτη σύζυγος. Τó ωμολόγει πάντοτε, και άκατάπαυστα επανελάμβανε πόσα ώφειλεν εις τόν άνδρα της για όλη τή μεγάλη κοινωνική δράσί της. Δέν έλεγεν όμως, από μετριοφροσύνη, τί ώφειλε κ' εκείνος εις αυτήν. Εις όλας τάς μεγάλας άποστολάς του, τάς όποιας έξεπλήρωσε πάντοτε επιτυχώς, είτε ως διοικητής Ίρλανδίας, είτε ως βασιλικός αντιπρόσωπος στόν Καναδά,

είτε εις άλλα σπουδαία όφίκια, τά όποια ή πατρίς του ένεπιστεύθη.

Παντού και πάντοτε τόν ήκολούθει ή πιστή σύζυγος, τόν ένεψύχωσεν εις τάς δυσκολωτέρας περιστάσεις και συμμερίζομένη, ως όλίγαι γυναίκες, τήν πολιτική σταδιοδρομία του άνδρος

† Λαΐδη Άμπερδίν.

της, κατώρθωσε νά τόν έχη και αυτόν συνεργάτην εις τά δικά της γυναικεία έργα, τά μεγαλειότερα τής εποχής της. Πολύ νέα ακόμη ίδρυσε και υπεστήριξεν έργα αντιφυματικά, κοινωνικής υγιεινής, λαϊκής τέχνης, κατ' οίκον εργασίας πτωχών οικογενειών, τοπικής βιομηχανίας κλπ. Έκτός του Διεθνούς Συμβουλίου

Γυναικῶν, τοῦ ὁποῖου ἦτο πρόεδρος ἐπὶ δεκάδας ἔτη, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἀφιέρωσε τὴν ζωὴν τῆς ἀπὸ τοῦ 1888 μέχρι τελευταίας πνοῆς, ἴδρυσεν στὸ Τσρόντο καὶ Μονρεάλ τοῦ Καναδά τὸ Τάγμα Νοσοκόμων τῆς Βικτωρίας, τὸν Σύνδεσμον ἐγκαταλελειμμένων γυναικῶν, στὴ Σκωτία τὰ Βρεττανικὰ Λύκεια, καὶ ἄπειρα ἄλλα ἔργα, τὰ ὁποῖα εὐδοκίμησαν θαυμάσια. Εἰς ὅλα δὲ αὐτὰ ὁ Λόρδος Ἀμπερδὶν ὑπῆρξε συνεργάτης τῆς

Νομίζω νὰ μὴν ἀπατώμαι, ἂν εἰπῶ, ὅτι ὡς ἀνδρόγυνο, ὁ Λόρδος καὶ ἡ Λαίδη Ἀμπερδὶν ὑπῆρξαν μίαν τελείαν μορφήν κοινωνικοῦ παράγοντος. Ἐνωμένοι στὴ σκέψη καὶ στὴν ψυχὴ, στὴν πίστι τοῦ καθήκοντος, στὰς θρησκευτικὰς καὶ οἰκογενειακὰς παραδόσεις, ἀνέθρεψαν ὄχι μόνον τὰ παιδιά τους, ἐγγόνια καὶ δισέγγονα μὲ αὐτὰς τὰς ἀρχάς, ἀλλὰ καὶ πλῆθος ἀμέτρητον ἐντοπίων καὶ ξένων εἰς τὰ διάφορα μέρη, ὅπου ἐζησαν. Ἦσαν ἐμπύχωνται μεγάλων ἀνθρωπιστικῶν κατευθύνσεων. Στὸ βιβλίον ποῦ ἔγραψαν μαζί «We Twa», ποῦ σημαίνει: «Ἡ μείξις οἱ δὲ οὐ», στὴ σκωτσέζικη διάλεκτο, περιγράφουν ὄλην τὴν τὴν ζωὴν. Λεπτομερῶς, μὲ χιούμορ καὶ γλαφυρότητα διηγοῦνται ὅλα ὅσα εἶδαν καὶ ἐζησαν. Ἀτομικὰ, ἱστορικὰ, διεθνῆ καὶ ἀνθρώπινα γεγονότα ἐκτυλίσσονται στὴ διπλῆ αὐτὴ πλουσία ζωὴ, ὡς μίαν ὀλοκληρωμένη ἐκδήλωσις ἀνθρωπίνης ἐξελιξέως.

Δὲν εἶναι δυνατόν γι' αὐτὸ, νὰ μιλήσῃ κανεὶς περὶ Ἰσαβέλης Ἀμπερδὶν, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ τὸν σύζυγόν τῆς. Οὐδέποτε ἐχωρίσθησαν, οὐδέποτε ἐδιχάσθησαν, ἀκόμη καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λόρδου Ἀμπερδὶν, ἡ χηρεία τῆς μεγάλης Προέδρου μας ἐφώτιζετο, ὡς ἔλεγεν ἡ ἴδια, ἀπὸ τὴν ἔμπνευσιν τοῦ συντρόφου τῆς, ποῦ τὸσον εἰργάσθη γιὰ τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον Γυναικῶν, καὶ τὸσον ἐνδιεφέρθη γιὰ κάθε Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῆς παγκοσμίας Ὁμοσπονδίας μας.

Τὴν λαίδη Ἀμπερδὶν ἐγνώρισα προσωπικῶς γιὰ πρώτη φορά τὸ 1923 εἰς Ἐδιμβούργον, στὴ μεγάλη ἑτησίαν Συνέλευσι τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἀγγλίδων, ὅπου προσεκλήθημεν καὶ ἐφιλοξενήθημεν τέσσαρες ξένοι ἀντιπρόσωποι, γιὰ νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὰς λοιπὰς ἐργασίας τοῦ Ἀγγλικοῦ Συμβουλίου.

Ἦτο γιὰ μένα τὸ μέγα σχολεῖον, διότι ὅσα καὶ νὰ διαβάσῃ κανένας, ὅσο καὶ νὰ προσπαθήσῃ νὰ παρακολουθήσῃ δι' ἀλληλογραφίας,

εἶναι ἀδύνατον νὰ μάθῃ τὴν πραγματικὴν θαυμασίαν λειτουργίαν τῶν πρώτων αὐτῶν μεγάλων ἔθνικῶν συμβουλίων, ὅπως ἐπὶ τόπου καὶ ἐν πλήρει δράσει.

Ἐκεῖ εἶδα τὴν λαίδη Ἀμπερδὶν ὡς πραγματικὴν βασίλισσα, μεγαλόσωμη, ἐπιβλητικὴ, μὲ τὸ ἀδαμάντινο στέμμα στὸ κεφάλι, τὸ ἔξωμο βελούδινο φόρεμα, περιστοιχισμένη ἀπὸ πλῆθος συνεργατίδές τῆς, τὴν πρώτην θραυτὰ τῆς Συνελεύσεως. Ἦτο ἀκόμη νέα καὶ γλυκεῖα, μοῦ ἀνοιξε τὴν ἀγκαλιά τῆς, καθὼς μὲ παρουσίασαν, καὶ μοῦ εἶπε λόγια ἀγάπης, ποῦ δὲν ἔσβυσαν ποτέ. Στὸ Συνέδριον τοῦ 1925, πάλιν τὴν ξαναεἶδα. Καὶ τότε εἶχα τὴν τύχη νὰ περιέλθω μαζί τῆς καὶ μὲ τὸν Λόρδον Ἀμπερδὶν, ὅλας τὰς πόλεις τοῦ Καναδά, ἀπὸ τὸ Μονρεάλ ἕως τὸν Νιαγάρα.

Ἐπὶ ἑβδομάδας τὸ ζεύγος Ἀμπερδὶν, μὲ ὅλας ἡμᾶς τὰς ξένας ἀντιπροσώπους, ποῦ πηγαίναμεν στὴν Οὐάσιγκτῶνα, μὲσω Καναδά, ἐταξιδεύσαμε μαζί, ὡς μίαν μεγάλην οἰκογένειαν, μὲ τραίνα ἰδιαίτερα, σταματοῦσαμε σὲ κάθε πόλιν, ξενιζόμεθα ὡς συγγενεῖς σὲ σπίτια ἰδιωτικά, ἐδεχόμεθα τιμὰς καὶ δῶρα, ἐορτὰς καὶ γεύματα, ὅλα αὐτὰ σὲ μίαν ἀτμοσφαιρὰ πολιτισμοῦ καὶ ἀγάπης, ποῦ φαίνονται σήμερον, ὡς ὄνειρον ὑπερτάτης εὐτυχίας.

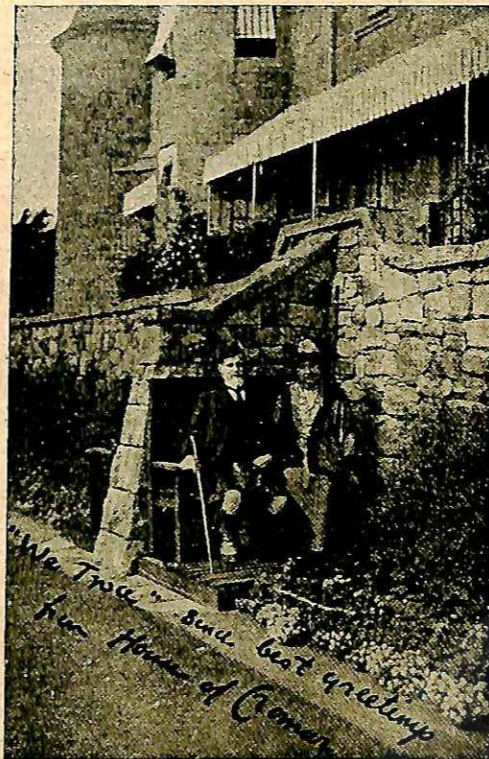
Τότε πλησίασα κ' ἐγνώρισα ἀπὸ τόσο κοντὰ τὴν λαίδη Ἀμπερδὶν καὶ τὸν ἀλησμόνητον σύζυγόν τῆς. Τότε εἶδα ἐπὶ τόπου ποῖο ἦταν τὸ ἔργον τῶν στὸν Καναδά καὶ πῶς οἱ Καναδοὶ ἀνταπέδιδαν σ' αὐτοὺς τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν. Τότε εἶδα εἰς μεγαλειτέραν κλίμακα τί μπορεῖ νὰ εἶναι ἓνα ἔθνικόν συμβούλιον γυναικῶν, ὅπως τῶν Καναδέζων καὶ κατάλαβα ἀκόμη καλύτερα τὰ συμπεράσματα τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου τῆς Οὐάσιγκτῶνας.

Ὁ Λόρδος Ἀμπερδὶν μετεἶχεν ὄλων τῶν ἐργασιῶν, ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν παρίστατο στὰς ἰδιαιτέρας γυναικείας συνεδριάσεις, ἐνεψύχωνε κ' ἐβοήθει κάθε κίνησιν, κάθε παλμόν, κάθε ἀνάτασιν καὶ πρόοδον. Οἱ λόγοι του φυλάσσονται εἰς τὰς δέλτους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἡ ὁποία ἴσως ἦτο ἡ καλύτερα, διότι ἀργότερον μὲ τὰς πολιτικὰς δυσχερείας, ἠὲξήθησαν αἱ περιπλοκαὶ ὄλων τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν ἐργασίας.

Καὶ πάλιν συνήντησα τὴν λαίδη Ἀμπερδὶν τὸ 1932 στὸ Παρίσι, ὅπου κ' ἐκεῖ, ὅπως πανταχοῦ, ἦτο παρούσα καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Διεθνοῦς Συνεδρίου τῶν Λυκείων. Ἦτο ἡ τελευταία περίοδος τῶν ἀνθισμένων καπέλλων τῆς καὶ τοῦ φωτεινοῦ παιδικοῦ μειδιάματος τῶν χειλέων τῆς. Ζοῦσε ἀκόμη ὁ καλὸς σύζυγος κ' ἔστειλναν

μαζί τὶς εὐχὲς καὶ τὰ δῶρά των στὶς μακρυνὲς φίλες των.

Ὅταν τὴν ξαναεἶδα τὸν Ἰούλιο τοῦ 1938 στὴ Σκωτία, ἦτο πιά ἡ Granny μας, ἡ γιαγιά μας, μὲ τὸ λευκὸ τούλινο κάλυμμα τῆς χηρείας. Ἐστέκετο ἀκόμη θαρραλέα, μιλοῦσε, παρακολουθοῦσε ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ Χρυσοῦ Ἰωβηλαίου, ποῦ ἦτο ὁ μεγάλος ἐορτασμός τοῦ ἔργου τῆς, τὰ 50 χρόνια τοῦ Διεθνοῦς Συνεδρίου Γυναικῶν καὶ ὁ δικὸς τῆς πανηγυρισμὸς—ὁ τελευταῖος! Τὴν ἐώρτασαν αἱ ἀρχαὶ

Ὁ Λόρδος καὶ ἡ λαίδη Ἀμπερδὶν εἰς τὸν Πύργον των.

καὶ τὸ κράτος τῆς, αἱ συνεργατίδές τῆς καὶ τὰ νέα συμβούλια, ποῦ προσήρχοντο πρώτη φορά ἀπὸ τὴν Νότιον Ἀμερικὴν. Ἡ πρεσβυτέρα τῆς κ. Ἀβρίλ ντὲ Σ. Κροά εὑρε λόγους ὑπερόχους γιὰ νὰ τὴν προσφωνήσῃ καὶ νὰ τὴν ἀποχαιρετήσῃ. Δὲν ἠξεύραμε τότε, ὅτι αἱ δύο αὐταὶ φυσιογνομῖαι θὰ ἐξέλιπον σχεδὸν μαζί, τὸσον γρήγορα. Ἦσαν τὸσον ἀκμαῖοι ἀκόμη, παρ' ὅλον τὸ γῆράς των. Ἡ κ. Ἀβρίλ ἦτο 84 ἐτῶν καὶ ἡ λαίδη Ἀμπερδὶν 81 καὶ ἔφεραν τὰ χρόνια τους μὲ τὴν γυναικείαν καλαισθησίαν, στὸ πνεῦμα καὶ στὴν ἐμφάνισιν, ὡστε κανεὶς δὲν ἐσκέφθη, ὅτι τὰ μεγάλα πτερά τοῦ θανάτου ἦδη ἐσκίαζαν τὰς δύο αὐτὰς ὑπάρξεις.

Τὴν ἡμέραν τοῦ πανηγυρισμοῦ τοῦ Χρυσοῦ Ἰωβηλαίου, ἡ λαίδη Ἀμπερδὶν ἔφθασε πλέον εἰς τὸ κατακόρυφον τῆς δόξης. Ἐμπρὸς εἰς τὸ μεγάλο τραπέζι τῶν συνεδριάσεων, τὸ ὁποῖον ἐσκεπάσθη ἀπὸ δῶρα, ἄνθη καὶ προσφορὰς, ποῦ ἔφερναν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου αἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐθνικῶν Συμβουλίων, ἡ Granny ἐστέκετο ὀρθή, πάντα μὲ τὸ μειδιάμα τῆς κ' εὐχαρίστει προσωπικῶς τὴν κάθε δωρήτρια μὲ θερμὴ χειραψία καὶ μὲ λόγια ξεχωριστά. Γι' αὐτὴ τὴν περίστασι εἶχα φέρει κ' ἐγὼ ἀπὸ τὴν πατρίδα μας ἓνα κόττινο καὶ μιά δάφνη, ἀλλὰ μοῦ φάνηκαν πολὺ πτωχὰ γιὰ νὰ τὰ προσφέρω στὸ σωρὸ τῶν πλουσιῶν δῶρων ἐκείνη τὴ στιγμὴ. Γι' αὐτὸ συμβολικὰ ὅπως ἤσαν, τὰ πῆγα στὸ σπίτι καὶ στὸν τάφο τοῦ Λόρδου Ἀμπερδὶν καὶ τὰ πρόσφερα μ' αὐτὰ τὰ λόγια:

«Κλαδιά ἐλῆας, σύμβολον τῆς εἰρήνης καὶ κλαδιά δάφνης στεφάνωμα τῆς δόξης, φερμένα ἀπ' τὴν Ἑλλάδα, τὰ καταθέτω στὸ ἀγαπημένο σύντροφο τῆς λαίδης Ἀμπερδὶν».

Ὅταν ἔσκυψε νὰ μὲ φιλήσῃ ἡ λαίδη Ἀμπερδὶν, ἀντὶ πάσης εὐχαριστίας, ἐψιθύρισε:

«Τὰ πέρνω, ὅπως μοῦ τὰ δίδετε, καὶ θὰ τὰ κρατήσω πάντα εἰς ἀνάμνησιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἰδικοῦ σας Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων».

Καὶ πάλιν, εἰς ἄλλην στιγμὴν, ὅταν συνομιλήσαμεν εἰς τὸ φιλόξενο μεγαλοπρεπὲς Haddo House, ὅπου μᾶς εἶχε προσκαλέσει νὰ ἔλθωμεν ἀπὸ τὸ Ἐδιμβούργον γιὰ νὰ παραμείνωμεν 4 μέρες εἰς τὸ Ἀμπερδὶν καὶ νὰ γνωρίσωμεν τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα μέρη τῆς προσωπικῆς περιοχῆς τῆς οἰκογενείας Ἀμπερδὶν, μοῦ εἶπε μὲ τὴν βαθείαν τῆς στοργικὴν φωνήν: «Εἰπέτε στὰς Ἀθῆνας τοὺς χαιρετισμούς μου» εἰπέτε σὲ κάθε μίαν ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς ἐργατίδας σας νὰ μὴν ἀποθαρρύνεται καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον τῆς, ὅπως κι' ἂν εἶναι, φθάνει νὰ γίνεταί μὲ πίστι καὶ μὲ καρτερία, γιὰ τὸ καλὸ τῆς ἀνθρωπότητος».

Στὸ πάρκο τοῦ Haddo House—τοῦ πύργου ποῦ κατοικεῖ τώρα πλέον ὁ πρωτότοκος υἱὸς Λόρδος Ἀμπερδὶν, ἐφύτευσε ἓνα δένδρον τὴν ἡμέραν τοῦ μεγάλου τοαῖου, ἡ λαίδη Ἀμπερδὶν, μὲ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν: «Εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐπισκέψεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἐθνικῶν Συμβουλίων ὅλου τοῦ κόσμου καὶ τοῦ Χρυσοῦ Ἰωβηλαίου τοῦ Δ. Σ. Γ.». Κατόπιν μᾶς πῆρε μίαν φωτογραφίαν στὴ μεγαλοπρεπὴ σκάλα, ποῦ γέμισε συνέδρους ἀπὸ τὴν ταράτσα ἕως κάτω

στο πάρκο. Ή ίδια κάθησε στο μέσον μας και ήτο ή τελευταία πανηγυρική εικών της.

Τώρα ξέρω πώς αναπαύεται ήσυχα στο ποιητικό μικρό οικογενειακό κοιμητήριο του Haddo House, πλάι στον αγαπημένο σύζυγο και στα παιδιά της. Άληθινή χριστιανή, άκάματος εργάτις του καλού, πρωτοπόρος του φεμινισμού και κάθε αγαθής ιδέας, μπορούμε να επαναλάβουμε για κείνη, τους στίχους, που έγραψεν ή ίδια για τον άνδρα της:

»Καλωσύνη και Συμπόνοια όλη μου τή ζωή,
»μέ παρηκολούθησαν πάντοτε:
»Και στού Θεού τó σπίτι τώρα πιά
»ή δική μου κατοικία θά είναι για πάντα».

ΕΛΛΗ ΧΑΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

Στήλη Ειρήνης

Δεδομένου ότι ή προσφυγή εις τά όπλα είναι ή χειροτέρα μέθοδος, για να λύσουν οί λαοί τις μεταξύ τους διαφορές, έπρεπε όλοι να ποθήσουν τήν διατήρησιν τής ειρήνης με κάθε θυσία. Άλλά ή σημερινή «ειρήνη» δέν έξυπηρετεί κανένα έθνος. Ή ανθρώπιτης είναι χωρισμένη σε δυό πάνοπλα στρατόπεδα, όπως δέ παρουσιάζεται σήμερα ο κόσμος, αποκλείει τήν δικαίαν αποκατάστασιν τής ειρήνης. Κανείς δέν μπορεί να προΐδη τήν εξέλιξιν ενός κόσμου, που θρίσκειται έξω από κάθε λογικήν και άπορρίπτει κάθε στοιχείον πολιτισμού. Τό πρόβλημα που παρουσιάζεται τή στιγμή αυτή δέν είναι άν θά διασωθ ή ειρήνη. Προσωρινή διάσωσίς της δέν μεταβάλλει τήν κατάστασιν, και ή διεξαγωγή ενός φρικτού πολέμου θά έχη συνεπείας, που κανείς δέν μπορεί να φαντασθ ή. Και τά δύο αυτά γεγονότα δέν επιτρέπουν τήν έλπίδα σωτηρίας των λαών και του πολιτισμού, που έκληρονόμησαν οί άνθρωποι και διετήρησαν μέχρι τουδε. Διά τουτο προκύπτει τό θεμελιώδες πρόβλημα να εύρεθουν άλλα μέσα, άλλοι μέθοδοι άλλαγής καταστάσεως, μεταβολή του πνεύματος, και τής αντίληψεως του δικαίου

και του όρθου, για να επέλθη όχι μόνον ή όριστική άποτροπή των κινδύνων τής μεγάλης καταστροφής, αλλά ταυτόχροτως ή αναζήτησιν των λογικών μεθόδων διά τήν ίκανοποίησιν των αναγκών κάθε λαού. Ή παράτασις τής σημεινής καταστάσεως φέρει μοιραίως προς παγκόσμιον ρήξιν. Άν επέλθη αυτή τώρα άμέσως, ή άργότερα, δέν έχει σημασίαν.

Άς συνασπισθουν όλοι, όσοι μπορούν να εισακουσθουν, για να εργασθουν, όπως οί άνθρωποι, άλλ' ιδίως οί ιθύνοντες τις τύχες των λαών, καταλάβουν, ότι πρέπει ν' αλλάξουν τή νοστροπία τους και να έννοήσουν, ότι ούτε ο πόλεμος, ούτε ή ένοπλος ειρήνη και οί έπ' άπειρον έξοπλισμοί έξυπηρετούν τά συμφέροντά τους. Άς αναθρέψωμεν τά παιδιά μας με τις ιδέες αυτές, ως έπηρεάσωμεν τό περιβάλλον μας, όσο στενό κι άν είναι, ύπ' αυτό τό πνεύμα: αυτό είναι σήμερα τό πλέον επιτακτικό καθήκόν μας.

Τά παιδιά τής Ουαλλίας, έπηρεαζόμενα ίσως από τήν έκρυθμον κατάστασιν του κόσμου, δέν μας έστειλαν έφέτος χαιρετισμόν, όπως κάνουν κάθε χρόνο, αλλά επανέλαβαν τον περυσινόν, τον όποιον δέν δημοσιεύομεν πάλιν παραπέμπομεν τις άναγνώστριές μας εις τό τεύχος του Μαΐου του 1938.

Ή Στρατιωτική Έπιτροπή τής Κ. Τ. Ε. —τόμος εκ 1137 σελίδων— έδημοσίευσεν όλες τις πληροφορίες, που άνεκοίνωσαν οί διάφορες κυβερνήσεις για τους έξοπλισμούς των. Ή άμιλλα αυτή των έξοπλισμών, που ή Κ. Τ. Ε. τήν έχαρακτήρισεν ήδη τό 1936 ως παραφροσύνην και ως έγκυμονούσαν σοβαρούς κινδύνους, ηΰξησε πολύ κατά τό 1938. Τό έτος αυτό τά κράτη έδαπάνησαν 3 δισεκατομμύρια 400 εκατομμύρια Άγγλίας, ίσον 16 δισεκατομμύρια δολάρια, ίσον 604.000.000.000 γαλλικά φράγκα, για τις στρατιωτικές των παρασκευές. Μιά Άγγλική έφημερίς παρατηρεί, ότι όλος ο χρυσός τής γής δέν έπαρκει για να καλύψη αυτές τις δαπάνες.

*** Δέν υπάρχουν μικροί λαοί. Όποιος δήποτε δίδει μεγάλο παράδειγμα, είναι μεγάλος.

Βίκτωρ Ουγκώ

*** Κάθε έξυπνη γυναίκα έχει εκ γενετής μυριάδες έχθρους—όλους τους κουτούς άνδρες.

*** Πολλοί θαρρουν πως έχουν καλή καρδιά, κ' έχουν μόνο αδύνατα νεύρα.

Ή έξέγερσις των εικώνων

726—843 μ.Χ.

Παράξενα πράματα συνέβαιναν εκείνη τήν εποχή στη Βασιλεύουσα. Είναι σούρουπο. Μιά γυναίκα γλυστρά σαν σκιά σύρριζα στους τοίχους των σπιτιών του στενού δρόμου. Στην άγκαλιά της κρατεί κατιτί τυλιγμένο σ' ένα σάλι και τό σφίγγει πάνω στο στήθος της. Μά εκεί που προχωρεί φοβισμένη, τήν πιάνουν στρατιώτες, τή σταματούν με βλασφημίες και φοβέρες. Έκείνη άμύνεται με άπελπισία, με μανία, κλωτσά, δαγκώνει. Οί στρατιώτες τότε βγάζουν τά σπαθιά τους και τής κόβουν τά δυό χέρις που κατρακυλούν χάμω κρατώντας ακόμα σε μία σύσπαση ένα εικόνισμα τής Παναγίας, που τό βαστούσε κρυμμένο στα φορέματά της. Δάκρυα κ' αίμα στάζουν πάνω στη γλυκειά μορφή τής Μητέρας του Θεού.

Άλλοι, ένας στρατιώτης, άνεβασμένος σε μία σκάλα, πολεμά να κατεβάση τή θαυματουργό εικόνα του Χριστού από τή Χαλκή Στοά. Γυναίκες αναποδογυρίζουν τή σκάλα, κάνουν κομμάτια τό στρατιώτη. οί ίδιες γυναίκες εισβάλλουν στην Άγία Σοφία και λιθοβολούν τον Πατριάρχη. Ο σκαρατός στους δρόμους πιάνει τους καλογήρους, τους καίει τά γένεια, τους κάνει χιλια δυό βασάνιστήρια. Οί πιο πολλές συγκρούσεις γίνονται όμως μεταξύ στρατιωτών και γυναικών, και αυτή ή κατάσταση διήρκεσε, με μερικές διακοπές, εκατόν είκοσι χρόνια.

Άφορμή του κακού ήσαν οί εικόνες κατά τήν αντίληψη των τότε αυτοκρατόρων, έμπηκε πάλιν ή ειδωλολατρεία στην πνευματική θρησκεία του Χριστού. Μαζύ με τό εικόνισμα, λέγανε, ξανααναστήθηκε ή λατρεία των παλαιών θεών τά μοναστήρια με τις θαυματουργές εικόνες των άγιών μεταβάλλονταν σε καινούριο Πάνθεον. Ένώ τ' αγάλματα των Όλυμπιων θεών ήσαν πιά νεκρά έργα τέχνης, έλάτρευεν ο κόσμος τις χριστιανικές εικόνες, τις άσπάζονταν, τις προσκυνούσεν, ιδίως τήν εικόνα τής Θεοτόκου, τόσο πολύ δέ άπλώνονταν αυτή ή εκτίμησις και ή λατρεία, που άπειλούσε να εκμηδενίση τήν έξουσίαν των αυτοκρατόρων.

Έτσι τουλάχιστον έβλεπε τά πράματα ο Ίσαυρος Λέων Γ', που άνέβηκε στο θρόνο του Βυζαντίου τό 717. Κατάγονταν από μία φυλή

τής Μ. Άσίας, που έβγαζε μόν πολλούς ληστές και αναλαβήτες, αλλά και τους πιο καλούς στρατιώτες για τή Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Είναι έσφαλμένη ή γνώμη πως οί Άσιατικοί αυτοί λαοί, έξοΰσαν μαλθακά και σε χλιδή. Άπ' εναντίας ήσαν τραχείς, πολεμοχαρείς και σκληραγωγημένοι, επειδή σ' άπόκεντρα σύνορα του κράτους, όπου έξοΰσαν, ήσαν εκτεθειμένοι σε διωγμούς, και ποτέ δέν θά μπορούσε ο Ίσλαμισμός να εισβάλη με τόση εύκολία, άν εκείνοι που «έλάτρευαν τό πνεύμα και τήν αλήθειαν», δέν τον θεωρούσαν ως έλευθερωτή, γιατί δέν είχε εικόνες.

Ο Ίσλαμισμός πάλιν άνείχετο τους χριστιανούς και τους Έβραίους, —πιο πολύ τους δευτέρους, —ως Καθαρώς «μονοθεϊστές». Ένεκα τής Άγίας Τριάδος θεωρούσε τό Χριστιανισμό ως πολυθεϊσμό μ' όλα ταύτα τον επέτρεπαν, και τό 722 ο Χαλίφης Ίσσιδ ο Β', άπηγόρευσε ρητώς διά νόμου τήν λατρεία των εικώνων. Ίσως ο πρώτος αυτοκράτωρ εικονομάχος να μιμήθηκε, άπλούστατα, αυτόν τον Σουλτάνον.

Δέν ύπάρχει άμφιβολία, ότι ο Λέων Γ' έζήλευε τον έχθρόν του, τον Άραβα εκείνον ήγεμόνα για τή δύναμη που τουδιδε μία και μόνη θρησκεία στο κράτος του, ενώ στο δικό του συγκυβερνούσαν εικόνες, φυλαχτά, κομμάτια ύφασμάτων, ανάγλυφα, κόκκαλα άγιών και ειδών ειδών κειμήλια, αλλά ιδίως οί καλόγηροι, που δέν ήσαν στρατιώτες, ούτε γεννούσαν στρατιώτες, και δέν είχαν καμμία χρησιμότητα. Γι' αυτό έπρεπε να εξαφανισθουν και οί εικόνες και οί καλόγηροι, και σ' αυτό συμφωνούσαν και οί στρατηγοί του. Ο Πάπας στη Ρώμη ήταν μόν άλλης γνώμης, αλλά ο άνώτατος κληρός στο Βυζάντιο δέν ήταν εναντίος, βλέποντας πως οί κατώτεροι παπάδες του άφαιρούσαν τήν έξουσία, γιατί ο λαός έτρεχε εκεί όπου οί καλόγηροι έφύλαγαν θαυματουργά κειμήλια εκεί εισέρρεαν τά πλούτη, οί δωρεές και τ' άναθήματα. Γι' αυτό κι' αυτός ο Πατριάρχης συνέπραττε στην εικονομαχία με τους αυτοκράτορες.

Ο Ίσαυρος Λέων Γ' ήταν αναλφάβητος και μάλλον άπλοϊκός άνθρωπος. Ο,τι δέν καταλάμβανε, τό θεωρούσε δεισιδαιμονία. Έτσι διέ-

ταξε να καή ολόκληρη ή 'Ακαδημία των 'Επιστημών, μαζί με τους δέκα τρεις σοφούς, που την είχαν ιδρύσει· συνάμα εκάψαν και 30.000 τόμοι, μεταξύ των οποίων και πολλά μοναδικά συγγράμματα, ως μία γενική έκδοσι του 'Ομήρου, με πολλά άγνωστα εις ήμᾶς ἔργα του.

'Η βασιλεία του 'Ισαύρου κατηγορήθηκε ἀργότερα τόσο πολύ ἀπὸ τοὺς νικηφόρους ἀντιπάλους της, ὥστε εἶναι δίκαιο νὰ τοὺς ἀποδοθῆ κάποια δικαιοσύνη. Ἦταν ὅλοι παλληκάρια καὶ καλοὶ στρατιῶτες, καὶ ἰδίως ἀμύνονταν μ' ἐπιτυχία κατὰ τοῦ ἀραβικοῦ κινδύνου. 'Η διοίκησις τοῦ Λέοντος ἦταν τίμια καὶ δίκαια. 'Απ' ὅλους τοὺς εἰκονομάχους ὅμως ἔλλειπεν ἐντελῶς μία κάποια γνώσι τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ αὐτὴ ἦταν ἡ αἰτία, πού κατεστράφησαν, ὅπως λ. χ. ὁ φοβερός Μιχαὴλ Λαχανοδράκων, διάσημος στρατηγός κ' ἔμπιστος τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Κοπρώνυμου, καὶ φανατικός διώκτης τῶν καλογήρων. Μὲ πρωτοφανῆ σκληρότητα καὶ θαρραρότητα ἔστειλε χιλιάδες καλογήρους καὶ καλογρηῆς κατὰ ζευγάρια στὸ 'Ἰπποδρόμιον· τοὺς ἀνάγκαζε νὰ παντρευθοῦν ἐκεῖ ἐπὶ τόπου, ἄλλοιῶς τοὺς ἐτύφλωνε καὶ τοὺς ἐξώριζε. Δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸ ὑπῆρχε καὶ ἄλλο ὄρκος. 60.000 καλόγηροι κατέφυγαν τότε στὴ μεσημβρινή 'Ιταλία, ἄλλοι ἔφυγαν στὰ θουνά, καὶ ἄλλοι φυλακίστηκαν, τυφλώθηκαν καὶ πέθαναν μαρτυρικὸ θάνατο.

'Η εἰκονοκλαστικὴ Σύνοδος τοῦ 753 στερεῖται θέβαια σοβαρότητος, ἔχει ὅμως καὶ σήμερα ἀκόμη ψυχολογικὸν ἐνδιαφέρον γιὰ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν δύο ἀντιμαχομένων μερίδων, πού μποροῦν νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἑξῆς:

«'Η εἰκόνα ἀντίκειται στὴ φύσι τοῦ θείου», λένε οἱ εἰκονομάχοι. «Δὲν ταιριάζει νὰ καταβιάζεται τὸ θεῖον καὶ νὰ σχετισθῆ μετὰ τὴν ὕλη. Ὅπως εἶναι ἀκατάληπτος ὁ Θεὸς καὶ ἀπρόσιτος γιὰ τὸ χέρι τοῦ καλλιτέχνου, ἔτσι δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀπεικονίζεται καὶ ὁ Χριστὸς, διότι «ὁ βλέπων ἐμέ, βλέπει τὸν Πατέρα...».

'Η δὲ Σύνοδος ἀποφαίνεται: «'Ο κόσμος βρισκόνταν στὰ νύχια τοῦ Σατανᾶ καὶ στὰ δεσμά τῆς εἰδωλολατρίας, ἕως πού τὸν ἔσωσε ὁ Χριστὸς διὰ τῆς λατρίας «ἐν τῷ πνεύματι καὶ τῇ ἀληθείᾳ...» 'Η ἀμαρτωλὴ τέχνη τῶν ζωγράφων εἶναι βλασφημία κατὰ τοῦ βασικοῦ δόγματος τῆς σωτηρίας μας. 'Η κατασκευὴ εἰκόνων, χειρότερη ἀπὸ τὴν προσκύνησί τους, εἶναι μιὰ ἐπιστροφή στὴν εἰδωλολατρεία. Τὸ πλῆθος γονατίζει μπρὸς στοὺς ἀγίους, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι μπρὸς στὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν τους· αὐτοὶ οἱ

χριστιανοὶ προσκυνοῦν τὶς εἰκόνες ὡς θεῖες, λατρεύουν δηλαδὴ τὴν ὕλη, τὸ ξύλο, τὴν πέτρα, τὸ χῶμα. 'Η μόνη ἐπιτρεπομένη εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ὡς ἀνθρώπου εἶναι ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος, ἡ ἀγία μετάληψις.

Οἱ φίλοι τῶν εἰκόνων ἀπαντοῦν, ὅτι ὅλα αὐτὰ δὲν στέκονται, «ὅτι ὅσοι λένε, ὅτι δὲν μπορεῖ ν' ἀπεικονισθῆ ὁ Χριστὸς ὡς ἄνθρωπος, ἀμφισβητοῦν ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὸ ἀγνὸ αἷμα τῆς Παρθένου, κ' ἔπρεπε νὰ ἔχη σῶμα ὑπερκόσμιο, ἀνόμοιο πρὸς τὸ δικό μας. 'Εκεῖνοι, πού καταπολεμοῦν τὶς εἰκόνες ἀρνοῦνται, ὅτι ἔγινεν ὁ Χριστὸς ἄνθρωπος, καὶ θέτουν ὑπὸ ἀμφιβολίαν τὴν σωτηρίαν μας».

«'Αλλὰ τί θέλετε ἀκόμα», λένε, «μήπως δὲν ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπο κατὰ τὴν εἰκόνα του, καὶ μήπως δὲν ἔμεινεν ὁ Χριστὸς μετὰ ξύ μας ὡς ζωντανὴ εἰκόνα τοῦ Πατρός;» Αὐτὸ δὲ ἦταν τὸ πιὸ σπουδαῖο ἐπιχείρημα τοῦ ἀπολογητοῦ 'Ιωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.

»Ναί, ὁ Θεὸς ὄχι μόνον μετεχειρίσθη πρῶτος τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος, πέμψας αὐτὸν ὡς ἀντικατοπτρισμὸν τῆς ἰδίας του ἀοράτου ὑποστάσεως, ἀλλὰ φανερώθηκε καὶ ὁ ἴδιος σὲ εἰκόνες. 'Ο Δανιὴλ τὸν βλέπει ὡς «υἶὸν τοῦ ἀνθρώπου», βλέπει καὶ τοὺς ἀγγέλους ὑπὸ ἀνθρώπινη μορφῇ. Οἱ εἰκόνες ἀντικαθιστοῦν γιὰ τοὺς ἀγραμμάτους τὴν ἀνάγνωσι, τοὺς θυμίζουν ὅσα ἄκουσαν...»

'Ὡς τόσο καταδιώκεται ἡ λατρεία τῶν εἰκόνων ὡς ἐκδήλωσις αἰρετικῆ· οἱ στρατιωτικοὶ κυβερνῆται δὲν τὴν θέλουν. 'Αντ' αὐτῶν ὅμως τὴν θέλουν οἱ γυναῖκες. 'Ενῶ ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος τιμωρεῖ μὲ θάνατο τὴν εἰκονολατρεία, ἡ κόρη του 'Ανθοῦσα προσκυνεῖ κρυφὰ στὸ παλάτι τὰ προσφιλῆ τῆς εἰκονίσματα. Μποροῦν οἱ στρατιῶτες νὰ σκοτώσουν ὅλες τὶς γυναῖκες; 'Υστερα ἀπὸ λίγο δὲν θὰ ὑπῆρχαν πιά στρατιῶτες.

'Ὡς πρὸς τὴ λατρεία τῶν 'Αγίων, καὶ ἰδίως τῆς Παναγίας, οἱ γυναῖκες τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας μένουν περισσότερον ἀπὸ ποτὲ ἠνωμένες. 'Απὸ κάθε ἐκστρατεία διεκδικοῦν τὰ καλύτερα λάφυρα, γιὰ νὰ προσδώσουν στὶς ἐκκλησίες ἀκόμη πιὸ μεγάλη πολυτέλεια, ἐνῶ ὁ στρατὸς τὰ ζητεῖ γιὰ ν' αὐξήσῃ ὁ μισθὸς τους. Οἱ γυναῖκες τοῦ Βυζαντίου διακηρύττουν παντοῦ, ὅτι ὄχι ὁ δεῖνα ἢ ὁ τάδε στρατηγὸς κατενίκησε τοὺς Πέρσας, ἀλλὰ ἡ θαυματουργὸς εἰκόνα τῆς 'Εδέσσης, ὅτι ὁ 'Αγιος Δημήτριος ἔσωσε τὴ Θεσσαλονίκη, ὁ 'Αγιος 'Ανδρέας ἔλυσε τὴν πολιορκία τῶν Πατρῶν, καὶ

ὅτι ὁ 'Αγιος Γεώργιος προστατεύει τοὺς θαλασσοπόρους καὶ προασπίζει τὴν ἐλευθερία τῶν θαλασσοῶν.

Καὶ πάνω ἀπ' ὅλους τοὺς 'Αγίους λατρεύεται ἡ Παναγία. Ὅπως ἡ Παλλὰς 'Αθηνα περιφρουροῦσε τὰς 'Αθήνας της, ἔτσι καὶ ἡ Βλαχερνίτισσα προστατεύει τὸ Βυζάντιον. Ὅταν κάποτε δύο ξένοι στόλοι ἐπιχείρησαν νὰ μπουρνοῦν στὸ λιμάνι του, ἡ Παναγία τοὺς καταστέφει ἀμέσως μὲ μιὰ πρωτοφανῆ θαλασσοταραχῇ. Καμμιά ἐλπίδα δὲν διέψευσε ποτὲ ἡ Θεοτόκος σ' ἐκείνη τὴ γωνιά τοῦ Κεροῖου κόλπου, γι' αὐτὸ οἱ Κομνηνοὶ αὐτοκράτορες μαζεύτηκαν ἐκεῖ ὑπὸ τὴν προστασία τῆς ἐκεῖ χτίζει ὁ Μανουὴλ Κομνηνὸς τὸ περίφημο παλάτι του μετὰ θαυμάσια κάρκα καὶ περίπτερα. Τὸ δὲ πρῶτο καὶ ωραιότερο ἱερὸ τῶν Βλαχερνῶν χτίζει μιὰ γυναῖκα: ἡ Πουλχερία, ἡ ἀδελφὴ καὶ συγκυβερνήτις Θεοδοσίου Β', ἀπὸ εὐγνωμοσύνη, διότι κατενίκησε τὸν Νεστόριο.

'Ὅλη ἡ συνοικία εἶναι τὸ κέντρο τῶν θαυμάτων καὶ ὅλα ἐκπορευοῦνται ἀπὸ τὴν Παναγία.

Οἱ εἰκόνες ὅμως διαμαρτύρονται γιὰ τὸ διωγμὸ. Θεομηνία ἐπέρχονται, ἐπιδημίες, σεισμοί, πόλεις γκρεμίζονται. 'Η προσοχὴ ὄλων εἶναι στραμμένη πρὸς τὸ παλάτι. 'Επειδὴ ὁ αὐτοκράτωρ θλασφημεῖ καὶ ἀρνεῖται τὸ ἀγνὸ αἷμα τῆς Παρθένου, σαπίζει τὸ δικό του στὶς φλέβες του, ὁ Λέων Γ' λυώνει ζωντανὸς καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Κοπρώνυμος πεθαίνει μετὰ φοβερὰ μαρτύρια ἀπὸ μιὰν ἀγνωστὴ ἀρρώστεια. Ὁ διάδοχός του, Λέων Δ', εἶναι ἀδύνατος, καχεκτικός· δὲν ἔχει πολλὴ ζωὴ, οὔτε καὶ ὁ τελευταῖος 'Ισαυρος Κωνσταντῖνος Δ'. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀριμάνιοι στρατιῶτες ἀπέθαναν κατὰ τρόπον ἀπαίσιον.

'Η πιὸ μεγάλη συμφορὰ ὅμως πού τοὺς ἐπληξε, εἶναι ψυχολογικῆς φύσεως. Σὰν τυφλωμένος ἐκλέγει ὁ Κοπρώνυμος ἀπ' ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ κράτους, γιὰ σύζυγο τοῦ γιου του, ἀκριβῶς ἐκείνη τὴ νέα, πού ὄχι μόνον ἔμελλε νὰ καταπατήσῃ τὴ δυναστεία του, ἀλλὰ νὰ καταστρέψῃ καὶ τὸ ἔργον τῆς ζωῆς του.

Εἶναι ἡ Εἰρήνη, «ὁ Μεγαλο-Βασιλεὺς καὶ Αὐτοκράτωρ πάντων τῶν Ρωμαίων», ὅπως ἐκάλεσε τὸν ἑαυτὸν της ἀργότερα. Δὲν εἶναι γνωστὸν ποῖος τὴν πρωτοανακάλυψε ἀπὸ τὰς 'Αθήνας ἔφεραν τὴν ἀγνωστὴ αὐτὴ ὡς μνηστὴ τοῦ μέλλοντος αὐτοκράτορος. Προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀστικὴ τάξι καὶ, φυσικά, εἶναι ὠραιότατη, μορφωμένη, πολιτισμένη, ξέρεи νὰ μιλή. Φαίνεται ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος Ε' ἤθελε μιὰ καθαρόαιμη 'Ελληνίδα, γιὰ τὸ διάδοχό του. Φυσικά, ὄρκι-

ζουν τὴν Εἰρήνην πρῶτα εἰκονοκλαστικά, πρὶν βάλῃ στὸ ὠραῖο της κεφαλάκι τὸ αὐτοκρατορικὸ στέμμα.

Τὸν ὄρκον αὐτὸν δὲν μπορεῖ νὰ τὸν παραβῆ πολὺ γρήγορα, γιὰτὶ ὁ νεαρός της σύζυγος Ἰλέων δὲν βρίσκεται ἀπολύτως ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν της. Αὐτὸς εἶναι εὐτυχῶς φιλάσθενος, ἔχει δὲ ἕναν μικρὸ γυιό, Κωνσταντῖνον. Τὸν ἄξεστο καὶ βίαιο πεθερὸ της φαίνεται νὰ ἐμίσησε, τὸν ἄνδρα της δὲν τὸν πολυλογάριασε. Γιὰ ν' ἀποκτήσῃ ἀπόλυτη ἐξουσία προβαίνει μετὰ πολλὴ προφύλαξι καὶ προσοχή, κυττάζει πρῶτα νὰ σαγινεῦσῃ τὸ λαό, παρουσιάζεται σὰν ὑπερκόσμιο ὄραμα μετὰ τὸ παιδί της στὴν ἀγκαλιά, γιὰ νὰ ἐνσωματώσῃ πρὸς τὸ παρὸν τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐνεργεῖ ἀνεξάρτητα, σὰν πρσερχομένη ἀπὸ ἄλλον καλύτερον κόσμον, καὶ δὲν ἐμφανίζεται ποτὲ μαζί με τὸν αὐτοκράτορα.

Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Λέοντος βρίσκεται ἡ Εἰρήνη περικυκλωμένη ἀπὸ φιλόπονη σπείρα εἰκονομάχων. Οἱ ἀριμάνιοι στρατηγοὶ τοῦ πεθεροῦ της ἐξακολουθοῦν νὰ διοικοῦν τὸ στρατό, οἱ πιστοὶ του κυβερνοῦν τὴν πολιτικὴ διοίκησι, τὴ γερουσία. Ὁ Πατριάρχης καὶ ὁ ἀνώτερος κλῆρος εἶναι φανατικοὶ ἐχθροὶ τῶν εἰκόνων. Μὲ τὴ βία τίποτε δὲν γίνεται. 'Αποφασίζει τότε ἡ νεαρὰ βασίλισσα, μετὰ πολλὴ προσοχὴ νὰ στήσῃ παντοῦ παγίδες. Σχεδὸν ἀπαρατήρητα τοποθετεῖ σὲ διάφορες θέσεις 'Ελληνες συγγενεῖς της, μεταθέτει τὰ συντάγματα, ὅπως τὴν συμφέρει. Μὲ πολλὴ τέχνη κατορθώνει νὰ κινήσῃ ἐκπτώτῃ τὸν πανίσχυρο Λαχανοδράκο, τοὺς δὲ πέντε ἀδελφοὺς τοῦ συζύγου της, πού φωράθηκαν ἐπαναστάτες, τοὺς ἐξαφανίζει σὲ μοναστήρι.

Σιγὰ σιγὰ συμπληρώνει τὶς ἀνώτερες θέσεις καὶ σ' αὐτὸ τὸ στρατό, μετὰ εὐνοῦχους, καὶ κάνει πρωθυπουργὸ καὶ σύμβουλό της τὸν ἐμπιστο Σταυράκιον.

Γιὰ τὶς εἰκόνες δὲν γίνεται κανένας λόγος. Ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν συνεννοεῖται καὶ πρὸς 'Ανατολὰς καὶ πρὸς Δυσμὰς, ἀρραβωνιάζει μάλιστα τὸ νεαρὸ γυιό της μετὰ τὴν κόρη τοῦ Καρολομάγνου· μόνον ἡ ρῆξις μετὰ τὴν Ρώμη μένει ἀθεράπευτη. Μὲ πολλὰ κατορθώνει ἐπὶ τέλους ἡ δαιμόνια αὐτὴ γυναῖκα ν' ἀπλώσῃ τὴν ἐπιρροή της καὶ στὸν ἀνώτερο κλῆρο. Ὁ Πατριάρχης παραιτεῖται ἀπὸ μεταμέλεια, ἀγνωστον ἂν οἰκειοθελῶς, ἢ ὑπὸ πίεσιν, καὶ ἡ Εἰρήνη διορίζει στὴ θέσι του ἕναν ἐκτάκτως ἐπιτήδειο κληρικόν. Ὑστερα ἀπὸ δύο χρόνια φαίνονται τόσο εὐνοϊκὰ τὰ πράγματα, πού συγκαλεῖ-

ται άποφασιστική σύνοδος στην έκκλησία τών Ἁγίων Ἀποστόλων. Ὅλα πηγαίνουν περίφημα, μὰ ξαφνικά εἰσέρχονται στρατιῶτες με γυμνά σπαθιά καὶ διασκορπίζουν τοὺς συνεδριάζον- τας συνοδικούς.

Ἡ Εἰρήνη ἀναγκάζεται ν' ἀρχίσει ἀπὸ τὴν ἀρχή, δὲν ἀπογοητεύεται ὅμως, οὔτε πτοεῖται ἀπὸ τὴν ἡττά της. Μιά ἄλλη οἰκουμένη σύνο-δος, συγκαλουμένη στὶ Νίκαια, ἐπαναφέρει τὴν ὀρθοδοξία καὶ τὴν εἰκονολατρεία στὴ θέσι της. Κατὰ τὴ λήξει τῆς συνόδου ὑπογράφει ἡ Εἰρήνη ἰδιοχειρῶς καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ Πάπα, τὴν κοσμοϊστορικὴν ἀπόφασιν.

Ἡ ἐπαναφορά αὐτῆ τῶν εἰκόνων ἦταν ἔργο τῆς ζωῆς της, ἀλλ' ἦδη ἀντικρῶζει ἕναν ἐπερ-χόμενον κίνδυνον—τὸ γυιό της. Ὁ Κωνσταντῖ-νος εἶναι ἤδη δεκαεπτὰ χρόνων, εἶναι ζωηρός, θορυβώδης, ἀνυπότακτος. Ἡ μητέρα του δια-λύει τὸν ἀρραθῶνα με τὴν κόρη τοῦ Καρολο-μάγνου καὶ τὸν παντρεύει με τὴν ὠραίαν Μα-ρίαν ἐξ Ἀρμενικοῦ. Ἄλλ' ὁ γυιός της καὶ ἄλ-λοι Ἰσαυροὶ, ζητοῦν νὰ λήξει ἡ κηδεμονία τῆς μητέρας καὶ νὰ γίνῃ αὐτὸς αὐτοκράτωρ· καὶ στὴν μιά καὶ τὴν ἄλλη ἐπαρχία ξαναγεύονται οἱ παλιῆς σπειρες τῶν εἰκονομάχων. Μιρὸς στὰ κινήματα αὐτὰ ἡ Εἰρήνη ἀναγκάζεται νὰ παρατηθῇ καὶ ἀποσύρεται στὸ θαυμασιόν ἁ-νάκτορον τοῦ Ἐλευθερίου. Ναι μὲν τὴν ξανα-καλεῖ ὁ νεαρὸς αὐτοκράτωρ ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο, ὄχι ὅμως ἀπὸ παιδικὴ στοργή, ὅσο ἀπὸ συμφέρον, γιὰ νὰ τάκτοποιήσῃ τὰ οἰκονομικά, πού δὲν τὰ καταφέρνουν οἱ δικοὶ του.

Ἡ Εἰρήνη ἔρχεται καὶ ἀπορεῖ γιὰ τὴν ἀφέ-λεια τοῦ παιδιοῦ της. Αὐτὸς ὁ θάρβαρος, γυιὸς καὶ ἐγγονὸς ἑνὸς θαρβάρου, θὰ κατέστρεφε τὸ ἔργον της!

Ὅπως κάθε Ἰσαυρος, δὲν ἦταν καὶ ὁ νεα-ρὸς Κωνσταντῖνος γνώστης τῶν ἀνθρώπων. Ἡ μητέρα του τὸν βλέπει καὶ τὸν μισεῖ ὡς εἰ-κονομάχον, γιὰ νὰ τὸν καταστρέψῃ, ὑποβοηθεῖ ἕναν δεῦτερον γάμον του με τὴν Θεοδότην, καὶ συμβαίνει ὅ,τι εἶχε προβλέψει ἡ ἔχθρὰ μητέρα του. Ὅλη ἡ χριστιανοσύνη εἶναι ἀγανακτισμέ-νη γιὰ τὴν διαγαμία αὐτῆ καὶ ὁ Θεόδωρος ὁ Σπουδίτης, διερμηνεύων τὴ λαϊκὴ ὄργη, φωνά-ζει: «Ἄλλοίμονο στὴ χώρα πού ἔχει βασιλεῖά ἕνα παιδάριο!»

Ἄλλὰ καὶ στὴν περίστασι αὐτὴ χάνει ὁ Κων-σταντῖνος τὴν ἀξιοπρέπειά του· κλείει τὴ μονὴ τῶν Σπουδιτῶν, διατάσσει νὰ μαστιγώσουν τοὺς μοναχοὺς καὶ τοὺς ἐξορίζει.

Ἐνας στρατιωτικὸς ἐξευτελισμὸς ἀποτελειώ-νει τὴν καταστροφὴν του. Ὁ Κωνσταντῖνος ἐπι-

στρέφει ντροπισαμένος ἀπὸ μιὰν ἀτυχὴ ἐκστρα-τεία κατὰ τῶν Ἀράβων, οἱ ἄνθρωποι τῆς αὐ-τοκρατείας τὸν φέρουν δεμένο στὸ παλάτι κ' ἐκεῖ τὸν τυφλώνουν, κατὰ διαταγὴ τῆς μητέρας του. Δὲν πεθαίνει, φυτοζωεῖ στὸ σκοτάδι, καὶ κανεὶς δὲν τὸν λυπάται, κανεὶς δὲν τὸν συμπονεῖ. Ἐκείνην ὅμως τὴν «Ἀπαράμιλλη», τὴν εὐσεβῆ ἐλευθερώτρια, ἐξακολουθοῦν νὰ προσκυνοῦν.

Κατόπιν ἀπὸ ἐπίσημη δοξολογία στὴν ἐκκλη-σία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἐπιστρέφει θριαμ-βευτικά στ' ἀνάκτορα. Τέσσαρες ἀνώτεροι τι-τλοῦχοι κρατοῦν τὰ τέσσερα ἄσπρα ἄλογα τῆς ἀμάξης της, καὶ ὅπως οἱ Ὑπατοὶ τῆς Ρώμης, ρίχνει με τὰ λευκά της χέρια χρήματα στὰ πλή-θη. Ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἐξῆς κυβερνᾷ ἡ Εἰρήνη μόνη της ὡς «Μεγαλοβασιλεῖς καὶ Αὐτοκρά-τωρ πάντων τῶν Ρωμαίων», καὶ κανεὶς δὲν φαί-νεται νὰ ταραχθῆ ἀπὸ τὸ ἀπαίσιον ἔγκλημά της. Οὔτε στοὺς μεταγενεστέρους χρόνους τὴν κατηγοροῦσαν. Μόνον ὁ χρονογράφος Θεοφά-νης, ἂν καὶ ἔνθετος θαυμαστής της, γράφει, ὅτι μετὰ τὴν τύφλωσι τοῦ Κωνσταντῖνου σκο-τείνιασεν ὁ ἥλιος ἐπὶ δέκα ἑπτὰ ἡμέρες, καὶ ὅτι τὰ ἡλιοῖα περιπλανήθηκαν, σὰν σὲ ὀμίχλη, πάνω στὸν τυφλωμένο Βόσπορο.

Ἡ Εἰρήνη θρῖσκειται τώρα στὸ ζενιθ τῆς δό-ξης της, βασιλεύει σοφὰ καὶ νοικοκυρεμένα, μό-νη της ὅμως ἔκαμε τὸν ἑαυτὸν της ἄτεκνο καὶ ὁ καθένας ρωτᾷ ποιὸς θὰ διαδεχθῆ τὴ γυναῖκα αὐτῆ, πού εἶναι πιά πενήντα χρόνων. Στὰ 800 στέφεται ἐν τῷ μεταξὺ στὴ Ρώμη αὐτοκράτωρ ὁ Καρολομάγνος. Ἡ Εἰρήνη στεφανώνει τὸ θίο της μ' ἕνα πραξικόπημα, προσφέροντας τὴν χεῖρά της στὸν Καρολομάγνο. Τὰ δυὸ τους κράτη θ' ἀποτελοῦσαν ἡνωμένα τὴν πιὸ μεγά-λη αὐτοκρατορία τοῦ κόσμου.

Ἐνῶ ὅμως διαπραγματεύονταν τὴν ὑπόθεσιν αὐτῆ, με τοὺς ἀπεσταλμένους τῆς Ρώμης, ξε-σπᾷ ἡ ἐπανάστασις, καὶ εἶναι περιεργον πῶς δὲν τὴν εἶδε ἐρχομένην. Ἦταν εὐνόητο πόσον ἀνεπιθύμητος ἦταν αὐτὸς ὁ γάμος σὲ ὠρισμέ-νους κύκλους. Ἀρὰ γε τὴν εἶχε τυφλώσει κι' αὐτὴν ἡ τύφλωσις τοῦ κατεστραμμένου παιδιοῦ της;

Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ κινήματος εἶναι ὁ στρατη-γὸς καὶ μέγας Λογοθέτης Νικηφόρος, πού κα-ταλαμβάνει με τοὺς ἄνδρας του τ' ἀνάκτορα καὶ σέρνει τὸν Πατριάρχη στὴν Ἁγία Σοφία, ὅπου τὸν ἀναγκάζει νὰ τὸν στέψη αὐτοκράτο-ρα. Ἡ Εἰρήνη δὲν ἔχει πιά ἀντοχή ν' ἀντισταθῆ-τὴν μεταφέρουν σ' ἕνα μοναστήρι στὴν Πρίγκη-πο καὶ κατόπιν στὴ Λέσβο, ὅπου ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο πεθαίνει μόνη κ' ἐγκάταλελειμμένη.

Ὁ νεκρὸς της ξαναγυρίζει ἀπὸ τὴν αὐτὴν ὁδὸ· τὸν μεταφέρουν πρῶτα στὴ μονὴ τῆς Πρίγκηπου καὶ κατόπι στὸ Βυζάντιο, ὅπου τὴν ἐνταφιάζουν τὸ 803 στὴν ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, με μεγάλες τιμές.

«Στὴ Βυζαντινὴ ἱστορία», λέγει ὁ Μολινιέ, πού παρουσιάζει τόσον ἀπίστευτα γεγονότα, ἡ βασιλεία τῆς Εἰρήνης εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ κατὰ-πληκτικά:

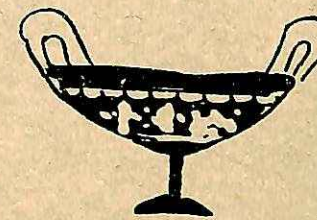
Μετὰ τὴν πτώσι τῆς Εἰρήνης ἐπῆλθε δεῦτερη εἰκοκλαστικὴ περίοδος, πρὸ διήρκεσε σαράν-τα χρόνια, μιά συνεχῆς θρησκευτικὴ τρομο-κρατία. Οἱ κύριοι εἰκονομάχοι ἦσαν ἡ Ἀμορι-κὴ δυναστεία, πού κατὰγονταν ἀπὸ τὴ Φρυγία, καὶ μισοῦσαν τὶς εἰκόνες, ὅπως καὶ οἱ Ἰσαυροὶ. Ἄλλ' ἡ καμπὴ τῶν γεγονότων εἶναι αὐτὴ τὴ φορά πιὸ στενὴ.

Στ' ἀνάκτορα ἀρχίζει τὸ παλιὸ παιγνίδι με-ταξὺ τῶν εἰκονομάχων στρατιωτικῶν αὐτο-κρατῶρων καὶ τῶν εἰκονολάτρων γυναικῶν των. Ἦδη κυβερνᾷ ὁ Θεόφιλος, πού πεθαίνει ὅμως σχετικῶς νέος τὸ 842. Ἡ σύζυγός του Θεοδώ-ρα, πού κυβερνᾷ ὡς κηδεμὼν γιὰ τὸ ἀνήλικο παιδί της, καθαιρεῖ τὸν Πατριάρχη Ἰωάννην καὶ στὴ θέσι του διορίζει ἕνα θῦμα τοῦ πρώην καθεστώτος, τὸν Μεθόδιο. Εὐθὺς ἀνοίγονται οἱ φυλακές, οἱ ἐξόριστοι ἐπιστρέφουν, οἱ εἰκόνες βγαίνουν ἀπὸ τοὺς κρυψῶνες καὶ μιά καλὴν ἡμέραν κρέμεται πάλιν στὴν πύλη τῆς Χαλκῆς. Στοῖς ἡ περίφημη μεγάλῃ εἰκόνα τοῦ Σωτή-ρος, πού ἡ ἀπομάκρυνσίς της πρὸ 120 χρόνων ἔγινεν ἡ ἀπαρχὴ τῶσων δεινῶν.

Ὁ κόσμος εἶχε κουρασθῆ ἀπὸ τὶς τόσες ἔρι-δες, μὰ τὰ πιὸ δυνατὰ νεῦρα τῶν γυναικῶν ἐ-νίκησαν. Ἐκεῖνο πού ἐστοίχισε στὴν Εἰρήνη σχεδὸν ὀλόκληρη τὴ ζωὴ της, τὸ ἐπέτυχε τώρα ἡ Θεοδώρα χωρὶς κόπο, στὸ διάστημα ἑνὸς χρό-νου. Στὴ μεγάλη ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῶν Βλαχερνῶν διαρκεῖ ἡ δοξολογία ὅλη τὴ νύχτα καὶ τὴν αὐγὴ μεταβαίνουν ἡ αὐτοκράτειρα, ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαὸς με ἀναμμένες λαμπάδες στὴν Ἁγία Σοφία, γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν κ' ἐκεῖ τὸν Ὑψιστο, γιὰ τὴ χάρι του. Εἶναι ἡ γιορτὴ τῆς Ὀρθοδοξίας, πού γιορτάζεται καὶ σήμερα ἀκόμη τὴν πρώτη Κυριακὴ τῶν Νη-στειῶν.

Ἔτσι τελειώνει ὁ ἀγῶνας αὐτός, πού διήρκεσεν 120 χρόνια. Οἱ εἰκόνες ἐνίκησαν γιὰ πάντα ἡ ἰσχύς τους μένει ἀνεγνωρισμένη. Ἐξ αὐτοκράτορες τὶς καταπολέμησαν, μὰ δυὸ βα-σίλισσες τὶς ξανάφεραν θριαμβευτικά. Ἦταν ζήτημα τοῦ ἀνδρικοῦ καὶ τοῦ γυναικεῖου στοι-

χειοῦ. Ἐναντίον τοῦ ἀνδρικοῦ ἀύλου πνεύμα-τος ἐξηγέρθη καὶ ὑπερίσχυσε αἰώνια, ἔξω ἀπὸ τὸ χρόνο, ἡ θεότης, πού ἐμψυχώνει τὴν ὕλη: ἡ γυναῖκα.

Ἐξω Βρέχει

Μ' ἕνα χαμόγελο πικρὸ, με μᾶτια θουρκωμένα
στ' ὠχρὸ τὸ φῶς ἑνὸς κεραιοῦ π' ἀγάλια τρεμο-
σβύνει
κάποιο πορτραῖτο σου θωρῶ χλωμὸ κι' ἀγα-
πημένο
στὴ γκριζωπὴ μου κάμαρα π' ἀγκάλιασε ἡ
γαλήνη.

••

Γίόσο θὰ τῶθελα ὁ φτωχὸς με τὰ καυτὰ μου
δάκρυα
στ' ἄψυχο αὐτὸ πορτραῖτο σου λίγη ζωὴ νὰ
δώσω,
νὰ ξαναρθῆς γιὰ μιά φορά κοντὰ μου σὰν
πρῶτα
στὴν κουρασμένη μου ψυχὴ λίγη χαρὰ νὰ νοι-
ώσω...

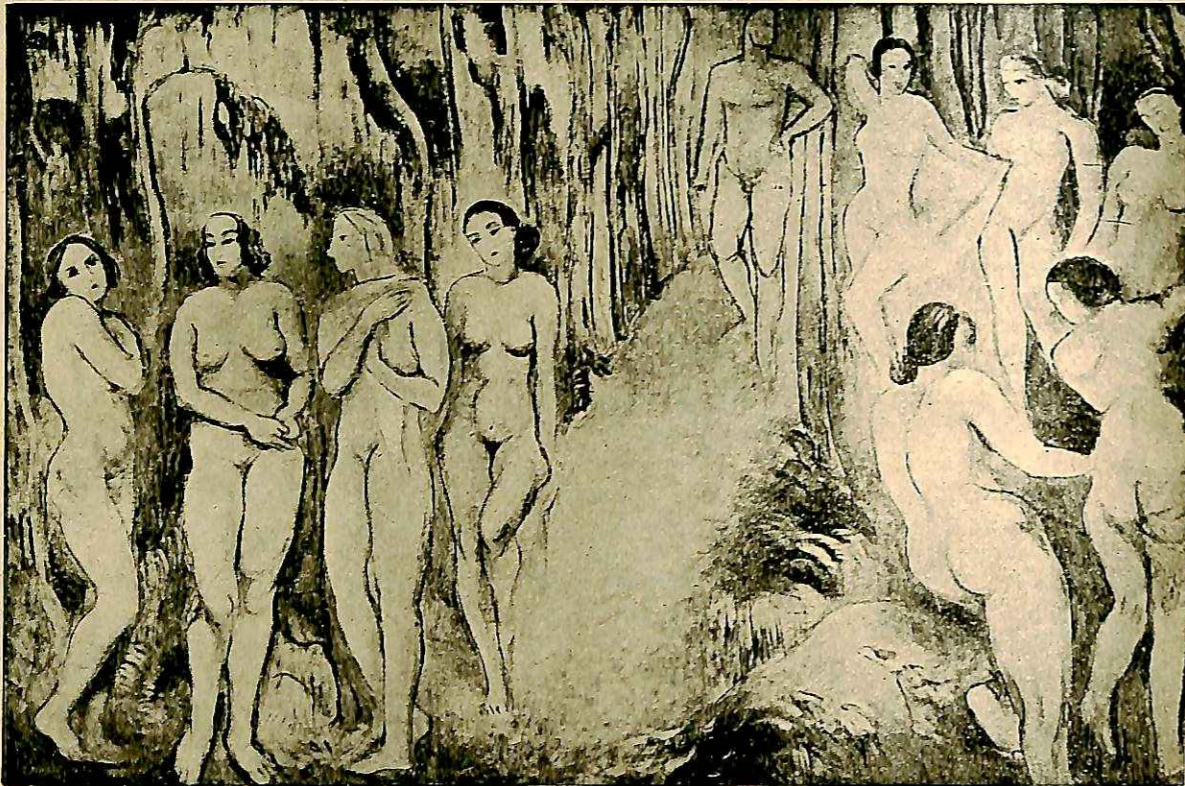
••

Κι' ἔτσι θουβὸς χωρὶς μιλιὰ, σὲ μιά γωνιά
γερμένους
τοῦ ντιβανιοῦ πού οἱ δυὸ μαζὴ ξεχνιώμαστε τὰ
βρῶδρα
κάποιας ζωῆς ἀλλοτινῆς τὴ θύμησι ἀνταμώνω,
ζωῆς π' ἄλλοι μου πνίγηκε σπῆς λήθης τὰ σκο-
τάδια
.....

Στὰ τὰ τὴ στάλα πού ἡ βροχὴ στὸ τζάμι μου
κτυπάει
στὸν ἴδιο τὸ μονότονο κλαψιάρικο ρυθμὸ τῆς,
με παίρνει ἀπὸ τοῦ ὄνειρου μου τὰ γκριμισμέ-
να κάστρα
κι' ἐμπρὸς μου χάσκει εἰρωνικὰ ἡ πεζὴ πραγ-
ματικότης.

Κορφοῖ

ΣΠΥΡΟΣ Χ. ΠΑΥΛΙΝΕΛΗΣ

«Μοῦσαι» ἔργον τῆς κ. Κάκίας Ναταρίδου ἀπὸ τὴν ἐκθεσίν τῆς εἰς τὴν αἴθουσα Στρατηγοπούλου.

Αἰσθητικὴ καὶ Ἰατρικὴ ἐπιστῆμη

(Ἐγυπώσεις ἀπὸ μίαν διάλεξιν)

Ἡ ἰατρὸς κ. Λία Φαρμακίδου, ξεκινῶντας εἰς μίαν ἐνδιαφέρουσαν διάλεξιν τῆς μετὰ μίαν ὠραία εἰκόνα ἀπὸ τὸν «Φάουστ» τοῦ Γκαίτε, ὅπου ὁ Φάουστ στὸ πρόσωπο τῆς Μαργαρίτας βλέπει ἕνα φάσμα-ἀπάνθισμα τῶν οὐρανῶν, πραγματεύτηκε τὸ θέμα τῆς μετὰ μίαν ἀνεξάντλητη σειρά ὠραίων εἰκόνων καὶ ἐπιστημονικῶν ὁρισμῶν.

«Αἱ αἰσθητικαὶ ἀντιλήψεις, λέγει, τῶν διαφόρων ἐποχῶν, σχετικὰ μετὰ τὴν ἐννοία τῆς ὠραιότητος, ἔχουν τὴν ποικιλίαν τους. Ἀπὸ τὸν 12 ἕως τὸν 18ον αἰῶνα ἡ αἰσθητικὴ ἔχει τὴν ἐπίδρασί τῆς ἀπὸ τὴν ἐμφάνισι τῆς γυναίκας. Ἰδιαίτερός ὁ δέκατος ὄγδοος αἰὼν εἶναι κυριολεκτικὰ ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὴν γυναῖκα. Ζωγράφοι, γλύπται, ποιηταί, συγγραφεῖς, ἀποτελοῦντες ἱστορικὰς φυσιογνωμίας τῶν ἐποχῶν

καὶ τῶν χωρῶν των, παρουσιάζουν εἰς τὰ ἔργα των τὰς χαρακτηριστικὰς ἐκδηλώσεις τοῦ αἰσθητικοῦ των πιστεύω».

Ἡ ἀντίληψις ὅμως τοῦ ὠραίου εἶναι διάφορος στοὺς διαφόρους λαοὺς καὶ στὰς φυλάς. Στὴν μὲν μορφῶσι τῶν ἀντιλήψεων αὐτῶν ἐπιδρᾷ τὸ οἰκονομικὸ καὶ τὸ πολιτικὸ σύστημα τῶν λαῶν.

Οὐχὶ μικροτέραν ἐπίδρασι στὴν ἀντίληψιν ἀσκει ὁ ἀτομικισμός. Γενικὰ ὅμως τὸ αἶσθημα τοῦτο δημιουργεῖται καὶ μορφώνεται στοὺς λαοὺς ἢ στὰ ἄτομα ἀπὸ εἰδικούς συντελεστάς καὶ κυρίως ἀπ' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι προάγουν τὴν ἀμοιβαίαν ἔλξιν τῶν φύλων, ὅποτε ἡ γνώμη τοῦ Νήτσε, κατὰ τὴν ὁποίαν «ἡ ὠραιότης δὲν εἶναι σύμπτωσις ἀλλὰ διαμορφώνεται», ἔχει εὐστάθειαν ἐπὶ τὴν ὑποκειμενικὴν ἀντίληψιν τῆς τέχνης. Ὁ διάσημος ζωγράφος Ντύρερ, θέλοντας νὰ

προσδιορίσῃ τὸ ὠραῖο, λέγει: «Δὲν ξέρω τί εἶναι ὠραῖο»,μποροῦσε ὅμως νὰ ἔχωμεν τὴν εἰκόνα τοῦτου, ἂν καθωρίσωμε τί εἶναι ἄσχημο. Εἶναι ἡ μέθοδος τῆς εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῆς. Τὴν ἐννοία τῆς ὠμορφίας θρίσκομε στὴ γενικώτερῃ τῆς τὴν ἀρμονία.

Ὁ Λεκόντ ντὲ Λιλ θρίσκει πῶς ὑπάρχει στὴ φύσι τὴν ἄσχημίαν, ὥστε ἡ ὠμορφία ἀποτελεῖ ἐξαιρέσι. Γι' αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος μετὰ ἐξωτερικὰ μέσα προσπαθεῖ νὰ ἀναψυχῶσιν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ θλέμματος τοῦ τρίτου. Τὴν τάσιν αὐτὴν τὴν βλέπομε ζωντανὴν στοὺς πρωτόγονους λαοὺς.

Τὴν περὶ προηγμένη ὅμως αἰσθητικὴ συνειδησί συναντοῦμε στὸ θαῦμα τῆς Ἑλληνικῆς κλασσικῆς ἐποχῆς, ὅπου αὐτὴ συσχετίζεται μετὰ τοὺς κανόνας τῆς σωματικῆς ὑγιεινῆς.

Στὴ Σπάρτη ἄνδρες, γυναῖκες καὶ κορίτσια διαπλάσσουν τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον μετὰ τὴν γυμναστικήν.

Στὴν Ἀθήναι ὁ ἀθλητισμός τῶν ἀνδρῶν ἐπικουρεῖται μετὰ ὀλίγον ἐξωτερικὸν διάκοσμον, ἡ γυναῖκα ὅμως τοῦ σπιτιοῦ, ἡ ὁποία μαραίνειται στὸ γυναικωνίτη, χρησιμοποιεῖ τὸ ἄρωμα, τὸ ψιμίθι, τὴν βαφήν καὶ ὅ,τι μπορεῖ νὰ τὴν ἐξυψώσῃ αἰσθητικῶς στὸ ἀνδρικό θλέμμα. Τῆς ἀνωτέρας αἰσθητικῆς ἀντιλήψεως, αἰῶνα μνημεῖα ἔχομε στὰ περισωσμένα ἢ ὑπολείμματ' ἔργα τῆς ἀσύλληπτης ἐκείνης κλασσικῆς Ἑλληνικῆς ἐποχῆς, τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἐπαναφέρουν οἱ καιροί. Ἀθηνᾶ, Ἀφροδίτη, Ἄρτεμις, ἀθληταί, διακοσμητικαὶ τέχναι ἀποτελοῦν εἰκόνας τῆς ἀντιλήψεως τοῦ ὠραίου. Οἱ Ῥωμαῖοι κατακτηταί δὲν ἐδημιούργησαν ἰδικόν τους κόσμον, ὅ,τι ἐπιδεικνύουν εἶναι ἀντιγραφή Ἑλληνικῆς δημιουργίας.

Ἡ ἐμφάνισις τοῦ Χριστιανισμοῦ γίνεται ὁ ἕκθρος καὶ διώκτης τῶν μέσων τῆς ὠραιοποιήσεως. Ὁ Μεσαίων εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ παρουσιάζει σκοτάδι. Ἡ ἔλλειψις ὑγιεινοῦ μέτρου εἶναι δημιουργικὴ ἐπιδημιῶν. Ἡ ἔλλειψις αὐτὴ εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ «μανδρώματος τῆς γυναίκας».

Ἡ Ἀναγέννησις ἀκόμα δὲν ἀπομακρύνει τὴν νάρκην. Οἱ νεώτεροι ὅμως καιροὶ στρέφονται καὶ πάλιν πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν κόσμον τῆς κλασσικῆς μας ἐποχῆς. Ἡ προσπάθεια τοῦ ἀτόμου πρὸς τὴν βελτίωσιν τῆς ἐμφανίσεώς του τῆς σωματικῆς, εἶναι κυριαρχοῦσα. «Ἡ περιποιημένη γυναῖκα, λένε οἱ Γερμανοί, εἶναι ὠραία γυναῖκα». Ὁ ἄνθρωπος ἀποζητᾷ νὰ δώσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ εὐχαρίστου καὶ ὠραίου στὸν κύκλον του. Ἡ ἐμφάνισις δὲν ἀναφέρεται θεβαίως στὸν κόσμον τῶν μύρων.

Πρῶτιστα τὸν ἄνθρωπον ἐνδιαφέρει ἡ ὀργανικὴ του κατὰ τὸ δυνατόν τελειότης. Ὑπάρχουν περιπτώσεις, ποὺ ἀτέλειαι ἢ ἀνωμαλίας μειώνονται καὶ ἐξαλείφονται μετὰ γυμναστικῆς ἢ παραπλήσιες ἐπεμβάσεις. Ὑπάρχουν ὅμως σωματικὰς καταστάσεις, οἱ ὁποῖες ἐξαφανίζονται, μετὰ ἐπεμβάσεις ἐπιστημονικὰς καὶ τεχνικὰς.

Ἀπ' αὐτῆς τῆς πλευρᾶς ἡ ἰατρικὴ ἐπιστῆμη, μετὰ εἰδικὸν, νέο, ἀλλὰ σημαντικώτατον καὶ ἐκτεταμένον κλάδον τῆς, τὴν αἰσθητικὴν ἰατρικὴν, ἐρχεται ἀσφαλῆς καὶ ἀψευδῆς συμμαχητὴς εἰς τὴν προσπάθειαν τοῦ ἀτόμου νὰ μορφώσῃ κατὰ τὸ δυνατόν ἕνα σύνολον ἁρμονίας.

Ἡ ζωὴ τοῦ σπιτιοῦ, τοῦ σχολείου, τοῦ ὑπαίθρου, ἡ φυσικὴ καὶ σωματικὴ ἀγωγή τοῦ ἀτόμου, ἀποτελοῦν παράγοντας, τοὺς ὁποίους ἡ αἰσθητικὴ ἰατρικὴ δύναμις θὰ κατευθύνῃ ἀπὸ τῆς ἔδρας τῆς. Ὁ ἰατρὸς τῶν σπῶν καὶ τῆς αἰσθητικῆς εἶναι ὁ μορφωτὴς ἢ ἀναμορφωτὴς τῆς ὑγιεινῆς καὶ αἰσθητικῆς ἁρμονίας τοῦ ὀργανισμοῦ.

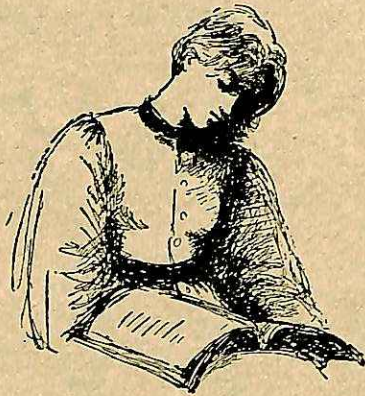
Εἰς τὰς μεγάλας Εὐρωπαϊκὰς χώρας ὑπάρχουν εἰδικαὶ ἐπιστημονικαὶ ἔδραι τῆς ἰατρικῆς, αἱ ὁποῖαι ἀσχολοῦνται μετὰ τὴν αἰσθητικὴν ἢ νῆν ἰατρικὴν (Γαλλία), κοσμητικὴν ἢ νῆν ἰατρικὴν φυσιολογίαν τῶν σπῶν (Γερμανία). Οἱ εἰς τὰς εἰδικὰς ταύτας ἐπιστήμας εἰδικευμένοι ἐπιστήμονες ἐπιτυγχάνουν τὴν ἐπιστημονικὴν ἐκείνην κατάρτισιν, ἡ ὁποία κατευθύνει κατὰ τοὺς ἐπιστημονικοὺς κανόνας τὴν ἐξάλειψιν ὀρισμένων αἰσθητικῶν τοῦ ὀργανισμοῦ ἀτελειῶν καὶ ἀποδίδει στὸ ἄτομον τὸν ὑγιεινὸν καὶ αἰσθητικὸν ἐκτιμητὸν τύπον. Ἡ αἰσθητικὴ ἰατρικὴ καὶ μόνον, καὶ μάλιστα ἡ Ἑλληνικὴ αἰσθητικὴ ἰατρικὴ, μετὰ τὰ ἐπιστημονικὰ μέσα καὶ μυστικὰ τῆς, εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία δύναται ν' ἀποδώσῃ τὴν ὑγείαν, τὸ σφρίγγον, τὴν νεότητά τοῦ λαοῦ τοῦ ἔθνους, ὥστε νὰ μορφωθῇ ὁ τύπος τῆς νέας Καρυάτιδος καὶ Ἀρτέμιδος καὶ ἀναζήσουν ὁ Φειδίας καὶ ὁ Πραξιτέλης κλπ.

Τὸ περιεχόμενον τῆς διαλέξεως ἡ κ. Φαρμακίδου συνεπλήρωσε μετὰ τὴν προβολὴν ὠραίων εἰκόνων, σχετιζομένων ἀμέσως μετὰ τὸ θέμα τῆς.

Συμπερασματικὰ ἡ ὁμιλία τῆς κ. Φαρμακίδου, ἦταν μίαν πραγματικὴν πνευματικὴν παροχὴν καὶ κατατόπισιν μετὰ τὰ θαύματα, ποὺ μπορεῖ νὰ ὑποκαλύψῃ ἡ νεωτέρα ἰατρικὴ ἐπιστῆμη.

Ἡ κριτικὴ τοῦ Βιβλίου

ΕΙΡΗΝΗΣ ΑΘΗΝΑΙΑΣ: «Σιωπηλά». — Ἡ συγγραφεὺς εἶναι «εὐφημος γνωστή» στὸ Πανελλήνιο ἀπὸ μελέτες της, διαλέξεις, καὶ γενικὰ ἀπὸ τὴ σοβαρὴ λογοτεχνικὴ της ἐργασία, πού τελευταία ἐθράβευσε στὰ «Σιωπηλά» ἢ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Στὸ βιβλίο της αὐτό, γραμμένο μὲ πνοὴ καὶ βαθειὰ ψυχολογημένο, ἢ συγγραφεὺς ἀποκηρύττει ἴσως τὰ πολυμεταχειρισμένα καλοῦπια τῆς παράδοσης, φέρνει ἴσως σὲ κείνους, πού δὲν διαθέτουν προσεχτικὰ, μιὰν ἀναστάτωση καὶ μιὰν ἀντίδραση. Ἴσως χρειάζεται κάποια προπαρασκευὴ γιὰ νὰ γίνουν καταληπτὰ τὰ γραφόμενά της σ' αὐτὸν πού δὲν μπορεῖ εὐκόλα νὰ λυτρωθῆ ἀπὸ τὸ παρελθόν. Ὅταν ὅμως προσεχτικὰ διαβάσει τὶς σελίδες ἀναγκαστικῶς μπαίνει στὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ βιβλίου, νοιώθει τὸν παλμὸ ἀπὸ τὸν ὁποῖο διαπνέεται ἡ συγγραφεὺς του. Τί νὰ προφτάσῃ ὁ μὴ κανεὶς ν' ἀναλύσῃ στὸν περιορισμένο χωρὸ μιὰς κριτικῆς;

Πολλὲς φορές «ἡ ζωὴ εἶναι τυφλὰ τραγικὴ καὶ ἀνένδοτη, δίχως λογικὴ καὶ δικαιοσύνη». Ἡ Εἰρήνη ἢ Ἀθηναία δίνει μιὰ καινούρια νότα στὴν Ἑλληνικὴ λογοτεχνία, νότα πρωτότυπη, βαθειὰ καὶ εἰλικρινῆ. Τὰ «Σιωπηλά» δὲν εἶναι οὔτε μυθιστόρημα, οὔτε καὶ διήγημα. Εἶναι σὰν ἓνα πεζοτράγουδο, πού συναρπάζει τὸν ἀναγνώστη, τὸν κρατᾶει δέσμιο, ὡς πού νὰ τ' ἀποτελειώσῃ... Τί ρεαλιστικὲς ὅμως σελίδες σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο καὶ πόσο ἀνθρώπινες! Στὸ ρητὸ «Δὲν ὑπάρχει παρελθόν καὶ παρόν, ἡ ζωὴ εἶναι ἀδιαίρετη», πού περιέχει τὴ φιλοσοφία, συμβολίζεται ὅλο τὸ βιβλίο. Ἡ συγγραφεὺς μᾶς περιγράφει τὴν ἀρρωστη, πού στὴν ἀνάρρωσί

της φαντάζεται πῶς ξυπνάει ἀπὸ ληθαργικὸν ὕπνο, «βλέπει τὴ μουσικὴ δουλειὰ τοῦ Θεοῦ, ὅταν δὲν θέλει νὰ ἐγκαταλείψει τὸ πλάσμα του...» Πόσο σωστὰ μᾶς περιγράφει ἡ συγγραφεὺς τὶς βαθμίδες τῆς ἀνάρρωσης, ἀπὸ τὴ στιγμή, πού ἡ χτεσινὴ ἀρρωστη ἀντικρύζει τὸ φῶς πού θαμπώνει τὰ μάτια της. Μὲ πόση λαχτάρα παρακολουθεῖ τ' ἀντικείμενα, πού στολίζουν τὴν καμαρούλα της καὶ μὲ πόση νοσταλγικὴ μελαγχολία διηγεῖται τὸν πρῶτο της περίπατο στὸ δασάκι καὶ ρωτᾶει τὸν ἑαυτὸ της «τί ἐποχὴ εἶναι;»

Στὰ «Σιωπηλά» διαβάζομε τὰ συναισθήματα τῆς κοπέλλας πού μιλάει διαρκῶς μὲ τὸν ἑαυτὸ της, εἰσχωροῦμε στὸν αἰσθηματικὸ καὶ ψυχικὸ της κόσμο. Στὸ κεφάλαιο «Κυριακὴ ἀπόγευμα» ἢ ἠρωῖδα μᾶς μιλάει γιὰ τὶς κλειστὲς πόρτες, πού ξαίρει κανεὶς τί κρύβεται πίσω τους; Ρωτᾶει τὸν ἑαυτὸ της:

«Ποιά εἶναι ἡ πραγματικότης; Ἐκεῖνὴ πού ἔξαιρα, ἢ αὐτὴ πού μαθαίνω τώρα;»

Τὴ ὥραία καὶ πιστὰ μᾶς περιγράφει ἡ συγγραφεὺς «τὰ κορίτσια τῆς δουλειᾶς», τὴν ἀχαριζομένη τους μέσα στὸ ἐργαστήρι, τὶς σκέψεις τους, τὰ συναισθήματά τους, τὰ ὄνειρα καὶ τοὺς πόθους τους... τὴν ἀγωνία τους γιὰ τὸ παρόν, τὴν ἀναπτέρωση τῶν ἐλπίδων τους γιὰ μιὰ καλύτερη αὔριον!

Τὸ ὥραϊο αὐτὸ βιβλίο ξύπνησε μέσα στὴν ψυχὴ μου παληὲς ἀναμνήσεις ἀπὸ μιὰ μεγάλη ἀρρώστια, πού ἔχω περάσει... Θέλω ὅμως νὰ πῶ ἀκόμα δυὸ λέξεις γιὰ τὸ τέλος του. Ἡ ἠρωῖδα μονολογεῖ:

«Ποιὸς μᾶς ἐκάλεσε καὶ τί συναχθήκαμε ἐδῶ νὰ σκεφθοῦμε; Μορφὲς παληὲς καὶ καινούριες σὲ κύκλο σὰ δαχτυλίδι, πού ὅμως ὅλες εἶναι ἀλήθειες».

Τὰ «Σιωπηλά» τῆς Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας ἐγκλείουν στίς 200 σελίδες τους τὴ φιλοσοφία τῆς ζωῆς, πού ἔρχεται καὶ φεύγει, «μὲ τὴν ἴδια γρηγοράδα, σὰν τὴ μυρουδιά τοῦ ρόδου, σὰν τὴν ἐλπίδα ἀπὸ τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου», κατὰ τὸν ποιητὴ.

ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΣ: «Ὡσαννά καὶ Ὁραματιμὸς». — Ἡ Μελισσάνθη εἶναι γνωστὴ στὸ ἀναγνωστικὸ κοινὸ τῆς «Ἑλληνίδος» ἀπὸ τοὺς ἀρμονικοὺς καὶ ὥραϊους στί-

χοι, ὅπου ἡ ποιητικὴ φλέβα ξεχειλίζει σὲ κάθε της ἐκδήλωσι. Ἡ ποιήτρια συλλαμβάνει καὶ μετουσιώνει ποιητικὲς συγκινήσεις της, κατορθώνει νὰ ἐξαρθῆ σὲ ἀνώτερες αἰσθητικὲς σφαῖρες μὲ τὴν εὐαισθησία γαμάτη τρυφερότητα καὶ νοσταλγία καὶ αὐθόρμητο λυρισμὸ.

Σὰς δίνω μερικoὺς ἀπὸ τοὺς στίχους της:

ΩΣΑΝΝΑ

(Ἀπὸ τὸν Ἐπίνικον Α')

Πόσοι ἀγῶνες μὲς στὰ σκοτεινά,
μ' ἀγνωστούς ἐχθρούς, ὡς ν' ἀντηχῆσαι
Στὴ γιορταστικὰ ἀνθισμένη χτίση
τῆς καινούργιας ἀνοιχῆς ξανά
τὸ αἰῶνιο θριαμβευτικὸ «ὠσαννά!»

Ὡσαννά! Ὡσαννά!

Κάθε πράσινο κλαδί—ὡς φοινίκι
πού δοξάζει καὶ μιὰ νίκη
τὴν ἀψίδα τὸν στὸ ἀγέρη ἀργόκινᾶ.
Γέφυρα πάνω ἀπὸ τοῦ θανάτου τὴ φρίκη.
κι' ὡς τὰ πέρατα τῆς γῆς μηνᾶ
τὸ «ὠσαννά!» «ὠσαννά!»

Καὶ στὸ δεύτερο μέρος, στὸν «Ὁραματιμὸς», ἢ Μελισσάνθη βλέπει σὲ ὅλη τὴν Κόλαση τοῦ Δάντη τὶς γλῶσσες, πού χορεύουν προφητικὲς—ἀκούγει τὶς φωνὲς πού ὀλοφύρονται ἀπ' τὰ ἔγκατα τοῦ Ἄδη, ὀραματίζεται τὸν Ἄγγελο τοῦ Ὀλέθρου, «πού ψηλά ἔχει στήσει τῆς Δίκης τὴ στάθμη, κι' οἱ δίσκοι της πάνωθε ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴ ζυγίζοντας, πάνωθε κι' ἀπ' τὴ Δύση...».

Καὶ ὁ ἐπίλογος:

Ἡ θάλασσα κι' ὄλο ἀνεβαίνει ψηλά
ὁσόντου οἱ στερνοὶ ἀφανιστοῦμε πύγμαιοι
κι' ἐνῶ τὰ νερὰ θύελλα ἄγρια κυλᾶ
στὰ κύματα ἢ Νέα—Κιβωτὸς ἐπιπλέει.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΦΝΑΙΟΥ

Ἐκδόσεις

Ἰπὸ τοῦ Γλωσσικοῦ Συλλόγου σωματείου ἀνεγνωρισμένου, μ' ἔδρα τὰς Ἀθήνας, ἐξεδόθη τὸ μικρὸν τεύχος «Ἡ ζωντανὴ Ἑθνικὴ Γλῶσσα». Συγγραφεὺς ὁ κ. Α. Τζάρτζανος.

Ἐλάβαμε τὴ λογοδοσία τῶν πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1938 τοῦ «Συλλόγου Κυριῶν Ἑλληνικῶν», ἐξ ἧς ἐμφαίνεται ἡ ὥραία κοινωφελὴς δράσις τοῦ φίλου Σωματείου — Μέλους.

Γύρω ἀπὸ τὴν ἀγάπη πρὸς τὸ δένδρο.

Πόσο ὁ ἄνθρωπος νοσταλγεῖ ἓνα περίπατο μέσα σ' ἓνα κήπο, ἓνα περίπατο κάτω ἀπὸ μιὰ δένδροστοιχία, μιὰ ἐκδρομὴ σ' ἓνα δάσος;

Εἶναι ἡ χαρὰ τοῦ ἀπέραντος, ὅταν κατορθώσῃ νὰ εὕρῃ μιαν ἡμέραν, ὅπου αἱ ὑποθέσεις τῆς ἐργασίας του δὲν θὰ τὸν ἀπασχολοῦν, ὅπου αἱ οἰκιακαὶ προμήθειες καὶ χίλιες δυὸ φροντίδες δὲν θὰ τὸν ἐνοχλοῦν, διὰ νὰ εὐρεθῆ ἡρεμὸς πλέον μέσα στὸ πράσινο, στὸ περιβάλλον πού ἐπὶ ἡμέρας, προηγουμένως ἐσκέπτετο νὰ κατορθώσῃ νὰ μεταβῆ, διὰ ν' ἀποκτήσῃ δι' ὀλίγας στιγμὰς τὴν ψυχικὴν του γαλήνη.

Ἐκεῖ, κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα, κοντὰ στοὺς σκίλους καὶ τὰ μυρωμένα θυμάρια, δίπλα σι' ἀνθισμένα ρίκια καὶ τὶς καταπράσινες κουμαριές, ἐκεῖ ἀκούοντας τὰ μελωδικὰ τραγούδια ἀθῶων πουλιῶν, θὰ αἰσθανθῆ μιὰ μοναδικὴ ξεκούρασι, μιὰ ψυχικὴ ἀπόλαυσι, πού θὰ εἶναι γιὰ τὸν κουρασμένον αὐτὸν ἄνθρωπον μιὰ ἰδεώδης πνευματικὴ ψυχαγωγία.

Μέσα στὰ δένδρα, θ' ἀπολαύσῃ τὴν χαρὰ, θ' ἀναπνεύσῃ ὀξυγόνον, πού θὰ τὸν ἐνισχύσῃ μὲ νέον ζωογόνον αἷμα, διὰ νὰ δυνηθῆ ν' ἀντεπεξέλθῃ εἰς τοὺς τόσους κόπους τῆς καθημερινῆς του ἐργασίας.

Κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα θὰ ξεκουράσῃ τὰ μάτια του, ἀτενίζοντας, τὰ καταπράσινα φύλλα τῶν ὠραίων αὐτῶν δημιουργημάτων, τὴν ὁμορφὴν εἰκόνα τοῦ δάσους καὶ τὴν χαρούμενη μορφή τῆς φύσεως.

Ἐκεῖ, μέσα στὸ μυρωμένο χαμόγελο τῆς φύσεως, μέσα στὴ δροσιὰ τοῦ πρασίνου, ἐκεῖ ὅπου λέγει τὸ δημοτικὸ μας τραγούδι:
«Νῶχά τὰ θράχια ἀδέλφια μου, τὰ δένδρα
συγγενάδα,
νά μὲ κοιμοῦν οἱ πέρδικες, νὰ μὲ ξυπνοῦν
τ' ἀηδόνια».

Ἐκεῖ, μέσα στοὺς μελωδικoὺς ψιθύρους τῶν φυλλωμάτων, μὲ σκέψεις τώρα σὰν ὀλόχαρὰ φωτεινὰ σύννεφα, ἐκεῖ, μέσα στὴν ἀρμονία τῆς φύσεως, κάτω ἀπὸ τὸ χαμόγελο τῶν δένδρων, θὰ συναντήσῃ ὁ ἄνθρωπος μιὰ καινούργια χαρά τῆς ζωῆς.

ΜΙΧΑΗΛ ΠΟΥΛΑΚΗΣ

Νέα Βιβλία

Σταυρούλας Μαρκέτου: «Σοφὲς Γυναῖκες», θεατρικὸν ἔργον εἰς πράξεις τρεῖς.

Χαζ. Γ. Βαφειάδης: «Ἐνα δάσκαλος σ' ἓνα χωριό».

Αί κυρίες τής 'Εδέσσης μετά του 'Υπουργού-Διοικητού Πρωτεύουσας κ. Κοτζιά.

Ἡ Ἐνωσις Κυριῶν καὶ Δίδων Ἐδέσσης εἰς Ἀθήνας.

Αἱ κυρίαί τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Ἐνώσεως Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων Ἐδέσσης, καὶ πολλὰ μέλη τοῦ Σωματείου, ἐπεσκέφθησαν τελευταίως τὰς Ἀθήνας, φέρουσαι τὸν χαιρετισμὸν τῶν κοινωνικῶν ἐργατίδων τῆς Μακεδονικῆς πόλεως εἰς τὰς ἐν Ἀθήναις συναδέλφους τῶν. Ἡ Ἐνωσις αὕτη, ἡ ὁποία ἦτο χωρισμένη εἰς δύο σωματεία, ἠνώθη τελευταίως μετὰ τοῦ Συνδέσμου «Δορκὰς» πρὸς κοινὴν δρᾶσιν, εἶναι ἐκ τῶν παλαιότερων μελῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων. Τὸ σωματεῖον αὐτὸ ἔχει πολυσχιδὴ κοινωνικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν δρᾶσιν, διατηρεῖ ἄσυλον μὲ 80-100 παιδάκια, τὰ ὁποία στεγάζει, περιθάλπει, τρέφει καὶ εὐεργετῆ παντοιοτρόπως, ὡς καὶ τὰς μητέρας αὐτῶν, ὅσας ἐργάζονται εἰς ἐργοστάσια καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς, μοιράζει ἐπιδόματα καὶ παρέχει εἰς

τὰς πασχούσας ἰατρικὴν καὶ οἰκονομικὴν περίθαλψιν.

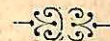
Αἱ κυρίαί τῆς Ἐδέσσης ἀπηυθύνθησαν πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ε. Σ. Ε., ἡ ὁποία ἐφρόντισε νὰ τοὺς ἐξασφαλίσῃ δωμάτια εἰς ξενοδοχεῖον καὶ νὰ τὶς περιποιηθῇ παντοιοτρόπως. Κατὰ τὴν ἀφίξιν τῶν παρευρέθη εἰς τὸν σταθμὸν ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Πλυτᾶς, μαζί μὲ κυρία τῆς Ἐθν. Συμβουλίου ἡ μουσικὴ τοῦ Δήμου ἔπαιξε ἐκεῖ διάφορα ἐμβατήρια πρὸς τιμὴν τῶν ἀρικνουμένων ξένων κυριῶν.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν αἱ κυρίαί τῆς Ἐδέσσης ἐγνώρισαν ὅλας τὰς κυρίας τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ε. Σ. Ε. καὶ ἐπεσκέφθησαν μαζί τους τὰ μουσεῖα, τὴν Ἀκρόπολιν καὶ πολλὰ εὐαγῆ ἰδρύματα τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ κ. Δήμαρχος ἐδεξιώθη τὰς Μακεδονίδας κυρίας εἰς τὸ

Δημαρχεῖον καὶ διέθεσε δύο ἐκδρομικὰ αὐτοκίνητα καθ' ὅλην τὴν ἐν Ἀθήναις διαμονὴν τῶν. Τὰ μέλη τοῦ Ε. Σ. Ε. προσέφεραν εἰς τὰς κυρίας τῆς Ἐδέσσης εἰς τὸ περίπτερον τοῦ Μαραθῶνος πρόγευμα, τὸ ὁποῖον διεξήχθη εἰς ἀτμόσφαιραν φιλίας καὶ ἐγκαρδιότητος. Ὁραιοτάτον πρόγευμα τοὺς προσέφερον ὁ Ὑπουργὸς Διοικητῆς τῆς Πρωτεύουσας κ. Κοτζιάς, ὁ ὁποῖος προσεφώνησεν αὐτάς, ἐξάρας τὴν κοινωνικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν δρᾶσιν τῶν καὶ ὑποσχεθεὶς ἐτήσιον ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 25.000 πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Παιδικοῦ Ἀσύλου. Τὸν κ. Ὑπουργὸν ἠὲ χαρίστησε λίαν συγκινημένη ἡ πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως κ. Καίτη Σεραφεῖμ καὶ ἡ ταμία κ. Χατζητρύφωνος.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐδόθη μία ὠραία καὶ σεμνὴ δεξίωσις εἰς τὸ Λύκειον Ἑλληνίδων, ὅπου παρευρέθησαν πλείοι ἐπίλεκτοι κυρίαί τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ ἀντιπρόεδρος τοῦ Λυκείου κ. Ἄννα Τριανταφυλλίδου εἰς θερμὴν προσφώνησιν ὠμίλησε καὶ γιὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐδέσσης. Κατόπιν προσεφέρθησαν ἐκλεκτοὶ μεζέδες καὶ γλυκὰ, ἐτραγουδῆσε δὲ θαυμάσια ἡ δὲ Οἰκονόμος καὶ ἡ ἑορτὴ ἔληξε μὲ ἐγκάρδιες ἐκδηλώσεις φιλίας καὶ ἐκτιμήσεως.

Ε. Σ.

Τὸ χελιδόνι

Κάτω ἀπ' τῆς θύρας μου τὸ γεῖσο
ζυγιέται ἀνάερο, τρεμουλό.
Φοβάμαι μήπως τὸ φοβίσω
σὰν τὸ κατῶνι δρασκελῶ.

**

Σὲ λίγο φεύγει, ἔρχεται πάλι
χῶμα νὰ χτίσῃ κουβαλᾶ
—χάρη λογιᾶζω τῇ μεγάλῃ—
πλάι στὴ δική μου μιὰ φωλιᾶ.

Ἐαρινὸ

Γλυκεῖα εἶν' ἡ μέρα σὰν τὸ μέλι,
τοῦ ἡλίου κοιτάζω τὴ γιορτὴ
καὶ στοῦ τηλεγράφου τὸ τέλι
τὴ σύναξη τὴ φτερωτὴ.

**

Τὰ χελιδόνια. Πάνω στ' ἄδεια
γαλανὰ ὑάθη τ' οὐρανοῦ
μουσικὰ γράφονται σημάδια,
τραγουδιοῦ νότεξ ἑαρινοῦ!

ΧΡ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν Καβάλλας

Ἡ κ. Ὀλγα Κυβετοῦ, ἀντιπρόσωπος τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Κυριῶν Καβάλλας, Σωματείου—Μέλους τοῦ Ε. Σ. Ε., ἀνεκοίνωσε κατὰ τὴν Γεν. Συνέλευσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἑλληνίδων τῆς 15ης Ἀπριλίου 1939, τὰ ἑξῆς:

Πρὶν ἀπὸ τέσσερα χρόνια, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Κυριῶν Καβάλλας, ἔλαβα τὴν ἐντολὴν νὰ ἐκθέσω κατὰ τὴν Γεν. Συνέλευσιν τοῦ Ε. Σ. Ε. τὰ τῆς μακρᾶς καὶ πολυσχιδοῦς δρᾶσεως τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ Σωματείου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς τριακονταετίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του.

Σήμερον μὲ ὑπερηφάνειαν φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Γεν. Συνελεύσεως, ὅτι τιμημένον τέκνον τῆς Καβάλλας, ὁ κ. Θεόδωρος Πουλιδης, ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν Ἀδελφότητα Κυριῶν Καβάλλας τὸ ποσὸν τῶν 4.000.000 δραχμῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ ἐπίπλωσιν Γηροκομείου 75 κλινῶν, ἀναλαβὼν καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συνεισφέρῃ ἐτησίως 100.000 δρχ. διὰ τὴν συντήρησιν του.

Εἰς τὴν γενναίαν αὐτὴν χειρονομίαν τοῦ ἐγκρίτου συμπολίτου μας, τὸ Κράτος, ἀγρυπνὸς πάντοτε ἐμψυχωτῆς παντὸς ὠραίου καὶ ἔθνωφελος σκοποῦ, ἔσπευσε συνεπικούρον καὶ ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀδελφότητος 1.500.000 δρχ., ποσὸν ποῦ θ' ἀπαιτηθῆ διὰ νὰ περιλάβῃ τὸ Γηροκομεῖον τὸ ὅλον 100 κλινῶν.

Μετὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ σεβαστοῦ τούτου ποσοῦ, ἤρχισεν ἀπὸ μηνῶν ὑπερήφανον νὰ ὑψωνται εἰς γραφικὸν καὶ πευκόφυτον θράχον τῆς Καβάλλας μεγαλοπρεπὲς τὸ ἄσυλον τοῦτο τοῦ Γῆρατος, καὶ ἡ λειτουργία του ἐλπίζεται ν' ἀρχίσῃ κανονικὴ κατὰ τὸν προσεχὴ χειμῶνα.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης Κυριῶν, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὰς ἀδύνατους φροντίδας, τῆς ὁποίας ἡ πόλις τῆς Καβάλλας θὰ χρεωστῆ τὸ ἀνθρωπιστικὸν αὐτὸ ἱδρυμα, προσθέτει ἕνα νέον τίτλον τιμῆς καὶ δόξης εἰς τὸ μέγα ἔργον τῆς καὶ ἀποσπᾷ τὸν θαυμασμὸν καὶ τὰ συγχαρητήρια ὅλων ὅσοι μὲ εὐλικρίνειαν καὶ ἀγάπην παρακολουθοῦν τὴν ἐκπολιτιστικὴν κίνησιν τῆς Πατρίδος μας.

ΜΕΤΑΞΟΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΧΡ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Γυναικεία δρᾶσις στὴν Κύπρο

ΠΑΦΟΣ.—Στὴν πόλι αὐτὴ ὑπάρχει Φιλανθρωπικός Σύλλογος, ὑπὸ τὴν ἑπωνυμίαν «Φιλόπτωχος Ἑλληνίδων Πάφου», τοῦ ὁποῦ τὴν ἐπιτροπείαν ἀποτελοῦν αἱ ἑξῆς κυριακαὶ δεσποινίδες: Εὐφημία Τάλιώτου, Πίπη Παυλίδου, Μαρία Σταύρου, Ζωούλα Ἰακωβίδου, Μαρία Κακογιάννη, Ἑλένη Γ. Ἰωάννου, Μαρία Γερολέμου καὶ Δήμητρα Ρούβαλη, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μητροπολίτου Πάφου κ. Λεοντίου. Ὁ Σύλλογος οὔτος δρᾶ ἀποτελεσματικώτατα ἀπὸ πάσης ἀπόψεως διὰ τὴν κοινωνίαν τῆς Πάφου. Παρέχει μηνιαῖα βοηθήματα εἰς ἀπόρους οἰκογενείας, ἐνδύει μαθητὰς καὶ μαθητρίδας κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς Ἀναστάσεως, διοργανώνει συναυλίας καὶ χορούς, ἑορτὴν τοῦ ρόδου, ἀνθεστήρια καὶ τώρα τελευταίως ἡ εὐγενικὴ καὶ ἀκούραστη γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου, δνὶς Δήμητρα Ρούβαλη, ἐδίδαξε γιὰ πρώτη φορά Παιδικὸ Θέατρο, μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν.

Στὴν ἴδια πόλι ἰδρύθηκε πρὸ μηνὸς γυναικείον Σωματεῖον, ὑπὸ τὴν ἑπωνυμίαν «Ἐνωσις Ἑλληνίδων Πάφου», σκοπὸς τοῦ ὁποῦ εἶναι ἡ πνευματικὴ, καλλιτεχνικὴ καὶ σωματικὴ ἀνάπτυξις τῶν μελῶν του. Ἡ ἐπιτροπεία τοῦ Σωματείου αὐτοῦ ἀπετελέσθη ἀπὸ τὰς ἑξῆς κυρίας καὶ δεσποινίδας: Σταυρούλαν Μ. Γεωργιάδου, Ὀλγαν Ἀγρότου, Μερόπην Ε. Ἀντωνιάδου, Ἑλένην Ο. Μαϊμαρίδου, Λίλην Τ. Γκάλεπ, Ἀλίκην Εὐαγγελίδου καὶ Νίκην Ε. Κοινιώτου.

ΚΥΡΗΝΕΙΑ.—Στὴν ὠραία καὶ μαγευτικὴν αὐτὴ πόλιν ὑφίσταται «Φιλόπτωχος Σύλλογος». Αἱ ἀπαρτίζουσαι τὴν ἐπιτροπείαν αὐτοῦ κυριακαὶ Ἄννα Δημητριάδου, Ἡθὴ Φιεροῦ, Εὐαγγελία Κουρσουμπᾶ, Μαρία Χαραλαμπίδου καὶ Ἄννα Ἀναστασιάδου, ἐργάζονται μετὰ μεγάλου ζήλου διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν πτωχῶν τῆς πόλεως αὐτῆς.

ΛΕΥΚΑΡΑ.—Στὴ μεγάλη καὶ ὠραίαν αὐτὴ καμπόλι τῆς Κύπρου, τὴ γνωστὴ ἀπὸ τὰ ἐξαιρετικὰ κεντήματά της, τὰ ὀνομαζόμενα «Λευκαρίτικα», ἰδρύθηκε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν «Γυναικείος Σύλλογος», σκοπὸς τοῦ ὁποῦ εἶναι ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις τῶν μελῶν του καὶ ἡ φιλανθρωπικὴ δρᾶσις.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ.—Ὁ Φιλόπτωχος Σύλλογος «Ἐνωσις Ἑλληνίδων Λευκωσίας», μὲ τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν του, τὴν ἀνακούφισιν τῆς δυστυχίας,

Ἡ ἑορτὴ τῆς Πορτοκαλιάς.

διωργάνωσε τὴν ἑτησίαν ἑορτὴν του, «ἑορτὴν τῶν πτωχῶν», μὲ πρόγραμμα περιλαμβάνον ἀπαγγελίας καὶ μουσικὰς ἐκτελέσεις, μὲ ἐξαιρετικὰ ἀποτελέσματα. Τὰ εἰσοδήματα τοῦ Συλλόγου τούτου ἀπὸ συνδρομὰς τῶν μελῶν του καὶ διοργανώσεως ἑορτῶν, ὑπερβαίνουν τὰς πεντακοσίας στερλίνας.

Κυπριατίσσοις μὲ τοπικὴ φορεσιά.

Ἡ Πνευματικὴ Ἀδελφότης διωργάνωσε σειρὰν διαλέξεων, μὲ διάφορα θέματα ἠθικοκοινωνικὰ καὶ φιλολογικὰ, μετὰ μουσικοῦ προγράμματος. Ἐπίσης χορὸν ὑπὲρ τῆς Παιδικῆς Ἐξοχῆς, τὴν ὁποῖαν διοργανώνει κατ' ἔτος τὸ λαμπρὸν αὐτὸ Σωματεῖον.

Εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ἰδρύθηκε τελευταίως Μουσικός Σύλλογος ὑπὸ τὴν ἑπωνυμίαν «Μόζαρτ», σκοπὸς τοῦ ὁποῦ εἶναι ἡ ἐξάπλωσις τῆς μουσικῆς καὶ ἡ διοργανώσις λαϊκῶν συναυ-

λιῶν διὰ τὴν μουσικὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ λαοῦ

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ.—Ἡ δις Χριστανέλλη Ἀλεξάνδρου, νεαρὰ συγγραφεὺς, ἐξέδωσε βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀγάπη καὶ Ἐγωῖσμός».

Τὸ Λύκειον Ἑλληνίδων Ἀμμοχώστου ἐδίδαξε μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν τὸ 11ον καὶ 12ον κατὰ σειρὰν Παιδικὸν Θέατρον. Διωργάνωσε ἐπίσης σειρὰν διαλέξεων, μὲ ὁμιλητὰς διαφόρους διανοουμένους ἐξ ὅλης τῆς Κύπρου. Ἀπὸ μέλη τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων Ἀμμοχώστου ἰδρύθη τμημα φιλολογικὸν καὶ τὰ μέλη ταῦτα συνέρχονται ἑκάστην Τετάρτην ἀπόγευμα εἰς τὸ Σωματεῖον, ἔνθα γίνεται φιλολογικὴ συζήτησις ἐπὶ διαφόρων θεμάτων ἀπὸ σοβαρὰ βιβλία, οἷον ἀρχαῖα συγγράμματα, δράματα καὶ ἄλλα ὠφέλιμα φιλολογικὰ βιβλία.

Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Σωματείου δόθηκε μουσικοφιλολογικὴ ἑσπερίς, ἐστὴν ὁποῖα ἔλαβον μέρος οἱ ἑξῆς: ἡ δνὶς Φανὴ Κοκκινάκη ἐξετέλεσε μὲ πολλὴν δεξιοτεχνίαν ἐπὶ πιάνου διάφορα ἔργα μεγάλων μουσουργῶν. Ἡ κ. Νάσω Παναρέτου καὶ ἡ δνὶς Λούλα Πιπέρη ἀπήγγειλαν μὲ πολλὴν τέχνην καὶ χάριν ποιήματα Γρυπάρη καὶ Πολέμη, καὶ ἡ κ. Μαρία Π. Ἰωάννου ἐτραγούδησε, συνοδείᾳ πιάνου, τραγούδια Σαμάρα, Ξηρέλη καὶ Χατζηπαυστόλου. Κατ' αὐτὴν ἔπαιξαν, εὐγενῶς προσφερθέντες, ὁ μὲν κ. Τ. Μέντζης βιολί, ὁ δὲ κ. Κ. Πετρίδης βιολοντζέλλο.

Τὸ Λύκειον Ἑλληνίδων Ἀμμοχώστου διωργάνωσε τὴν τελευταία Κυριακὴ τῶν Ἀπόκρεω Παιδικῶν Χορῶν, τὸ ἡμῖς τῶν εἰσπράξεων, τοῦ ὁποῦ διετέθη ὑπὲρ τοῦ μαθητικοῦ συσσιτίου τῆς πόλεως. Διωργάνωσεν ἐπίσης δύο ἐκπαιδευτικὰς ἐκδρομὰς τῶν μελῶν του, μίαν εἰς Λευκωσίαν καὶ δευτέραν εἰς Κυρηνείαν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ πρόεδρος αὐτοῦ κ. Μαρία Π. Ἰωάννου, κατὰ τὴν προσκλήσεως ὑπὸ τοῦ γυμνασίου Κυρηνείας, ἔδωσε διάλεξιν ἐνώπιον πυκνοτάτου ἀκροατηρίου, μὲ θέμα «ἡ μητέρα φύλαξ ἄγγελος τοῦ παιδιοῦ», διοργανῶναι δὲ ἤδη νέαν ἐκπαιδευτικὴν ἐκδρομὴν διὰ τὰς Ἀθήνας, εἰς τὴν ὁποῖαν θὰ λάβουν μέρος περὶ τὰ 20 μέλη, καὶ ἡ ὁποῖα θὰ πραγματοποιηθῇ περὶ τὰ μέσα τοῦ προσεχοῦς Ἰουνίου, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν πρόεδρον τοῦ Σωματείου κ. Μαρίαν Π. Ἰωάννου.

Τὸ Λύκειον Ἑλληνίδων Ἀμμοχώστου ἔλαβε μέρος καὶ ἐφέτος εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ πορτοκαλλιοῦ καὶ τὴν μεγαλύτεραν λαμπρότητα ἐστὶν ἑορτὴν ἔδωσαν τὰ μέλη τοῦ Λυκείου Ἑλληνί-

δων, ἐκ τῶν ὁποῖων ἄλλα ἐχόρευσαν Κυπριακοὺς χορούς καὶ Ἑλληνικοὺς, μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίαις, ἄλλα παρέστησαν τὴν Θεάν Δήμητραν καὶ τὰς Ἑσπερίδας καὶ ἄλλα παρέστησαν τὴν Πορτοκαλλίαν, Ὑγείαν, Πλοῦτον καὶ Ὠμορφίαν, τὰ τρία τελευταῖα ἐπακόλουθα τῆς καλλιέργειας τῆς πορτοκαλλιάς. Ἡ γιορτὴ ἔλαβε χώραν εἰς τὸ Στάδιον τῆς πόλεως, ἔνθα μετὰ τὴν συγκέντρωσιν καὶ τὴν παρέλασιν, ἐτελέσθη συμβολικὴ θυσία εἰς τὴν Θεάν Δήμητραν, τὴν ὁποῖαν μὲ τόσην χάριν ὑπεδύθη ἡ δνὶς Λούλα Πιπέρη.

Ἀμμοχώστος 1939

Τοῦ λουλουδιοῦ τὸ δῶρο

Λουλουδάκι ἦσουν κλεισμένο
στοῦ μεσημεριοῦ τὴ λαύρα
ὅταν σ' ἔκοψα, φτωχό
γιὰ στολίδι δροσερό.
Κι' εἶπα· σὰν φυσεῖ ἡ αὔρα
τοῦ βραδυοῦ στίς γιασεμῆς,
δὲ θ' ἀνοίξεις πιά κ' ἐσύ,
ὦ νεκρὸ μου, γιασεμί.

Μὰ τὴν ὠρα ποῦ ξυπνοῦσαν
τ' ἀδερφάκια σου μ' ἐλπίδες
κ' οἱ καρδιές τους οἱ λευκὲς
ἐμεθοῦσαν μ' εὐωδιές,
τίς γλυκόθερμες ἀχτίδες
τοῦ χρυσοῦ τοῦ δειλινοῦ,
ἀναδεύτικες κ' ἐσύ,
ὦ νεκρὸ μου γιασεμί.

Τὴν καρδιά σου τὴν κερένια
μέσ' στὴν ὠρα τῆς γαλήνης,
καθὼς ἀνοίξεις, γλυκεῖα
θλιβερὴ βγήκε εὐωδιά.
ὦ, τί ἀπλᾶ κι' ἀγνὰ ποῦ δίνεις
—εἶν' τὰ μάτια μου θολὰ—
τὸ στερνὸ σου δῶρο ἐσύ,
ὦ νεκρὸ μου γιασεμί.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΟΥΛΟΥΒΑΛΑ—ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

Διαλέξεις

Ἐνώπιον πυκνοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου ὤμιλησε στὴν αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας στὴ σειρὰ τῶν διαλέξεων τῆς Ἑταιρίας Βυζαντινῶν σπουδῶν ἡ κ. Ἀθηνᾶ Ταρσοῦλη, σύμβουλος τῆς Ἑταιρίας. Τὸ θέμα τῆς ἦταν «Βυζαντινοὶ καὶ Σταυροφόροι—οἱ Φράγκοι στὸ Μορηά». Ἡ ὀμιλήτρια διέτρεξε τοὺς κυριωτέρους σταθμοὺς τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ, ἀναφέροντας τοὺς σπουδαίους αὐτοκράτορας, ἀπὸ τὸν Μεγάλον Κωνσταντῖνον ὡς τοὺς Κομνηνοὺς, πού, μὲ τοὺς νικηφόρους πολέμους τοὺς καὶ τὴν ἀγάπη τοὺς γιὰ τὰ γράμματα καὶ τὶς ὠραίες τέχνες συνέβαλαν πολὺ στὴν ἐξέλιξη καὶ στὴν πρόοδο τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ, πού, ὕστερα ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον Ἑλληνικόν, ἐφότισε ἄλλον τὸν κόσμον καὶ μετέδωσε τὴ λάμψη του καὶ σ' αὐτοὺς τοὺς ἠθαρβάρους τῆς Δύσεως. Οἱ σταυροφορίες, καὶ ἰδίως ἡ τετάρτη, πού τὸ 1204 κατέλυσε τὸ Βυζάντιον, ὑπῆρξε σύμφορὰ γιὰ τὸν πολιτισμό, γεγονός, πού διαπιστώνουν οἱ μεγάλοι ἱστορικοὶ, συνετέλεσαν ὅμως εἰς τὸ νὰ τὸν γνωρίσῃ ἡ ἡμιβάρβαρη ἐκείνη τὴν ἐποχὴ Εὐρώπῃ, ὅπου ἀπὸ τὸ Βυζάντιον ἀνοίξε τότε ἡ πλατεῖα λεωφόρος τῆς Ἀναγέννησης.

Ἡ κατάκτηση τοῦ Μορηᾶ ἀπὸ τοὺς Φράγκους ἔδωκεν ἀφορμὴν στὴν ὀμιλήτρια ν' ἀναφέρῃ καὶ μερικὰ ρομαντικὰ ἐπεισόδια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπως τὸ εἰδύλλιο τοῦ ἀφέντη τῆς Καρύταινας, ντὲ Μπρυγιέρ, μὲ τὴ γυναῖκα τοῦ στρατηγοῦ του Ζάν Καταβάς. Πάνω ἀπὸ εἴκοσι φωτεινὲς προβολές ἀπὸ Βυζαντινοὺς αὐτοκράτορας, πολεμιστὰς, σταυροφόρους, σιδεροφρά-

χτοὺς Φράγκους καὶ ἀπὸ Φράγκικα φρούρια, ἐποικίλλαν τὴν ὠραῖαν, ὅσο κ' ἐνδιαφέρουσαν αὐτὴν ὀμιλίαν.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΦΝΑΙΟΥ

Τὴν τρίτην ὀμιλίαν στὴν σειρὰ τῶν διηλέξεων, πού διῶργάνωσαν τὸ Τμῆμα Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν τοῦ Ε. Σ. Ε. καὶ ἡ «Ἑλληνίς», ἔκαμεν ἡ κ. Ἀμαρυλλίς Δραγοῦμη. Ἡ ὀμιλήτρια ἀνέπτυξε μὲ πολὺ γλαφυρότητα τὸ ἔργον τοῦ Γάλλου φιλοσόφου Ζουλιανοῦ Μπεντὰ καὶ κατέδειξε ὅτι ἡ φιλοσοφία του εἶναι ὀλοκληρωμένη κ' ἐντελῶς συνεπὴς πρὸς τὴν στάσιν του στὴ ζωὴ. Ὁ Μπεντὰ, ἂν καὶ ἴσως ὄχι πολὺ γνωστός στὴν Ἑλλάδα, ἔρχεται στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν διανοουμένων τοῦ κόσμου καὶ εἶναι ἀντίπαλος τῶν σκεπτικῶν καὶ ἰδίως τοῦ Μπέρξον. Διαιρεῖ τοὺς ἀνθρώπους εἰς δύο μεγάλες κατηγορίες, τοὺς «κληρικούς» καὶ τοὺς «λαϊκούς». Οἱ πρῶτοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι τῆς διανοήσεως, πού δὲν ἀποβλέπουν στὴ σκοπιμότητα καὶ θέλουν νὰ κατακτήσουν ἀγαθὰ ἔξω ἀπὸ κάθε καίρικότητά καὶ μεταβολή. Εἰς τοὺς «λαϊκοὺς» ὁ φιλόσοφος κατατάσσει τοὺς ἀστοὺς, τοὺς στρατιωτικοὺς, τοὺς πολιτικούς καὶ ὄλους ἐν γένει πού ἔχουν πρακτικὰ καὶ παρρασιτικὰ ἐπαγγέλματα. Ἡ κ. Δραγοῦμη κατέληξε τονίσασα τὴν συμβολὴν τοῦ Μπεντὰ στὴν πνευματικὴν ἀνύψωσιν τοῦ ἀνθρώπου, κατεχειροκροτήθη δὲ ἀπὸ τὸ πυκνὸν κ' ἐκλεκτὸν κοινόν.

Μητριαρχικὰ Καθεστῶτα

Ἡ πάλη τῶν τάξεων καὶ οἱ διενέξεις, ἕνεκα φυλετικῆς διαφορᾶς, δὲν πρέπει νὰ μᾶς κάμουν νὰ ξεχάσωμεν κ' ἕναν ἄλλον ἀγῶνα, πού ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τοῦ νὰ θρῆ τὴ λύσιν του· εἶναι ὁ ἀγῶνας τῶν δύο φύλων· καὶ στίς τρεῖς περιπτώσεις δὲν θὰ εἶναι νικηταὶ ἐκεῖνοι, πού θὰ ἐπικρατήσουν τῶν ἀντιπάλων των, ἀλλὰ νίκη θὰ θεωρηθῇ ἡ ἀπόκτησις ἴσων δικαιωμάτων τῶν ἀντιμαχομένων.

Ὡς τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ὁ κόσμος συνήθιζε νὰ θεωρῆ τὸν ἄνδρα ὡς ἀπόλυτον κυρίαρχον μέσα στὸ κράτος καὶ στὴν κοι-

νωνία. Δὲν πρέπει ὅμως ν' ἀγνοήσωμεν ὅτι πάντοτε καὶ παντοῦ ἡ γυναῖκα, ἂν δὲν ἐφαίνετο ἡ δρᾶσις τῆς ἐπὶ σκηνῆς, ἔπαιζε ὅμως στὰ παρρασκήνια σπουδαιότατον ρόλον, ὡς συμβουλευτριά τοῦ ἀνδρός.

Πολὺ ἔξυπνα διετύπωσε τοῦτο ὁ Μοντεσκίε, λέγοντας: «Ἐκεῖνος, πού παρακολουθεῖ τὴν δρᾶσιν τῶν ὑπουργῶν καὶ δὲν γνωρίζει τίς γυναῖκες, πού τοὺς ἐμπνέουν, εἶναι σὰν τὸν ἄνθρωπο, πού βλέπει μιὰ μηχανὴ νὰ λειτουργῇ καὶ δὲν ξέρει τί εἶναι ἡ δύναμις πού τὴν κινεῖ».

Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμπόδιζε τοὺς περισσότερους

ἄνδρας νὰ κωφεύουν στίς δίκαιες ἀπαιτήσεις τῶν γυναικῶν, ὅπως δοθοῦν εἰς αὐτὲς ἴσα δικαιώματα καὶ ἴσα καθήκοντα.

Ἰσχυροτάτην ἐπομένως ἔκαμεν ἐντύπωσιν πρὸ πολλῶν δεκαετηρίδων τὸ βιβλίον τοῦ Ἰωάννου Ἰακώβου Μπάχοφεν (1815—1875) καθηγητοῦ στὴ Βασιλεία τῆς Ἑλβετίας, πού τὸ ἐξέδωκε τὸ 1864, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Μητριαρχικὸ Σύστημα», μελέτη ἐπὶ τῆς γυναικοκρατίας κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ἀπὸ θρησκευτικὴν καὶ νομικὴν ἄποψιν.

Τὴν αὐτὴν περίπου ἐποχὴν ἐξεδόθη κ' ἕνα ἄλλο βιβλίον μεγάλης ἐπίσης ἀξίας: «Ἡ πρωτόγονη κοινωνία», τοῦ Ἀμερικανοῦ Μόργκαν, πού υἰοθέτησε τίς γνώμες τοῦ Μπάχοφεν, ὡς πρὸς τὰ μητριαρχεῖα. Ἐπὶ τῶν ἐρευνῶν τοῦ Μπάχοφεν καὶ τοῦ Μόργκαν ἐβασίσθησαν κατόπιν δύο ἄλλα ἔργα: «Ἡ Καταγωγὴ τῆς Οἰκογενείας» τοῦ Φρ. Ἐγγελς, καὶ «Ἡ Γυναίκα καὶ ὁ Σοσιαλισμὸς» τοῦ Αὐγ. Μπέμπελ.

Μεταξὺ τῶν ἀσχολουμένων σήμερον μὲ τὸ μητριαρχικὸν πρόβλημα, πρέπει ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὴν Ματθίλδην καὶ τὸν Ματθίαν Φαίρτιγγ. Ἡ Ματθίλδη ἦτο ὡς πρὸ ὀλίγου καθηγήτρια στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ἰένας. Λέγουσιν πῶς ἡ Ματθίλδη καὶ ὁ Ματθίας ἦσαν ἀδελφία, ἄλλοι ἰσχυρίζονται ὅτι πρόκειται γιὰ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον. Ἡ ἄποψις τῆς Μ. Φαίρτιγγ εἶναι ἡ ἑξῆς: Ἀκριβῆς καὶ αἰτιολογημένη σύγκρισις τοῦ ἀνδρός καὶ τῆς γυναίκας ἀπαιτεῖ πρωτίστως μιὰ καινούρια θᾶσι. Τὰ δύο φύλα μποροῦν νὰ παραβληθοῦν μόνον, ὅταν θρῖσκωνται σὲ ἴδια θέσι, δηλαδὴ τοὺς ἄνδρας σὲ μιὰ κοινωνία, ὅπου κυριαρχοῦν αὐτοί, καὶ τίς γυναῖκες σὲ κοινωνία, πού θὰ κυβερνοῦσαν ἐκεῖνες, ἢ τέλος ἄνδρες καὶ γυναῖκες, πού νὰ ζοῦν μ' ἐντελῶς ἴσα δικαιώματα. Οἱ σημερινοὶ ἐπομένως ἄνδρες καὶ γυναῖκες δὲν μποροῦν ν' ἀποτελέσουν ἀντικείμενα μιᾶς συγκριτικῆς ἀναλύσεως. Ἐκεῖνο τὸ ξεχωριστό, πού ἔχει κάθε φύλον, καθορίζεται ἰδίως ἀπὸ τὸ κυριαρχικὸ στοιχεῖον, ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν ὑπεροχὴν ἢ κατωτερότητα. Ἐάν κυριαρχοῦσε ἡ γυναῖκα, θὰ φανέρωνε τίς αὐτὲς ιδιότητες, πού ἔχει σήμερον ὁ ἄνδρας, οἱ δὲ ἄνδρες ὑπὸ τὴν τυχόν ἐξουσίαν τῶν γυναικῶν, θὰ εἶχαν ὅμοιες ιδιότητες μὲ τίς γυναῖκες καὶ θὰ θρῖσκονταν ἀπέναντί τους σὲ μειονεκτικὴ θέσι.

Εἶναι ἐξηκριβωμένον, ὅτι σὲ πολλοὺς ἀρχαίους λαοὺς ἐπεκράτησαν μητριαρχικὰ καθεστῶτα, ὡς λ. χ. στὴν Αἴγυπτον. Στὸς πολλοὺς ὅμως

δὲν θὰ εἶναι γνωστόν, ὅτι καὶ στὴ σημερινὴ ἐποχὴ μας τὸ μητριαρχικὸν σύστημα εἶναι ἀκόμη ἀρκετὰ διαδεδομένον, καὶ μὲν σὲ τόπους πού θρῖσκονται μακριὰ ἀπὸ τίς μεγάλες γραμμὲς συγκοινωνίας, πού συνδέουν τοὺς λαοὺς τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς.

Στὰ δυτικὰ παράλια τῆς νήσου Σουμάτρας, τὸ μητριαρχικὸν σύστημα εἶναι ἐντελῶς καθιερωμένον. Ἡ γυναῖκα εἶναι ἐκεῖ ἀπόλυτη ἀρχηγὸς τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας. Ὁ σύζυγος καὶ τὰ παιδιὰ φέρουν τ' ὄνομα τῆς. Μόλις ἐσχάτως ἐξηγέρθησαν οἱ ἄνδρες, γιὰ κρῖνουν τὴν κατάστασιν ὡς ἐξευτελιστικὴν, καὶ πολλοὶ ἐκπατρίζονται στὴν Ἰνδοκίνα, γιὰ νὰ θροῦν ἐκεῖ πρὸ ἀξιοπρεπῆ ἐργασίαν.

Καὶ στὸ Θιβῆτ ὅμως ἐπικρατεῖ τὸ μητριαρχικὸν σύστημα καὶ σχετίζεται στενὰ μὲ τὴν πολυανδρίαν. Ἡ γυναῖκα πέρνει ἐκεῖ συνήθως τρεῖς ἕως πέντε ἄνδρες συγχρόνως, συνήθως ἀδελφία, πού τοὺς ἔχει σκλάβους τῆς. Ἀλλὰ καὶ στὴν νήσο Φορμόζα, πού ἀπὸ τὸ 1895 ἀνήκει στὴν Ἰαπωνία, ἰσχύει ἐν μέρει ὁ μητριαρχικὸς θεσμός. Ὑπάρχουν ἐκεῖ διάφοροι φατρία, πού ἔχουν διατηρήσει ἀνέπαφον τὸ σύστημα αὐτό. Ἀρχηγὸς κάθε φατρίας εἶναι γυναῖκα, πού εἶναι συγχρόνως καὶ μεγάλῃ ἱέρεια. Δὲν περιπατεῖ ποτέ, ἀλλὰ γιὰ νὰ μετακινηθῇ τὴν σηκώνουν οἱ ὑπῆκοοί τῆς, γιὰ τὴν ἱερά τῆς πόδια δὲν πρέπει νὰ ἐγγίσουν τὴ γῆ. Τὰ δικαιώματά τῆς εἶναι κληρονομικά καὶ μεταβιβάζονται μόνον ἀπὸ τὴ μητέρα στὴν κόρη. Ἡ γυναῖκα εἶναι συνάμα καὶ δικαστὴς, αἱ ἀποφάσεις τῆς εἶναι τελεσιδικεσ, εἶναι συμβουλευτριά καὶ Πυθία καὶ ἡ γνώμη τῆς θ' ἀκουσθῇ εἰς ὅλα τὰ σπουδαῖα ζητήματα.

Ἡ διάρκεια τοῦ γάμου ποικίλλει ἐκεῖ ἀναλόγως τῆς φυλῆς. Σὲ μερικὰς διαρκεῖ ὀλόκληρον τὸν βίον, σὲ ἄλλες μόνον δύο χρόνια. Τὰ διαζύγια ἀποφασίζονται πάλιν αἱ ἱερεῖαι καὶ μητέρες, αὐτὲς ρυθμίζουσι ἰδίως τὰ τῶν παιδιῶν. Παντοῦ ὅπου ὑπάρχει μητριαρχικὸν καθεστῶς ἡ μοιχεῖα καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν τιμωρεῖται μὲ θάνατον. Ὅλοι αἱ φατρία στὴ Φορμόζα ζοῦν ἐν μονογαμίᾳ. Τὰ ἐκ μοιχείας παιδιὰ θανατώνονται ἀμέσως. Πρέπει ἀκόμη νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ πορνεία δὲν ὑπάρχει στίς φατρίες αὐτὲς, ὅπως ἄλλως τε πούθενά ὅπου διατηρήθηκε ὁ μητριαρχικὸς θεσμός.

Μουσική Κίνησις

Ἡ Ἑνωσις Ἑλλήνων μουσουργῶν ὠργάνωσε μιά ἰσχυρὴ ἐνδιαφέρουσα συναυλία Ἀμερικανικῆς μουσικῆς. Ἡ κ. Αὔρα Θεοδωροπούλου μᾶς ἔδωσε σὲ μιά σύντομη εἰσήγησι μιά εἰκόνα τῆς μουσικῆς νοοτροπίας τῶν μοντέρνων Ἀμερικανῶν συνθετῶν καὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς μουσικῆς ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

Ἡ Ἀμερικανικὴ μουσουργικὴ νοοτροπία εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν, ἡ μελωδικὴ ἰδίως γραμμὴ μᾶς παρουσιάζεται καινούργια, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχη ἓνα ἰδιαίτερο χαρακτηριστικὸ χρῶμα, γιὰ νὰ ἐνθουσιάσῃ. Ἐξ ἄλλου εἶναι ὀλότελα ξεχωριστὴ πρὸς τὰ δυὸ ἄλλα χαρακτηριστικὰ εἶδη Ἀμερικανικῆς μουσικῆς: τὴ μουσικὴ τῶν Νέγρων καὶ τὴν Τζάζ.

Ἐπηκολούθησαν μουσικὲς ἐκτελέσεις ἀπὸ τὸ κουαρτέτο Ἀθηνῶν, μὲ συνθέσεις τῶν Heller καὶ Jacobi, ἀπὸ τὴν πιανίστα κ. Ἐλσα Μουρελάτου, μὲ τὴν Sonata tragica τοῦ Mac Dowell τοῦ μεγαλυτέρου Ἀμερικανοῦ μουσουργοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν κ. Α. Μαντζουλίτου μὲ τραγούδια τῶν συνθετῶν Κάρπαντερ καὶ Μάκτουελλ καὶ τῶν συνθετῶν Beach, Heyman καὶ Salter.

Ἡ κ. Ξένη Μπουρεξάκη μᾶς παρουσίασε τὸ πρῶτο ρεσιτάλ τῆς ἄρπας, μὲ πρόγραμμα ἐνδιαφέρον. Ἡ μουσικότης τῆς, τὸ λεπτὸ αἶσθημα καὶ ἡ καλὴ δεξιότητι ἀσφαλῶς τῆς ἐπιφύλασσον μεγάλην ἐξέλιξιν.

Στὸ ρεσιτάλ τῆς κ. Μπουρεξάκη συνέπραξε ἡ βιολίστρια δις Λίτσα Παπαῖ, μὲ θερμὸ αἶσθημα, πλατεῖα δοξαριὰ καὶ γεμᾶτο ἦχο, μᾶς ἔδωσε ὠραῖες ἐκτελέσεις τῶν γνωστῶν Ντάνς Ἐσπαλιῶν τοῦ Γκρενάντος, Ζότα, τοῦ ντὲ Φάλλα καὶ τοῦ ἐπιβλητικοῦ Λάργκο τοῦ Βιραστίνι, καὶ μιά ἐνδιαφέρουσα σονάτα τοῦ Παγκανίνι.

Ἀπὸ τὶς ἐκτελέσεις ἄρπας, ἤρεσαν ἰδιαίτερος τὸ «Sur la rive de la mer» τοῦ Obrthu καὶ ἡ «Φαντασία» τοῦ St. Saëns.

Μιά συναυλία ἰδιαίτερου μουσικοῦ ἐνδιαφέροντος ἦταν ἡ τοῦ πολυχόρδου, ὅπου ὁ κ. Τσαμουρτζῆς μᾶς παρουσίασε τὴν ἐφευρεσί του, ἓνα νέο μουσικὸν ἔγχρονον ὄργανον, τὸ πολυχόρδον, εἶδος ἄρπας διπλῆς, μὲ πλατύτερον καὶ κάπως διαφορετικὸν ἦχο καὶ ὅπως τὸ πιάνο

καὶ τὸ κλαβεσὲν κλπ., εἶναι πολυφωνικὸ καὶ μπορεῖ πλήρως νὰ συνοδεύσῃ ἐκτελέσεις σολλίστ.

Σχετικὲς ἐκτελέσεις ἀκούσαμε ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς σολλίστ, ποὺ συνέπραξαν, τὴν κ. Καλφοπούλου μὲ τὸ ἐξαιρετικὸ τῆς τραγουδι, τὸν κ. Βολωνίην βιολι καὶ κ. Ζαργάνην φλάουτο.

Στὸ πολυχόρδο ἔπαιζαν παληές καὶ νέες συνθέσεις αἰ. κ. κ. Βασσενχόβεν καὶ Ἀράγκη.

Στὰ «Ὀλύμπια», τὴ συναυλία λαϊκοῦ καὶ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ, μὲ ἔργα Καλομοίρη, παρηκολούθησε πολὺς κόσμος, μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον.

Τὴν εἰσηγητικὴ ὁμιλία τοῦ συνθέτη γιὰ τὸ Ἑλληνικὸ δημοτικὸ-λαϊκὸ τραγοῦδι διεδέχθη ποικιλία μουσικῶν ἐκτελέσεων ἐκ μέρους τῆς καλῆς παιδικῆς χορωδίας τοῦ κ. Χάγιου καὶ τῆς λαμπρῆς μικτῆς καὶ ἀνδρικῆς χορωδίας τοῦ Ἑθνικοῦ Ὀδείου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Βούρτση, μὲ σολλίστ τὸν μουσκώτατον τενόρον κ. Φρίξον Θεοδολογίδην.

Ἡ κ. Καλφοπούλου, μὲ τὴ μοναδικὴ τῆς ἔρμηνεία, ἡ μεσόφωνος κ. Ἀλ. Μαντζουλίτου, καὶ ὁ τενόρος κ. Καμπάνης, μᾶς τραγοῦδησαν ὠραῖα δημοτικὰ κατὰ διασκευὴν καὶ λαϊκὰ κατ' ἐναρμόνισιν τραγοῦδια τοῦ ἐμπνευσμένου συνθέτου καὶ διευθυντοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ Ὀδείου κ. Καλομοίρη.

Μιά ζωγραφιά

Ἀπ' τοῦ παρθένου δάσους τὸ λαγκάδι ὠμορφο τσοπανοπαῖδι καὶ γερό ἀνεβάζει τὸ διαλεχτὸ κοπάδι, ποὺ κατεβασμένο τῶχε στὸ νερό

Σὰν λούλουδ' ἄγρια φαντάζουν στὴν πλαγιά σὰν ζωντανὴ στὴ φτέρη ἄσπρη κορδέλλα. ὦ! δός μου ἄλλα δυὸ μάτια, Παναγιά, καὶ σὺ καλὴ ζωγράφε τὰ πινέλα...

Νὰ ζωγραφίσω τ' ἄρνιά καὶ τὸ βοσκὸ καὶ κείνο τὸ μακρὺμαλλὸ τους κριάδι, ποὺ τὸ τραγοῦδι τῆς φύσης τὸ γλυκὸ μὲ τὸ βαρὺ κουδοῦνι ἀκομπανιάρει.

Γύθσιον

ΚΑΛΛΙΟΤΗ ΛΙΑΚΑΚΟΥ

Εἰδήσεις

Ἡ Διεθνὴς Ἑνωσις διὰ τὰ πολιτικὰ καὶ ἄστικὰ δικαιώματα τῶν γυναικῶν, ὀργανώνει διὰ τὴν 8-15 Ἰουλίου Συνέδριον εἰς τὴν Κοπεγχάγην. Αἱ Δανίδες ἐτοιμάζουν εἰς τὰς διεθνεῖς συνέδρους τὴν πλέον ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν.

Ἡ Περιηγητικὴ Λέσχη ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς δεκαετηρίδος τῆς λίμνης τοῦ Μαραθῶνος, ἐώρτασε μεγαλοπρεπῶς τὴν ἐπέτειον αὐτὴν διὰ τῆς «Γιορτῆς τοῦ Νεροῦ», μὲ τὴν σύμπραξιν τῆς Σχολῆς Πράταϊκα.

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος πολλὰς Πολωνίδες διωρίσθησαν εἰς δημοσίας θέσεις. Ἡ δόκτωρ Ἑλένη Κραμπόφσκα Βιλλμανόβα διωρίσθη καθηγήτρια τῆς σασκρικτικῆς καὶ ἰνδικῆς φιλολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Κρακοβίας. Ἡ δόκτωρ Εἰρήνα Ματερνόφσκα εἶναι ἑκτακτος καθηγήτρια εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ζοζέφ Πιλδσοῦσκη στῆ Βαρσοβία. Τέλος, τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Λυὸν ἀνέθεσε τὴν παράδοσιν μαθημάτων στῆ φιλολογικὴ σχολὴ στῆ Μαρία Κόσκο, διπλωματοῦχον τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Πόζναν καὶ καθηγήτριαν στῆ Σορβόνη.

Ἡ βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου Φαριδὰ ἐπρόκειτο νὰ ἐμφανισθῇ τελευταίως εἰς μίαν τελετὴν, ὅχι εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ Βασιλέως συζύγου τῆς, ἢ ἀμέσως κατόπιν αὐτοῦ, ἀλλὰ μετὰ τοὺς ὑπουργοὺς καὶ τὰς ἄλλας προσωπικότητας, κατὰ τὰ κρατοῦντα ἔθιμα. Ὑπὸ τοιοῦτους ὄρους ἤρνηθη νὰ παραστῇ εἰς τὴν τελετὴν διαφυλάττουσα οὕτω τὴν ἀξιοπρέπειάν τῆς ὡς βασίλισσας καὶ γυναικός.

Ἀπὸ τὴ Σουηδία μᾶς ἐστάλη τὸ πρόγραμμα τῆς Διεθνούς θερινῆς Σχολῆς, ποὺ λειτουργεῖ ἀπὸ 5 Ἰουνίου μέχρι 3ης Σεπτεμβρίου εἰς εὐρείαν κλίμακα εἰς τὸ Viggbyholm. Τὸ διδακτικὸν αὐτὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει μαθήματα ξένων γλωσσῶν, διδασκόμενα ἀπὸ καθηγητὰς Γάλλους, Ἀγγλοὺς, Σουηδοὺς, Γερμανοὺς καὶ Ρώσους. Ἐπίσης διδάσκεται ἡ σημερινὴ κατάστασις στὶς διάφορες χώρες, ὡς καὶ ἡ ἱστορία καὶ ὁ πολιτισμὸς τους, ἀκόμη δὲ: οἰκονομικὴ γεωγραφία, μουσικὴ, λαϊκοὶ χοροὶ καὶ λαϊκὸ τραγοῦδι, Ὄσαύτως θὰ γίνεταὶ σπόρ: κολύμβη, δρόμος, τένις, γκόλφ καὶ ἐκδρομαί.

Κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς Σουηδικῆς Βουλῆς ἐξελέγη ἡ δις Κέρστιν Ἐσσελγκρέν, ἀντιπρόσωπος τῆς νομοπαρασκευαστικῆς ἐπιτροπῆς.

Εἶναι πρώτη φορὰ ποὺ κατέχεται τὸ ἀξίωμα αὐτὸ ἀπὸ γυναίκα.

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν τῆς Κ. Τ. Ε. ἐξελέγησαν τέσσαρα νέα μέλη στῆ Διεθνή Ἐπιτροπὴ Διανοητικῆς Συνεργασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ μία γυναίκα, ἡ γνωστὴ καθηγήτρια τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ὄσλο, Ἑλένη Γλέδτις.

Ἡ Ὀλλανδὶς Ἰουλιὰ Μέγνερ, διευθύντρια τοῦ πρώτου ἐν Εὐρώπῃ γυναικείου πιστωτικοῦ ιδρύματος, πέρνει ἤδη τὴν σύνταξιν τῆς, ὕστερα ἀπὸ 30 χρόνων ἀξιοθαύμαστον δρᾶσιν. Ἡ κ. Μέγνερ ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι ἡ γυναίκα ἔχει τὰ προσόντα γιὰ νὰ προοδεύσῃ στὸν πραγματικὸν κλάδον.

Ὁ ἀποθανὼν ὁμογενὴς Ἀλκιβιάδης Σαράφης ἐκληροδότησεν εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων 20 ἑκατομ. δρχ. πρὸς ἀνέγερσιν λαϊκῶν λουτρῶν.

Οἱ ὀργανωταὶ τῆς Ἐκθέσεως τῆς Νέας Ὠρκῆς, ποὺ ἀνοίξε κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου τὰς πύλας τῆς, ἔλαβαν μέτρα ὅχι μόνον δι' ἐνδεχομένης ἐλαφρᾶς ἀδιαθεσίας, ἀλλὰ καὶ διὰ ἐνδεχομένων... τοκετούς. Προβλέπουν μάλιστα πέντε ἕως ἑξ γεννήσεις καθ' ἡμέραν ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς ἐκθέσεως, κ' ἔλαβαν ἀνάλογα μέτρα. Ἰδρύθησαν ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς ἐκθέσεως δέκα ἰατρικὰ κέντρα, διευθυνόμενα ἀπὸ ἰατροὺς καὶ χειρουργοὺς, βοηθουμένους ἀπὸ 100 νοσοκόμους.

Εἰς τὴν πόλιν Πάδιγκτων τῆς Ἀγγλίας ὑπέδειξε τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τὴν δεσποινίδα Δέβρου ὡς κατάλληλον διὰ νὰ συμμετάσχῃ εἰς ἐπιτροπὴν ποὺ θὰ ἐκπονήσῃ τὸ σχέδιον μιᾶς καινούριας συνοικίας. Ἴδου ἓνα ἀξιολύμητον παράδειγμα.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογὰς εἰς τὴν Τουρκίαν ἐξελέγησαν δέκα τέσσαρες γυναῖκες ὡς μέλη τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἡ ὁποία συνήλθε τὴν 3ην Ἀπριλίου.

Ἡ Βαλεντίνα Γκροτζοντουμποβα, ἀπὸ τῆς καλύτερης ἀεροπόρου τῆς Ρωσσίας καὶ βουλευτῆς τῶν Σοβιέτ, διωρίσθη διευθύντρια τῶν διεθνῶν ἀεροσυγκοινωνιῶν.

Αἱ Πολωνίδες ὀργανοῦνται γιὰ τὴν ἄμυνα τῆς πατρίδος των. Στῆ Βαρσοβία συνήλθεν ἐσχάτως πολυπληθεστάτη συγκέντρωσις γυναικῶν, ποὺ θὰ σχηματίσουν τοὺς πυρήνας γιὰ τὴ στρατιωτικὴ παρασκευὴ τῆς χώρας. Οὕτως ἰδρῦθη καινούρια ὁμοσπονδία, ποὺ περιλαμβάνει

νει 19 γυναικείες οργανώσεις, τὸ δὲ πρόγραμμα τῆς συνετάχθη ἀπὸ τῆς χήρας τοῦ στρατηγοῦ Πιλοσόδου ὡς ἑξῆς: Ὁ ρόλος τῆς γυναίκα ἐν καιρῷ πολέμου δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ στὰ μετῴπισθεν. Οἱ γυναῖκες ὀφείλουν νὰ εἶναι ἔτοιμες ν' ἀντικαταστήσουν τοὺς ἄνδρας παντοῦ ὅπου θὰ προκύψῃ ἀνάγκη, καὶ σ' αὐτὸ τὸ πεδῖον τῆς μάχης, ὡς τὴν τελειωτικὴ νίκη. Πρέπει ὁμῶς νὰ φροντίσουν καὶ γιὰ τὶς οἰκογένειες τῶν στρατιωτῶν, νὰ ὀργανώσουν τὴν ὑγειονομικὴ ὑπηρεσίαν, τὸν ἐφοδιασμό, νὰ καταπολεμήσουν τὴν λειποψυχίαν, τὸν πανικό, νὰ ἐκπαιδεύσουν τὴ νεολαίαν ὑπὸ πνεῦμα πατριωτικό. Στὸ τέλος ἀπεφασίσθη ὅπως τὸ πρόγραμμα τῆς στρατιωτικῆς παρασκευῆς τῶν γυναικῶν περιλάβῃ τὸν χειρισμὸν τῶν ὄπλων καὶ στοιχεῖα στρατηγικῆς τέχνης.

Καὶ αἱ γυναῖκες τῆς Σουηδίας ὀργανώνονται γιὰ τὴν παθητικὴ ἀμυνα τῆς χώρας τῶν ἰδρῶν κέντρα ἐιδικῆς ἐκπαιδεύσεως, γιὰ νοσηλιακὸ προσωπικό, ἀλλ' ἰδίως γιὰ τὴν ἀμυνα τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ κατὰ τῶν κινδύνων τῶν ἐκ τοῦ ἀέρος ἐπιθέσεων. Ἐπίσης ἐκπαιδεύονται γιὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν μαγερίων, γιὰ τὴν ἀνάγκη στρατιωτικῶν χαρτῶν, λαμβάνεται δὲ πρόνοια ν' ἀπασχοληθοῦν γυναῖκες στὴ βιομηχανία, στὴ γεωργίαν καὶ στὴ συγκοινωνίαν, ὥστε νὰ ἐλευθερωθοῦν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότεροι ἄνδρες ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως.

Τὸ Διεθν. Γραφεῖον Ἐργασίας ποὺ ἐδρεύει στὴ Γενεύη, ἐξέδωκε κατάλογον ὄλων τῶν ἄρθρων, ποὺ ἐδημοσιεύθησαν στὴν Ἐπετηρίδα του καὶ ἀναφέρονται στὴ γυναικείαν ἔργασίαν. Ὁ κατάλογος αὐτὸς ἀποτελεῖ πλούτιμον βοήθημα γιὰ ὄλους καὶ ὄλες, ποὺ ἀσχολοῦνται, εἴτε ἐπαγγελματικῶς, εἴτε ἀπὸ πνεῦμα φεμινιστικό. μετὰ τὰ προβλήματα τῆς γυναικείας ἔργασίας.

Τὸ Φωτογραφικὸν Τμήμα τῆς Ἑλληνικῆς Περιηγητικῆς Λέσχης διοργανῶναι ἐκθεσιν φωτογραφικῶν ἔργων τῶν ἐρασιτεχνῶν φωτογράφων μελῶν τῆς Λέσχης εἰς τὰς αἰθούσας τῆς ἀπὸ 1-15 Ἰουνίου.

Ἀπὸ τὴ Λέσχην τοῦ Ἐργαζομένου Κοριτσιοῦ στὴ Θεσσαλονίκην ὀργανώθη τὴν 10ην Μαΐου σύσκεψις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκλήθησαν ν' ἀντιπροσωπευθοῦν ὄλα τὰ σωματεῖα, ποὺ ἀσχολοῦνται μετὰ τὴν ψυχολογίαν καὶ τὴν περιθαλψὴν τῆς νεότητος. Τὰ θέματα ποὺ συνεζητήθησαν ἦσαν «ἡ Λέσχη» καὶ ἡ «Κατασκηνώσις».

Εἰς τὰς 12 Μαΐου ὁ κ. Τσάμπερλαιν ὡμίλησε εἰς τὸ Albert Halle, ὅπου ἔλαβε χώραν ἕνα

μεγάλον γεῦμα τῆς Ἐνώσεως τῶν Συντηρητικῶν Γυναικῶν. Δὲν ἐνδιαφερόμεθα, φυσικά, διὰ τὴν πολιτικὴν σημασίαν τοῦ λόγου, ποὺ ἐξεφώνησε τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας. Ἴδου ὁμῶς τί εἶπε, σχετικῶς μετὰ τὴν στάσιν τῶν γυναικῶν ἀπέναντι τῶν μεγάλων προβλημάτων τῶν ἡμερῶν ποὺ διερχόμεθα:

1) Ἡ ἐπιρροή τῶν γυναικῶν ἐπὶ τῆς πολιτικῆς γίνεται ὄλον ἐπὶ πλέον αἰσθητή. Δὲν ὑπάρχει ζήτημα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ τῶν δέον νὰ ἀκουσθῇ περισσότερο ἢ τὸ ζήτημα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ἡ ὁποία, ὅσον ποτὲ ἄλλοτε, δύναται σήμερον νὰ ἐπιδράσῃ βαθυτάτα ἐπὶ τῆς μελλούσης τῶν εὐτυχίας καὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν παιδιῶν τῶν.

Εἰς τὴν κ. Εἰρήνην Δημητρακοπούλου ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ τοῦ λογοτεχνικῶν βραβείων. Συγχαίρομεν τὴν ἀγαπητὴν Εἰρήνην Ἀθηναίαν γὰρ τὴν καινούριαν αὐτὴ τιμητικὴν διάκρισιν.

Ἡ συνδρομὴ τῆς «Ἑλληνίδος». Τὸ Ὑπουργεῖον Τύπου καὶ Τουρισμοῦ ἐκοινοποίησε εἰς ὄλα τὰ περιοδικὰ τῆς χώρας ἐγκύκλιον, δι' ἧς ἀπαγορεύεται εἰς τὸ ἐξῆς ἡ δωρεὰν διανομὴ ἀντιτύπων, πλὴν τῶν διὰ δημοσίας ὑπηρεσίας προοριζομένων. Εἰς τοὺς παραβάτας ὀρίζονται κυρώσεις, ὧν ἡ πρώτη ἡ ἄρσις τῆς ἀτελείας δημοσιογραφικοῦ χάρτου.

Καὶ διὰ τὸ περιοδικὸν μας καθίσταται ἐπομένως ἐπιτακτικὴ ἡ καθιέρωσις ἐτησίως συνδρομῆς.

Παρακαλοῦνται λοιπὸν ὅσες λαμβάνουν τὴν «Ἑλληνίδα» καὶ ὅσες ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν λαμβάνουν εἰς τὸ ἐξῆς, νὰ στείλουν τὴν ἐξ 100 δρχ. συνδρομὴν τῶν εἰς τὰ γραφεῖά μας ἢ νὰ τὴν καταβάλουν εἰς τὸν εἰσπράκτορά μας.

Ἡ κ. Τσάγκ-Καὶ Σέκ, σύζυγος τοῦ στρατάρχου καὶ δικτάτορος τῆς Κίνας, ἀνέθεσε στὴν δνίδα Λούσου-Του νὰ περιέλθῃ τὶς διάφορες χώρες, γιὰ νὰ διαφωτίσῃ τὸ κοινὸν ἐπὶ τῆς ἀδικίας, ποὺ διαπράττεται κατὰ τῆς Κίνας. Ἡ δνὶς Λούσου-Του ποὺ εἶναι ἡλικίας μόλις 22 ἐτῶν, διήλθεν ἐκ Παρισίων, κατευθυνομένη εἰς Λονδίνον. Τὸ θάρρος καὶ ἡ ἐνεργητικότης τῆς γεννοῦν τὴν συμπάθειαν σ' ὄλους ἐκείνους, μετὰ τῶν ὁποίων ἔρχεται σὲ ἐπαφήν.

Κατὰ πληροφορίας ἐξ Ἰνδιῶν ἡ κ. Σουμπαργιάν ἐξελέγη βουλευτὴς στὴ Κεντρικὴ Βουλὴ τῆς χώρας τῆς. Ἡ Σουμπαργιάν εἶχε πολυλάκις ἀντιπροσωπεύσει τὴν πατρίδα τῆς στὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν.

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων ἀνέλαβε τὴν κατὰ Δευτέραν «ῶραν τῆς «Ἑλληνίδος», μετὰ ὁμιλήτριες κατὰ τὸ πλεῖστον μέλη τῆς μεγάλης γυναικείας ὁμοσπονδίας. Ὡς τώρα ὡμίλησαν εἰς τὸ πλαίσιον τῶν ὡς ἄνω ἐκπομπῶν αἱ ἑξῆς: Ἡ κ. Ἀγγελ. Χατζημιχάλη «περὶ Λαϊκῆς Τέχνης», ἡ κ. Ἀθαν. Μαγιακού, μετὰ θέμα «Τὸ παιδὶ πηγὴ ἐμπνεύσεως στὴν τέχνη», ἡ κ. Μαντούδη «περὶ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ παραμυθιοῦ στὸ παιδί», ἡ κ. Ἑλλη Ἀποστολίδου «Ἐνα ὠραῖο ταξεῖδι στὴ Σκωτία», ἡ κ. Ἰωάννα Μπουκουβάλα—Ἀναγνώστου «Τὸ παιδί ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς», ἡ κ. Ἄννα Γιαννοπούλου «Διὰ τὸ μητρικὸν ἔργον χρειάζεται σήμερον ἐπιστημονικὸς καταρτισμός», ἡ κ. Α. Ματζουλίνου «Γυναῖκες μουσουργοί», καὶ ἡ κ. Δίπλα—Μαλάμου «γιὰ τὸ δημοτικὸν μας τραγοῦδι».

Στὴ Βούλα ἔγιναν μετὰ πάσης ἐπισημότητος, παρουσία τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Α. Β. Υ. Πριγκηπίσσης Αἰκατερίνης, τὰ ἐγκαίνια τῶν δύο νέων ἐπ' ὀνόματι τῶν Α. Β. Υ. τῶν Πριγκηπισσῶν Εἰρήνης καὶ Αἰκατερίνης ἀνεγερθέντων περιπτέρων.

Εἰς τὸν Καλοκαιρίνιον διαγωνισμό, τοῦ ὁποίου τ' ἀποτελέσματα ἀνεκοινώθησαν ὑπὸ τῆς Ἑλληνοδικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν 20ὴν Μαΐου εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσού», ἐβραβεύθησαν καὶ τρεῖς γυναῖκες: αἱ κ. κ. Ἑλένη Σηφάκη, Φανή Μιχαλοπούλου καὶ Ροδόπη Βασιλειάδου.

Ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ε.Σ.Ε. παρέθεσε τὴν 23ην Μαΐου εἰς τὸ «Ἀκροπόλ-Παλλάς» τέιον εἰς τὰς τέσσαρας ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας βραβευθείσας Ἑλληνίδας. Παρέστησαν πολλὰ μέλη τοῦ Ε.Σ.Ε. καὶ ἡ συγκέντρωσις διεθῆχθη μετὰ πολλὴν ἐγκαδιότητα καὶ μετὰ φιλικὰς ἐκδηλώσεις.

Ἡ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ε.Σ.Ε. κ. Εὐαγγελινὴ Βάρδα προσεφώνησε τὰς βραβευθείσας ὡς ἑξῆς:

Μετὰ ἰδιαίτην χαρὰν καὶ εὐχαρήστησιν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ τὸ Τμήμα Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων δέχεται σήμερον ἐδῶ τέσσαρας ἀγαπητὰς φίλας καὶ πολυτίμους συνεργάτιδας, αἱ ὁποῖαι ἐβραβεύθησαν ἐφέτος ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Τὴν Καν. Ἑλένην Ἀντωνοπούλου, πρόεδρον τοῦ Σωματεῖου Μέλους τοῦ Ε. Σ. Ε. Ἐλεήμονος Ἐταιρίας Κυριῶν, τῆς ὁποίας ἡ πολυτιμὴ φιλανθρωπικὴ καὶ ἀλτρουϊστικὴ δράσις καὶ ἔργασίαν εἶναι γνωστὴ εἰς ὅλον τὸν γυναι-

κεῖον κόσμον τῆς χώρας καὶ ἰδίως εἰς τὰ μέλη τῆς ὀργανώσεώς μας.

Τὴν γνωστότατη καὶ διαπρεπὴ λογοτέχνη Καν. Εἰρήνην Δημητρακοπούλου, τῆς ὁποίας τὸ ἔργον «Σιωπὴ λῆξ» ἐπαξίως ἔλαβεν ἐπὶ πλέον καὶ τὸ λογοτεχνικὸν βραβεῖον τοῦ Κράτους.

Τὴν Καν. Νίκη Πέρδικα, συνεργάτιδα τῆς «Ἑλληνίδος» ἀπὸ ἐτῶν καὶ τελευταίως καὶ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Τμήματος τοῦ Ε.Σ.Ε., τῆς ὁποίας τὸ ἔργον «Ἄσφισσὶς» ἀφ' ἑκείνου τῆς Σκύρου», δημοσιευόμενον, θὰ προσθέσῃ πολυτίμον συμβολὴν εἰς τὴν λογογραφίαν μας.

Τὴν Δίδα Μαρίαν Λιουδάκη, ἐιδικῶς ἀσχολουμένην εἰς τὴν Λαογραφίαν καὶ τῆς ὁποίας τὸ ἔργον «Τὸ Παιδί στὴν Κρήτη», δημοσιευόμενον θὰ βοηθήσῃ πολὺ τόσον εἰς τὴν ἐξύψωσιν τῆς Ἑλληνίδος Μητέρας καὶ παιδιοῦ τοῦ λαοῦ, ὅσον ἐκ παραλλήλου τοὺς παιδαγωγοὺς καὶ κοινωνιολόγους μας. Εἰς τὴν συνεργασίαν τῆς Δίδος Μ. Λιουδάκη βασιζόμεθα ἀπὸ τοῦδε.

Ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου τῶν καὶ ἡ θράβευσις αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας, πληροῦ χαρᾶς καὶ υπερηφανείας κάθε γυναῖκα βεβαίως, ἰδίως ὁμῶς ἡμᾶς ὄλας, αἱ ὁποῖαι ὡς μέλη τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων, καὶ ἐκπρόσωποι αὐτοῦ σήμερον, χαίρομεν τὰς ἀγαπητὰς φίλας, συμμεριζόμεναι τὴν γενομένην πρὸς αὐτὰς τιμὴν, ἐκφράζομεν πρὸς αὐτὰς τὰ θερμὰ μας συγχαρητήρια καὶ ὄλην τὴν ἀγάπην καὶ τὸν θαυμασμόν μας διὰ τὸ ἔργον τῶν.

Ἀπ' ὅλον τὸν κόσμον

Σχολὴ χηρῶν. Ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας ἡ θέσις τῆς Ἰνδοῦς χήρας εἰς τὴν κοινωνίαν ἦτο ἀπελπιστικὴ. Πρὸ ἐτῶν ὄφειλε νὰ αυτοκτονῇ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ συζύγου τῆς, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἀπανθρώπου αὐτοῦ ἐθίμου, δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα ἡ χήρα νὰ ζῆ, παρὰ ὡς σκιά εἰς τὸ περιθώριον τῆς ζωῆς.

Εἰς τὴν πόλιν Πούκα τῶν Ἰνδιῶν ἰδρύθη ἀπὸ μιᾶς φιλανθρωπικῆς ἐταιρίας «Σχολὴ χηρῶν». Εἰς αὐτὴν φοιτοῦν οἱ χήρες μετὰ τῶν τέκνων τῶν. Ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς τῶν τάξεως καὶ τῆς διανοητικῆς τῶν ἀναπτύξεως διδάσκονται τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν, διάφορα παιγνίδια καὶ σωματικὰς ἀσκήσεις. Ἐλπίζομεν πῶς θὰ μαθάνουν ἐπίσης νὰ ἐργάζονται καὶ νὰ κερδίζουν τὰ πρὸς τὸ ζῆν, διὰ νὰ μὴ μένουν αἰώνως εἰς τὴν σχολὴν αὐτὴν, ἥτις δὲν πρέπει νὰ εἶναι οὔτε μοναστήριον, οὔτε φυλακὴν.

Καί λίγη Μαγειρική

ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΜΕΝΕΣ

— Λεμονάδα.

Την εποχήν αυτήν, πού τὰ λεμόνια είναι ἀκόμη φθηνά μπορεί κανείς νά ἐτοιμάσῃ λεμονάδα, ἢ ὁποία διατηρεῖται ἄριστα ἐπὶ 2—3 μῆνας.

Δ ό σ ε ι ς: 1 ὀκά ζάχαρη—2½ ποτήρια τοῦ νεροῦ νερό,—2 ποτήρια τοῦ νεροῦ χυμὸν λεμονιῶν, ἢ καὶ ἀνάμικτον μὲ χυμὸν πορτοκαλλιῶν καὶ νερατζιδῶν.

Τὴν ξυμμένη φλοῦδα ἐνὸς λεμονιοῦ. Δένετε καλὰ τὴ ζάχαρη ἕως ὅτου σχηματίζεται κλωστή ὅταν σηκώνετε τὸ κουτάλι.

Τὴν κατεβάσετε ἀπὸ τὴ φωτιά καὶ ρίψετε μέσα τὸν χυμὸν καὶ τὸ ἄρωμα. Ἦ ἀναμιγνύετε καλὰ καὶ γεμίζετε μπουτίλιες, τίς ὁποῖες κλείετε μὲ χαρτὶ ἀδιάβροχο, κάμνοντες μερικές τρύπες μὲ μιά βελόνα.

— Γλυκὸ γυριστὸ καραμέλα.

1 ½ ὀκά ζάχαρη.

4 ποτήρια τοῦ νεροῦ νερό.

100 δράμια γάλα ἄβραστο.

Δένετε τὴ ζάχαρη ὀλίγον, καὶ ἀφαιρεῖτε τὸ ¼ ἀπὸ τὸ σιρόπι, τὸ ὁποῖον θράζετε σὲ χωριστὴ κατσαρόλα, ἕως ὅτου ἀρχίσει νά γίνεται καραμέλα· ἀδυνατεῖτε τὴ φωτιά καὶ ρίχνετε λίγο λίγο τὸ γάλα ζεστό, τὰ ἐνώνετε μὲ τὸ ὑπόλοιπο σιρόπι καὶ τὸ δένετε, ἕως ὅτου σχηματίσει κλωστή στερεὰ στὴν ἄκρη τοῦ κουταλιοῦ. Τὸ ἀφίνετε νά γίνῃ πολὺ χλιαρὸ καὶ τὸ γυρίζετε μὲ τὸν τρόπο, πού γίνονται τὰ γυριστὰ γλυκά.

— Καρυδόπηττα μὲ γιαοῦρτι.

½ φλυτζάνι ζάχαρη.

1 φλυτζάνι σιμιγδάλι ψιλό.

1 φλυτζάνι καρυδόπιχα χονδροκοπανισμένη.

1 κεσὲ γιαοῦρτι.

1 κεσὲ σταφίδες μαῦρες ἢ ξανθές.

3 κουταλιές τοῦ γλυκοῦ μπέκιγγ-πάουντερ.

1 ποτηράκι κονιάκ.

½ κουταλιά κανέλλα ψιλή καὶ ξυστὴ φλοῦδα λεμονιοῦ.

Δουλεύουμε σὲ λεκάνη τὸ γιαοῦρτι καὶ τὴ ζάχαρη ἕως 3 λεπτά καὶ προσθέτομε λίγα λίγα τ' ἄλλα ὕλικά καὶ τελευταῖα τὸ σιμιγδάλι καὶ τὸ μπέκιγγ. Ἄν εἶναι πολὺ σφικτὴ ἢ ζύμη προσθέτομε λίγο γάλα ἢ νερό.

Ψήνομε σὲ ταψάκι ἢ φόρμα βουτυρωμένη καὶ πασπαλισμένη μὲ γαλέττα ψιλή καὶ ἀφοῦ ψηθῇ καὶ τὸ θγάλομε ἀπὸ τὸ φούρνο, τὸ περιχύνουμε μὲ σιρόπι θραστό, τὸ ὁποῖον ἔχομε ἐτοιμάσει μὲ 1 φλυτζάνι ζάχαρη καὶ 1 φλυτζάνι νερό.

— Μπριὸς μουσελίν.

100 δράμια ἀλεύρι, 40 δρμ. βούτυρο, 3 αὐγά, 2 καραμέλες ζάχαρη, 5 δράμια μαγιά φρέσκα, λίγο ἀλάτι, ἕνα ποτηράκι χλιαρὸ νερό. Δουλεύομεν ὀλόκληρα τ' αὐγά μὲ τὸ ἀλεύρι, προσθέτομεν τὸ βούτυρο καὶ τὸ νερό, στὸ ὁποῖον ἔχομεν διαλύσει τὴ ζάχαρη, τὸ ἀλάτι καὶ τὴ μαγιά. Ἀφίνομε τὴ ζύμη ν' ἀνεβῇ στὴ φόρμα ἐπὶ 6 ὥρες. Τὴν ἀλείβομεν μ' ἕνα κρόκο αὐγοῦ καὶ ψήνομεν ἐπὶ ¾ τῆς ὥρας σὲ φούρνο μᾶλλον ζεστό, χωρὶς νά τὸν ἀνοίξωμεν.

Μερικές πρακτικές συμβουλές

Γιὰ νά θγάλετε ἕνα φελὸ μέσα ἀπὸ ἄδειο μπουκάλι πάρετε ἕνα σπάγγο καὶ κάνετε στίς ἄκρες δυὸ χοντροὺς κόμπους. Βάλτε τίς ἄκρες τοῦ σπάγγου μέσα στὸ μπουκάλι καὶ ἀναποδογυρίστε το, οὕτως ὥστε ὁ φελλὸς νά φθάσῃ στὸ στόμιον. Τραβήξτε μὲ δύναμι τὸ σπάγγο. Οἱ κόμποι θὰ παρασύρουν τὸ φελλό.

Τὸ μαλλὶ πού ξεμπλέξατε ἀπὸ μιά παληὰ μπλούζα γίνεται σάν καινούργιο, ἂν τὸ βάλετε σ' ἕνα τρυπητὸ ἀπὸ πάνω ἀπὸ θραστό νερό. Ὁ ἀχνὸς ἔχει τὴν ἰδιότητα νά ξεκατσαρώνῃ τὸ μαλλί.

Οἱ πόρτες λερώνονται πολὺ ἀπὸ τὰ χέρια μας, πού ἀφίνουν πολλές φορές ἄσχημες δακτυλιές. Γιὰ νά καθαρίσουν φθάνει νά τίς τρίψετε μὲ ἕνα κομμάτι ὠμὴ πατάτα. Σκουπήστε τες κατόπιν μ' ἕνα στεγνὸ πανί.

Ἐὰν τὸ σίδερο τοῦ σιδερώματος εἶναι πολὺ ζεστό καὶ τσουρούφλισε λίγο τὸ ροῦχο, περᾶστε ἀμέσως τὸ μέρος ἐκεῖνο μ' ἕνα σφρουγγάρι ἢ πανὶ βρεμένο σὲ κρύο νερό.

Γιὰ νά βγοῦν οἱ λαδιές ἀπὸ χαλί, ἔστῶ καὶ ἀνοικτοῦ χρώματος, πασπαλίσαστέ τις μὲ σκόνη βορικοῦ νατρίου καὶ τρίψατε ξηρὰ μ' ἕνα καθαρὸ πανί.

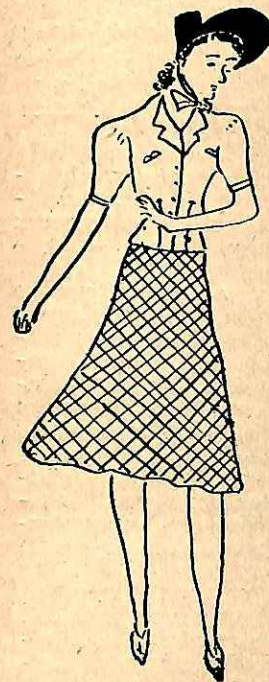
Ἐπληρώσατε τὴν συνδρομὴν σας;

ΜΟΔΕΣ

Μὲ τίς πρῶτες ζέστες καταργήθηκαν ἐντελῶς πιά τὰ ταγιέρ ντεμι-σαιζόν. Τὰ μόνα ταγιέρ πού φοριοῦνται ἀκόμα εἶναι ἀπὸ ὕφασμα πικέ. Κυρίως ὅμως θὰ φορεθῇ πολὺ ἡ πικεδένια ζακέττα, μὲ τὰ πρωῖνά φορέματα, πού κατὰ προτίμηση πρέπει νά εἶναι καρρὸ ἢ ριγέ.

Ἡ ἀπογευματινὴ τουαλέττα εἶναι σχεδὸν πάντοτε ἀπὸ ὕφασμα ἔμπριμέ, μὲ μεγάλα λουλούδια ζωηροῦ χρώματος.

Πολὺ ἂν θόγκ εἶναι ἐπίσης γιὰ τὸ ἀπόγευμα φορέματα ἀπὸ μουσελίνα ἢ λεπτὴ ζορζέττα, σὲ ἀποχρώσεις παστέλ. Οἱ φοῦστες γαρνίρονται μὲ μεγάλα σουρωτὰ βολάν.

Ἡ σιλουέττα πού θὰ ἐπικρατήσῃ τὸ καλοκαίρι, εἶναι «αἰθέρια», μὲ τὰ φαρδύα φορέματα καὶ τίς πολλὲς νταντέλλες καὶ λουλούδια. Μὲ τὴν ἀπογευματινὴ τουαλέττα θὰ φορεθοῦν πολὺ καπέλλα ἀπὸ νταντέλλα ἢ κεντημένη βατίστα, σὲ φόρμα «σαρλόττα».

Ἡ «σαρλόττα», πού μᾶς ξαναγυρίζει στὴν παλαιὰ ρομαντικὴ ἐποχὴ, προορίζεται γιὰ νέες κυρίες καὶ δεσποινίδες. Τὴ ρομαντικὴ ἐποχὴ θυμίζουν πολὺ ἐπίσης καὶ οἱ νταντελλένιες ὀμβρέλλες, πού στὸ Παρίσι κατήντησαν τὸ ἀπαραίτητο συμπλήρωμα κάθε κομψῆς γυναικείας ἀμφιέσεως.

“L'HELLÉNIS,”

Organe mensuel du Conseil National des
Femmes Héliennes

Rédaction-Administration : Rue Alex. Soutsou 26

Athènes, Mai 1939

Lady Aberdeen.

Nous résumons ci-dessous un article de notre collaboratrice Melle H. Apostolidis qui, ayant eu à plusieurs reprises l'honneur de rencontrer Lady Aberdeen, a évoqué en termes émus la physionomie de la grande et regrettée présidente du C.I.F.

«C'est en avril 1921 que je connus Lady Aberdeen quand, dans le but de renseignons lectrices sur la position de la femme auprès de la S.D.N. je traduais pour «Hellenis» un de ses articles. Depuis, je n'ai jamais cessé d'être en contact avec cette femme exceptionnelle dont la physionomie est une des plus brillantes parmi celles qui rattachent le 19ième siècle au 20ième.

Elle naquit en 1857 à Guisachan (Ecosse) dans un de ces paysages romantiques qu'elle affectionnait peindre et dont chaque année, à Noël, elle envoyait à ses amies des reproductions accompagnés de ses vœux.

Unis par la pensée et les sentiments, ayant la même foi dans le devoir accompli, des traditions religieuses et familiales identiques, Lord et Lady Aberdeen élevèrent non seulement leurs enfants et petits enfants dans ces principes, mais ils les inculquèrent aux populations indigènes ou étrangères parmi lesquelles ils vécurent. Ils furent les propagateurs des grandes directives humanitaires.

Dans «We twa» le livre de leur vie, écrit en collaboration, ils font le récit d'événements personnels, historiques, internationaux à travers lesquels leur double existence apparaît comme une réalisation parfaite de la volonté humaine.

Je connus Lady Aberdeen en 1923, lors de l'assemblée générale annuelle du C.N. Anglais dont avec à autres déléguées, j'étais invitée à suivre les travaux.

J'y puisai un enseignement inestimable, car il est impossible, malgré une correspondance assidue, de pénétrer dans le fonctionnement des premiers grands conseils nationaux si on ne les voit chez eux et en pleine action. Lady Aberdeen m'apparut telle une reine le premier soir de l'Assemblée alors que, présentée à elle, j'étais accueillie d'une manière inoubliable.

Je la revis au Congrès de 1925 où j'eus le bonheur de traverser le Canada avec elle et lord Aberdeen. Une hospitalité généreuse s'offrait à nous dans chaque ville. Nous voyageâmes vers Washington, le couple Aberdeen et nous, déléguées de nombreuses nations dans une atmosphère de civilisation et d'amour dont le souvenir apparaît aujourd'hui tel un rêve de bonheur suprême. Je vis sur place leur oeuvre au Canada et réalisai sur quelle grande échelle peut agir un conseil national, aussi important que celui du Canada, me préparant ain-

si à mieux approfondir les conclusions du congrès de Washington.

Je rencontrai une 3ième fois Lady Aberdeen. Encore jeune et gaie, elle présidait le Congrès Intern. des Lycées, tenu à Paris en 1932. Six ans plus tard je devais la revoir à Edimbourg, mais cette fois ce fut sous son voile de deuil. Alerta et courageuse, elle participait cependant aux manifestations du cinquantenaire du C.I.F.L'Etat, le gouvernement, ses collaboratrices et les nouveaux Conseils, venus de l'Amérique du sud pour la première fois, se réunirent alors pour honorer Lady Aberdeen d'une manière digne d'elle. Mme Avril de Sainte-Croix interpella en termes magnifiques. On ne pouvait prévoir à cette date la fin prochaine de ces deux femmes exceptionnelles qui portaient leur grand âge avec une grâce toute féminine.

A l'occasion du Jubilé nombreux furent les souvenirs offerts de toutes parts: J'avais moi-même apporté de Grèce des branches d'olivier et de laurier, mais je n'osai les placer au moment voulu parmi les autres présents. Plus tard je les déposai sur la tombe de Lord Aberdeen, accompagnant de ces mots mon humble offrande: «Je dépose auprès du compaguon si cher de Lady Aberdeen ces branches d'olivier et de laurier, venues de Grèce: l'une est le symbole de la paix et l'autre le couronnement de la gloire». Lady Aberdeen, en guise de remerciement, me promit de les garder toujours «en souvenir de la Grèce et du C.N.F.H.».

Dans le parc de Haddo House, le jour du grand thé, L. Aberdeen planta un arbre «en souvenir de la visite des représentantes de toutes les nations et du Jubilé d'Or du C.I.F. »Entourée de nous toutes, elle posa quelques instants plus tard, pour la dernière image photographique que nous ayons d'elle.

Je sais qu'elle repose à côté de son époux dans le petit cimetière de Haddo House, tout de poésie et de paix. Nous pouvons lui adresser les vers jadis écrits par elle pour son époux: «La maison du Bon Dieu est une demeure pour toujours».

Hellé Apostolidis.

Participant aux conférences organisées par la section «Arts et Lettres et notre périodique, Mme Amariyllis Dragoumi a évoqué devant un nombreux auditoire la vie et l'oeuvre du philosophe—essayiste Julien Benda.

M. Julien Benda fut, à leur apparition, un des principaux réfuteurs des théories bergsoniennes de la mobilité et de l'intuition en tant que méthode de science. Sa propre théorie de la «cléricature» le place au premier rang des purs intellectuels. Selon lui, il existe deux catégories d'hommes bien distinctes: les clercs et les laïcs. Les premiers sont les intellectuels qui ont banni de leur pensée et de leur vie toute efficacité pratique, ne s'attachant qu'aux valeurs spirituelles. Parmi les seconds se rangent au contraire les hommes pour lesquels les soucis matériels l'emportent sur la vie de l'esprit.

Mme Dragoumi termina sa conférence en insistant sur la contribution apportée par M. J. Benda à l'élévation spirituelle de l'homme et recueillant les chaleureux applaudissements d'un public nombreux et choisi.

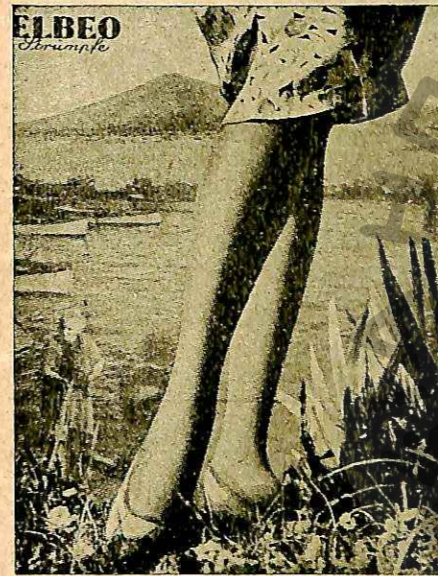
— Έδοκίμασα και άλλη καινούργια πούδρα, αλλά δεν έμεινα εύχαριστημένη και όμως έδημοσίευσα στις έφημερίδες ότι κάνει θαύματα.

Να κάνης ότι κάνω κι' εγώ: να μεταχειρίζεσαι την πούδρα «ΠΟΜΠΕΙΑ» δεν υπόσχεσαι θαύματα, αλλά σου δίδει την βεβαιότητα ότι η ώμορφιά σου απέδωσε όλην της την γοητείαν.

ΣΥΓΚΡΙΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΥΔΡΑ ΠΟΜΠΕΙΑ «ΛΕΥΚΗ» ΜΕ ΜΙΑΝ ΑΛΛΗΝ ΠΟΥΔΡΑΝ ΠΟΥ ΛΕΓΕΤΑΙ «ΛΕΥΚΗ» ΑΛΛ' Η ΟΠΟΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΙΝΕ ΓΚΡΙΖΑ, ΘΑ ΠΕΙΣΘΗΤΕ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΓΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ ΤΗΣ ΠΟΥΔΡΑΣ ΠΟΜΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ L. T. RIVER

ΜΗΝΥΤΩΡ

ΠΡΩΙ ΚΑΙ ΒΡΑΔΥ OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ELBEO

Η καλύτερα Κάλτσα
για τον καλύτερο κόσμο

Πυκνά περιπάτου
και διαφανείς ανάποδες
βραδυνές.

Πωλούνται εις όλα τα καλά
Καταστήματα εις τιμάς απόλυτως
ώρισιμνας.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

ΣΙΛΚΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Μητροπόλεως 44-46 - Τηλέφ. 25-401

ΑΘΗΝΑΙ

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

Πριν γεννηθῆ τὸ παιδί

Τὸ νέο βιβλιαρίον CLAXO πραγματευόμενον περὶ τῆς ζῶης τῆς γυναικὸς κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐγκυμοσύνης παρέχεται δωρεὰν παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων.

ΣΤΑΜ. ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ Α. Ε.
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 22-ΑΘΗΝΑΙ

Ταχυδρομικῶς ἀποστέλλεται ἐναντι λήψεως γραμματοσήμου τριῶν Δραχ.

ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ

OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΤΩΝ
ΛΟΥΤΡΩΝ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ
ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΑΙΔΗΨΟΥ
ΥΠΑΤΗΣ
ΜΕΘΑΝΩΝ
ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ
ΚΥΘΝΟΥ
ΚΥΛΗΝΗΣ
ΑΝΘΡΑΚΙΚΟΥ
ΟΞΕΟΣ
ΟΞΥΓΟΝΟΥΧΑ
ΡΑΔΙΟΥΧΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΙΣ
ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ - ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣ ΑΡΙΘΜΟΝ ΠΑΣΗΣ ΑΛΛΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΩ ΚΑΙ ΚΥΠΡΩ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF TRUST COMPANY 205, West 33rd Strt. NEW YORK

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

Νομικὸν Γραφεῖον

Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλληνίδων

Παρέχει δωρεὰν συμβουλὰς

Ἐκάστην Πέμπτην 12-1 μ. μ.

Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου 26

**ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΩΣ
ΜΕ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΗΡΑ ΣΙΓΓΕΡ**

Ἐφαρμόζεται με μίαν βίδα εἰς οἰανδήποτε ραπτομηχανήν. Παρέχεται
ΔΩΡΕΑΝ πρὸς δοκιμὴν ἐπὶ 8 ΗΜΕΡΑΣ.

ΔΩΡΕΑΝ διδασκαλία κεντημάτων καὶ διαφόρων Ποικιλμάτων με τὸν ΜΑΛΛΟΡΑ-
ΦΕΑ ΣΙΓΓΕΡ καθὼς καὶ κοπτικῆς με ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ δι' ἔσωτερικὰ καὶ ἔξωτε-
ρικὰ φορέματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδῶν.

**ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ
ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΟΙΣ**

ΠΡΩΙ ΚΑΙ
ΒΡΑΔΥ **OREODONT ΔΑΜΒΕΡΓΗ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
1841

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1928), 10.800.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ :

• Άγιος Νικόλαος (Κρήτης) • Αργείνιον • Αργυιά (Λάρισα) • Αθήναι : • Αθήναι, δδός Μητροπόλεως 9 • Καλλιθέα • Νέα Ίωνία • Παγκράτιον • Αΐγιον • Αλεξανδρούπολις • Αλμυρός • Αμαλιάς • Αμύνταιον • Αμφίκλεια (Λεβαδείας) • Αμφισσα • Άνδρος • Αργοστόλιον • Άργα • Αταλάντη • Βέροια • Βόλος • Γρεβενά • Γύθειον • Δημητσάνα • Διδημότειχον • Δράμα • Έδεσσα • Ελασσών • Ελευθερούπολις • Ζάκυνθος • Ηράκλειον (Κρήτης) • Θήβαι • Θεσσαλονίκη	• Θήρα • Ιθάκη • Ιστιαία • Ιωάννινα • Καβάλλα • Καλάβρυτα • Καλάμαι • Καλαμπάκα • Καρδίτσα • Καρλόβασι (Σάμου) • Καρπενήσιον • Καρναί ("Άγιον" Όρος) • Καστορία • Κατερίνη • Κέρκυρα • Κιάτον • Κιλκίς • Κοζάνη • Κομοινη • Κόρινθος • Κύθηρα • Κύμη • Κυπαρισσία • Λαγκαδάς • Λαμία • Λάρισα • Λεβάδεια • Λευκάς • Δήμος • Διμήν Βαθέος (Σάμου) • Μεγαλόπολις • Μεσολόγγιον	• Μεσσήνην • Μιτυλήνην • Ναύπακτος • Ναύπλιον • Νιγρίτα • Σάνθη • Όρεστιάς • Παξοί • Παπάδος (Μυτιλήνης) • Πάτρα • Πειραιεύς • Πλωμάρον (Μυτιλήνης) • Πόρος • Ποταμός (Κυθήρων) • Πρέβεζα • Πύλος • Πύργος • Ρεθύμνη • Σέρρα • Σητεία • Σκιάθος (Βόλου) • Σουφλιον • Σπάρτη • Σύρος • Τρίκαλα • Τρίπολις • Φάρσαλα • Φλώρινα • Χαλκίς • Χανιά • Χίος

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ εις όλας τας χώρας του έξωτερικού.

Πάσης φύσεως τραπεζιτικά έργασια υπό συμφερωτάτους όρους.